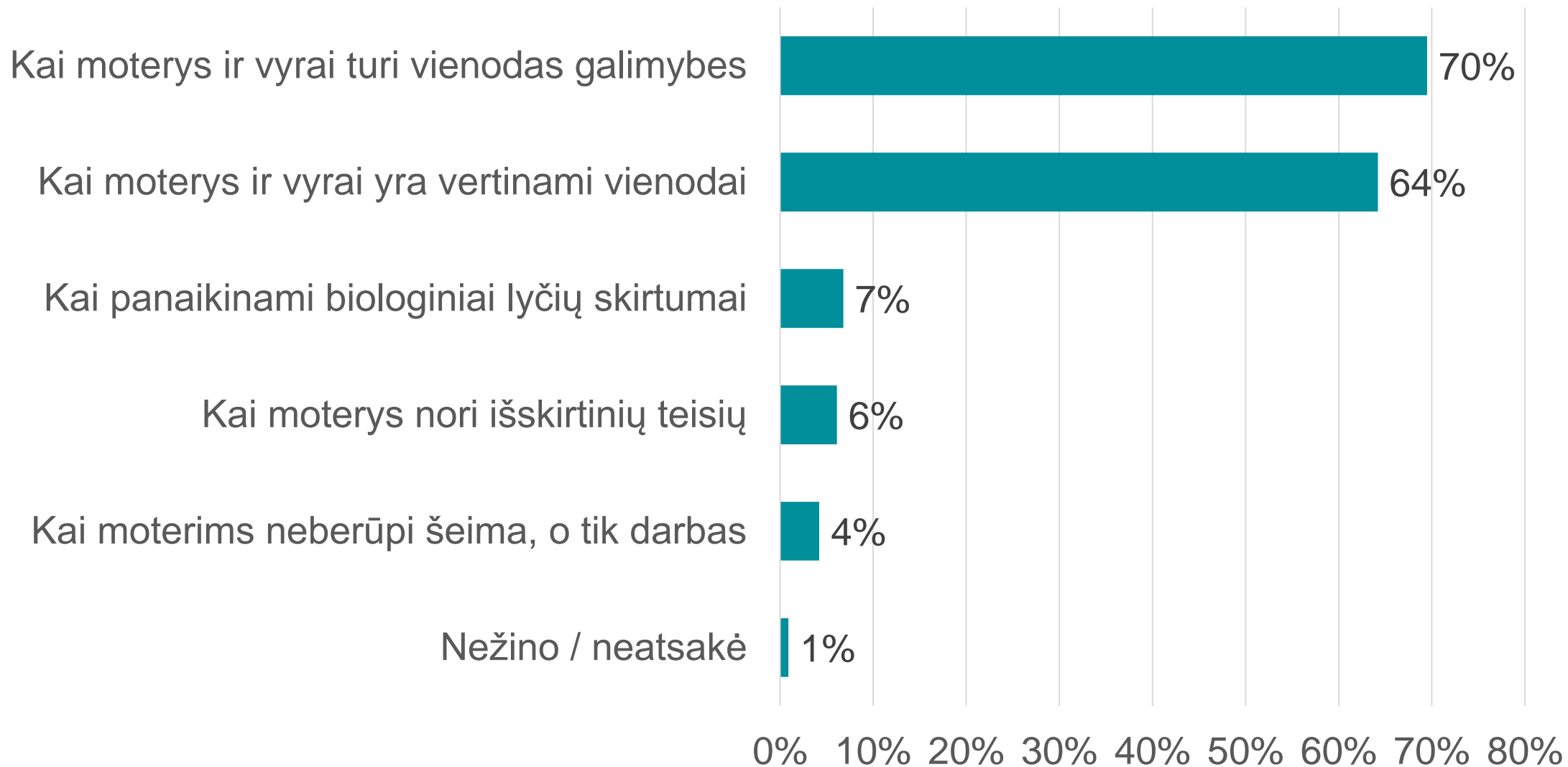

REPREZENTATYVI VISUOMENĖS NUOMONĖS APKLAUSA APIE LYČIŲ STEREOTIPUS IR SMURTĄ

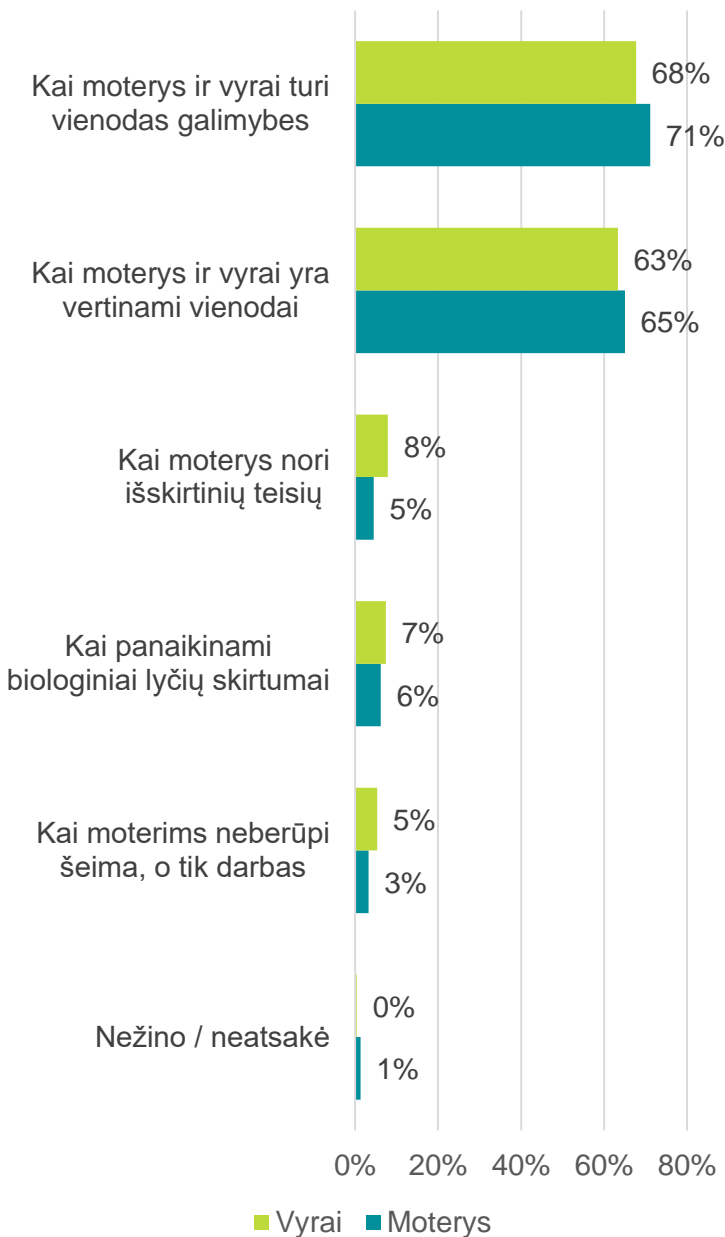
Tyrimą Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos užsakymu atliko Visuomenės nuomonės ir tyrimų centras „Vilmorus“. Respondentų skaičius – 1000 gyventojų. Apklausoje dalyvavo 471 vyras ir 529 moterys. Apklausa atlikta 2018 m. gruodžio mėn. 1 – 9 d. Tyrimo paklaida siekia 3,1 proc. Tyrimas vyko 23 miestuose ir 34 kaimuose. Atrankos metodas: daugiapakopė, tikimybinė atranka. Respondentų atranka parengta taip, kad kiekvienas Lietuvos gyventojas turėtų vienodą tikimybę būti apklaustas.

VISUOMENĖS NUOMONĖ APIE LYČIŲ LYGYBĘ

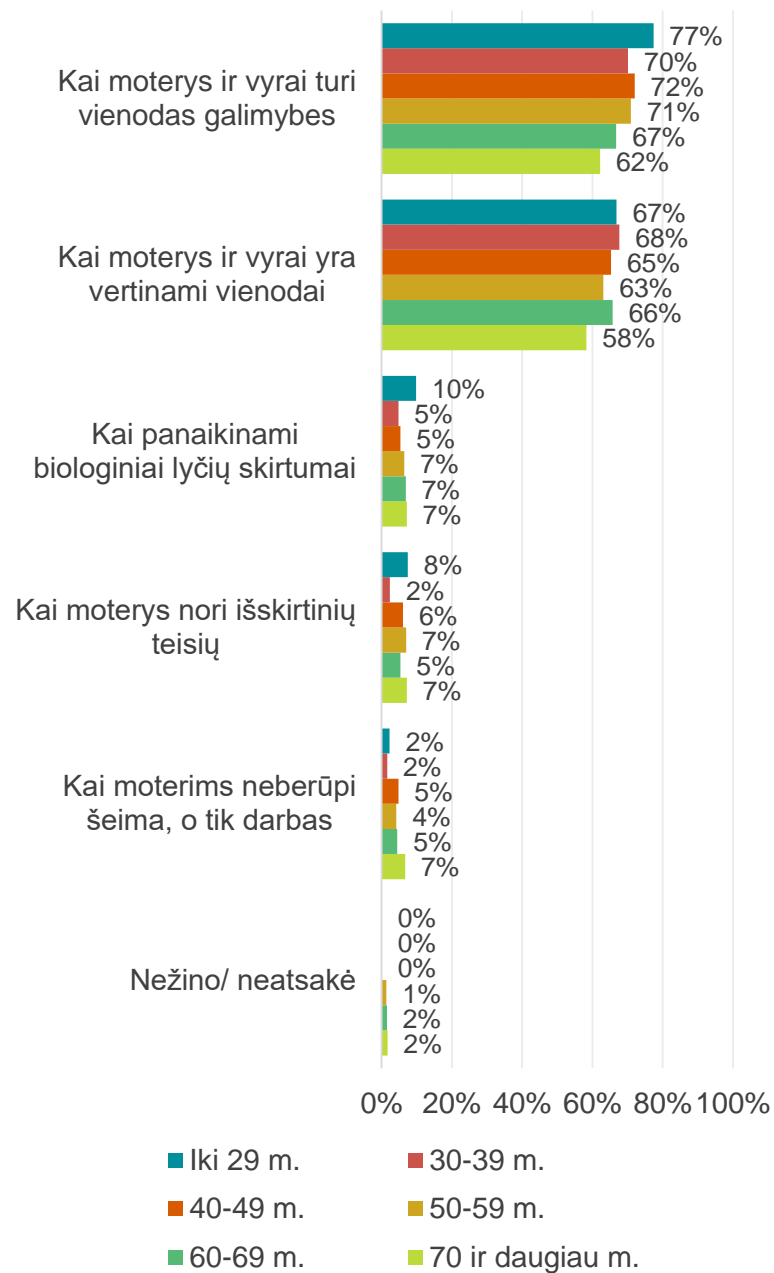
KAS, JŪSŲ NUOMONE, YRA LYČIŲ LYGYBĖ?

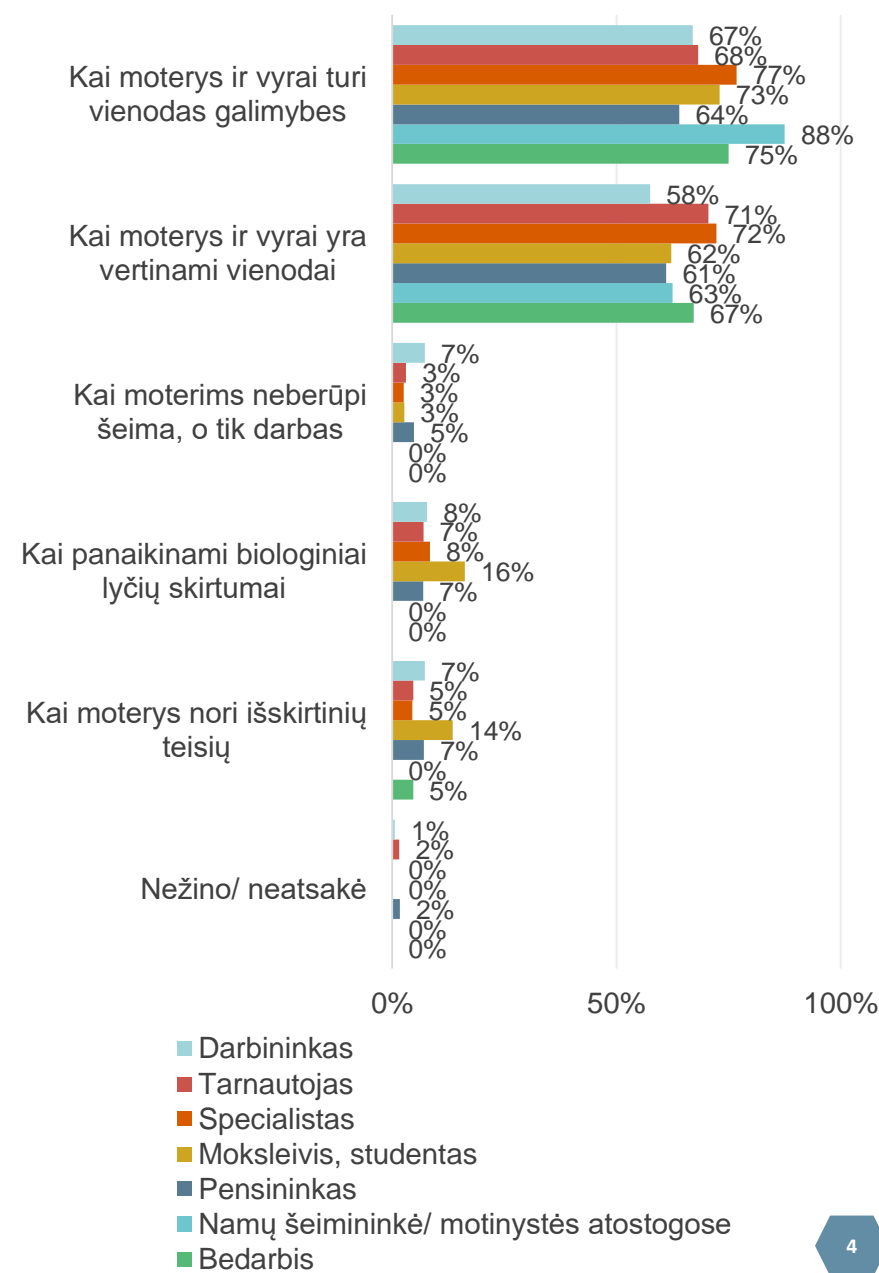
PAGAL LYTĮ

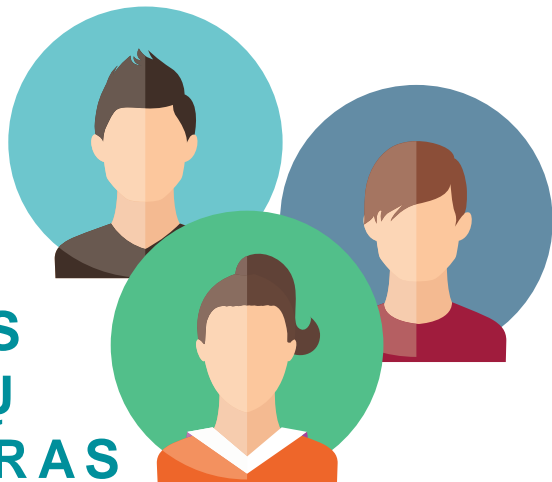
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

TARNYBOS EKSPERTŲ KOMENTARAS

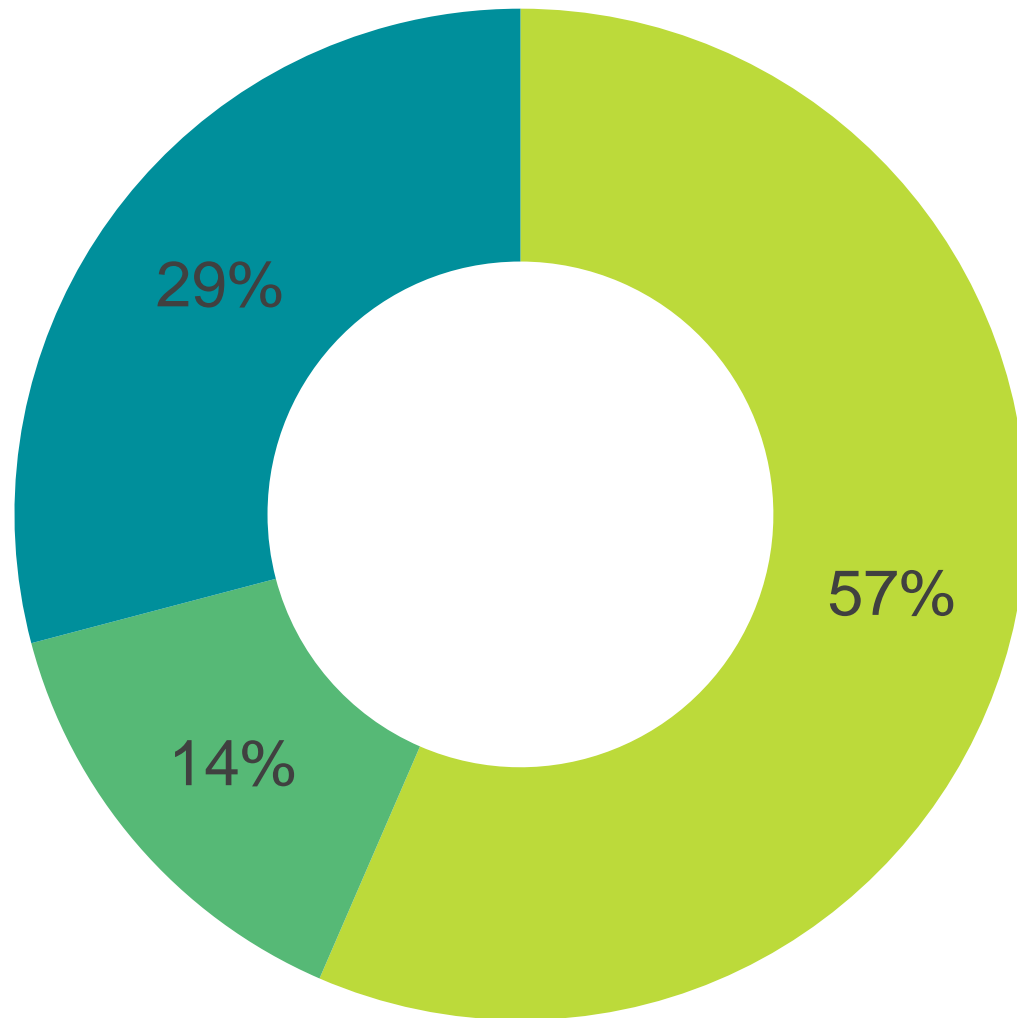

Apibendrinant atsakymus į klausimą, kas, Lietuvos gyventojų nuomone, yra lyčių lygybė, galima teigti, kad gyventojai teoriškai supranta, kas yra lyčių lygybė (marginalūs šio reiškinio aiškinimai nėra populiarūs).

Turint galvoje, kad didelė dalis toliau apklausoje pateiktų atsakymų patvirtino egzistuojančius lyčių stereotipus, šio atsakymo rezultatus galima vertinti mažiausiai dvejojai. Galima daryti prielaidą, kad gyventojai supranta, kas yra lyčių lygybė, bet jos iš principo nepalaiko, vengia ir sąmoningai laikosi stereotipinio požiūrio. Kita vertus, gali būti ir kitas paaiškinimas: visuomenė supranta lyčių lygybės terminą, tačiau vadovaujasi stereotipais, nes nesieja jų su lyčių nelygybe bei nesupranta, kaip moterų ir vyrų (ne)lygybė atrodo kasdienybėje, šeimos gyvenime ir pan. Kitaip sakant, lyčių lygybė labiau atpažįstama ir palaikoma tada, kai ji suprantama kaip bendras, abstraktus principas, o ne kasdienė moterų ir vyrų gyvenimo praktika.

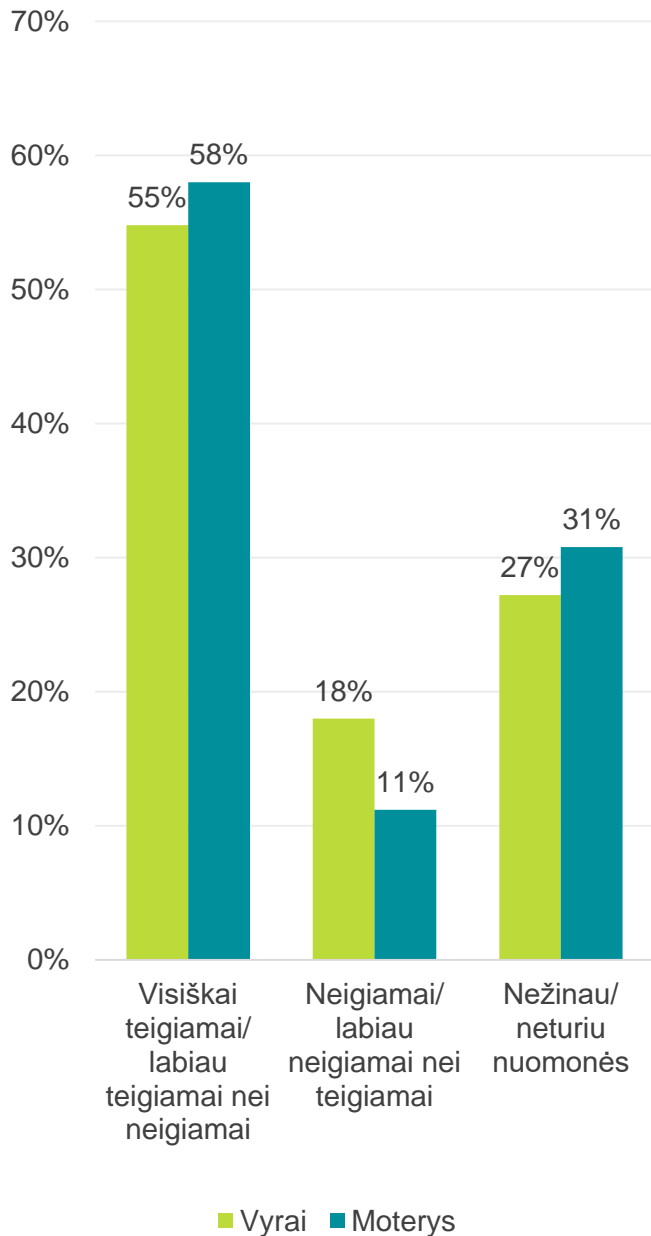
VISUOMENĖS NUOMONĖ APIE VYRIŠKUMĄ

KAIP VERTINATE VYRUS, PASISAKANČIUS UŽ LYČIŲ LYGYBĘ?

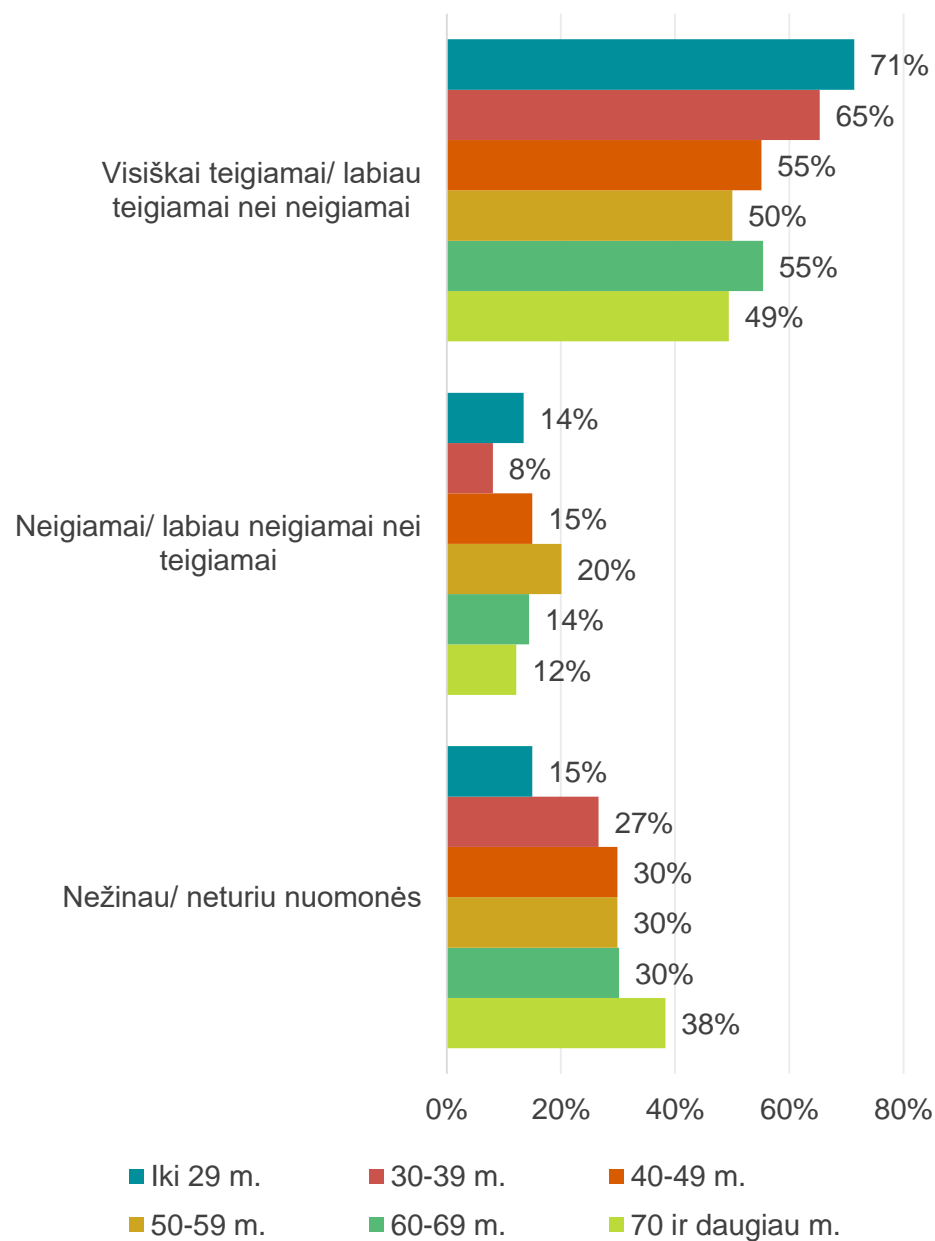

- Visiškai teigiamai/ labiau teigiamai nei neigiamai
- Neigiamai/ labiau neigiamai nei teigiamai
- Nežinau/ neturiu nuomonės

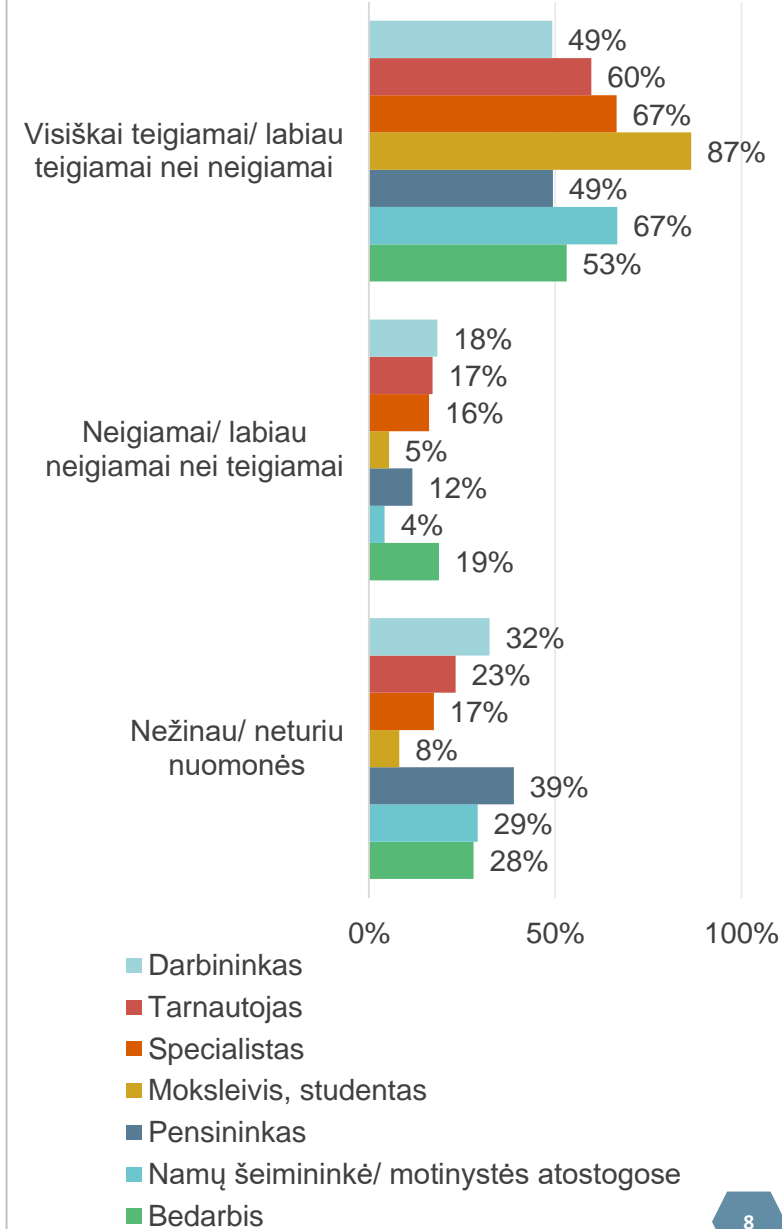
PAGAL LYTĮ

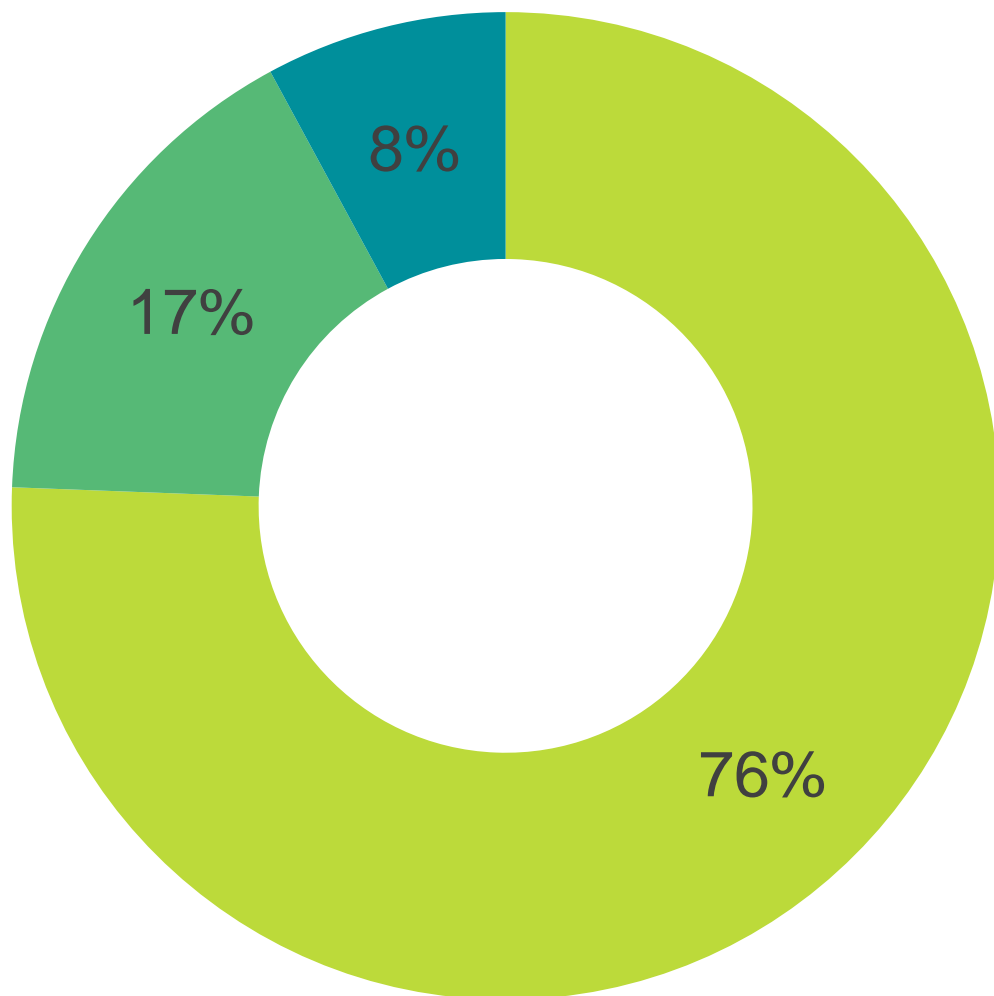
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

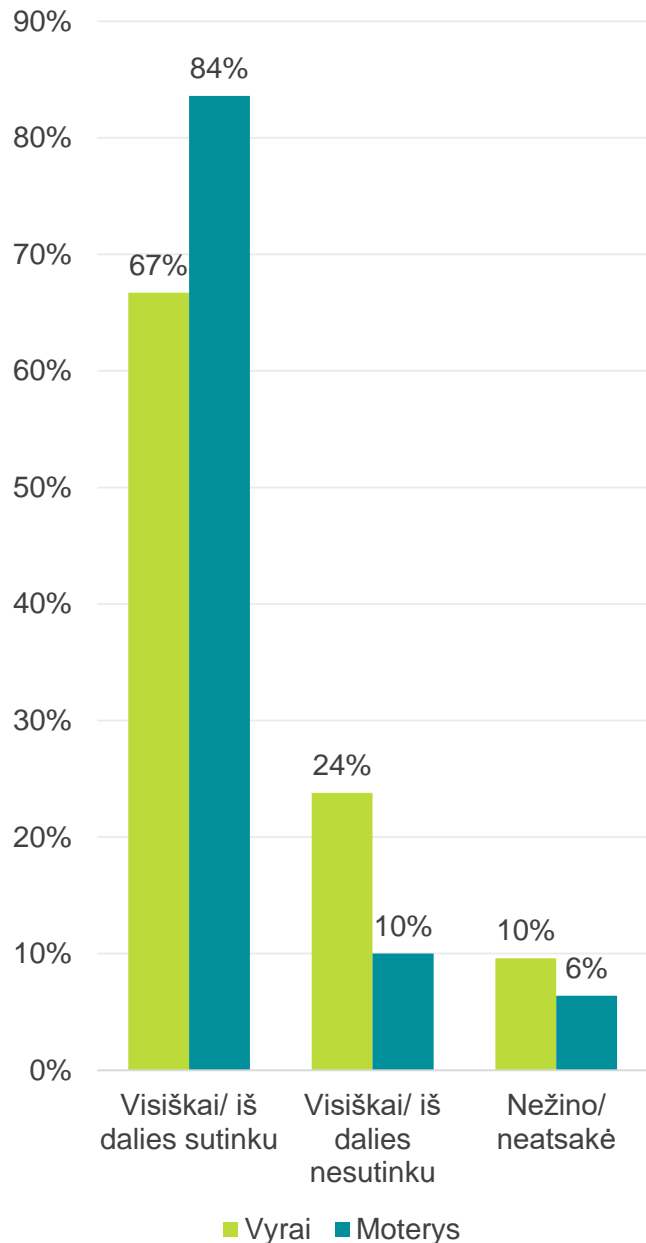

Ar sutinkate su teiginiu:
MAN ATRODO NORMALU, KAI VYRAI VERKIA

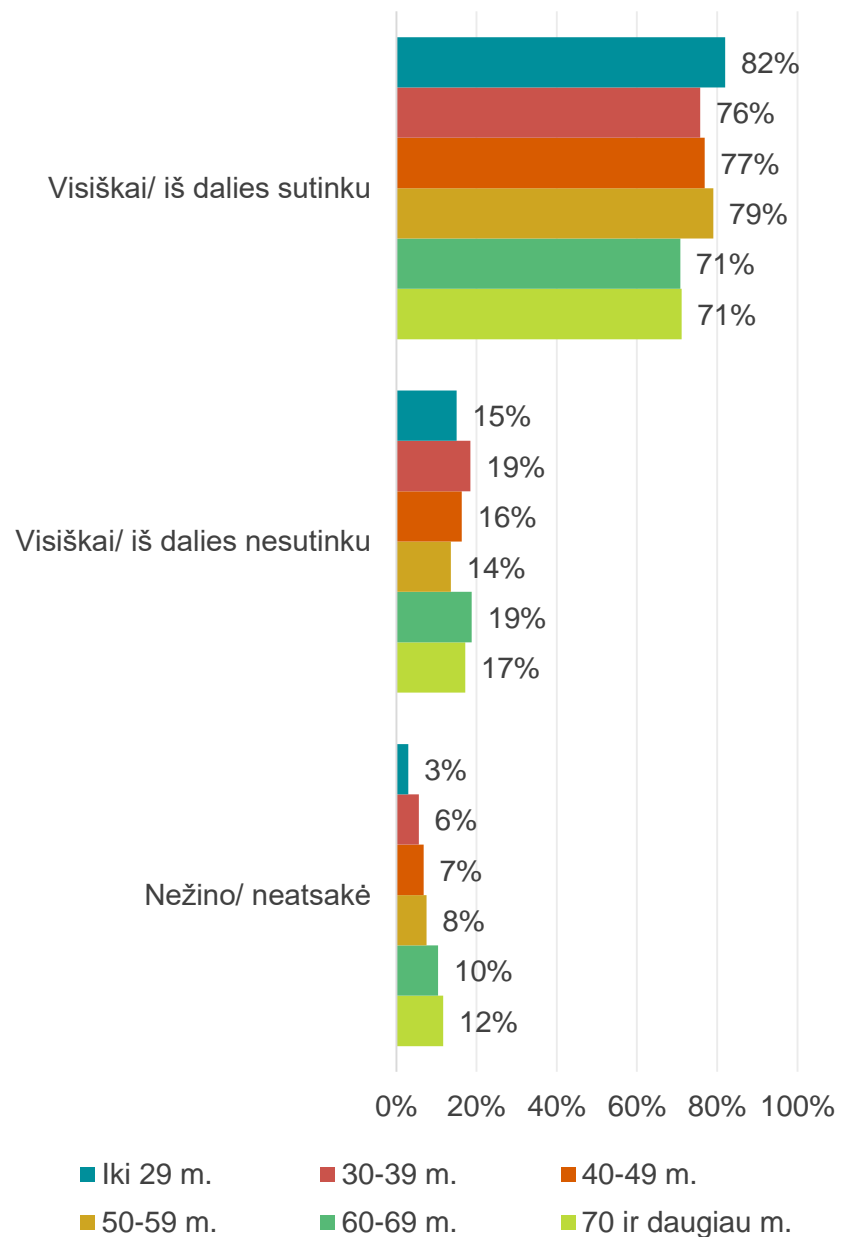

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

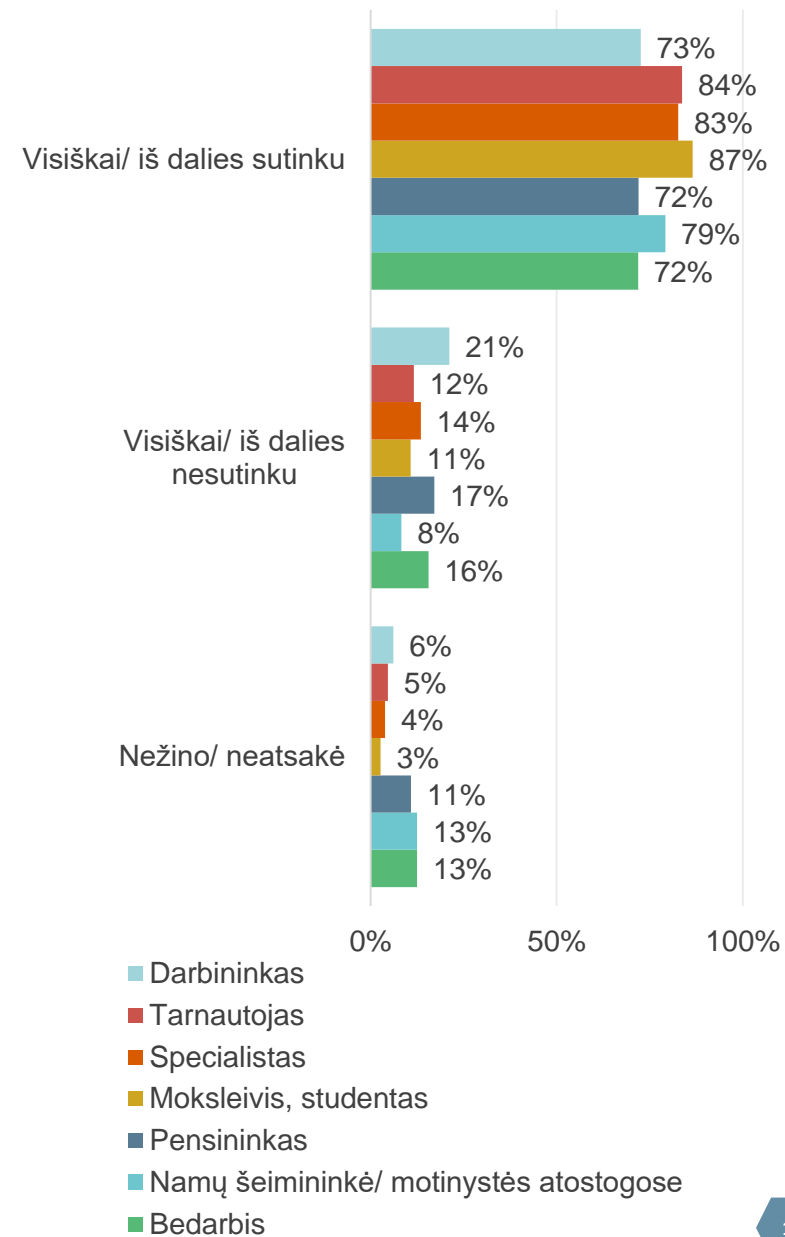
PAGAL LYTĮ

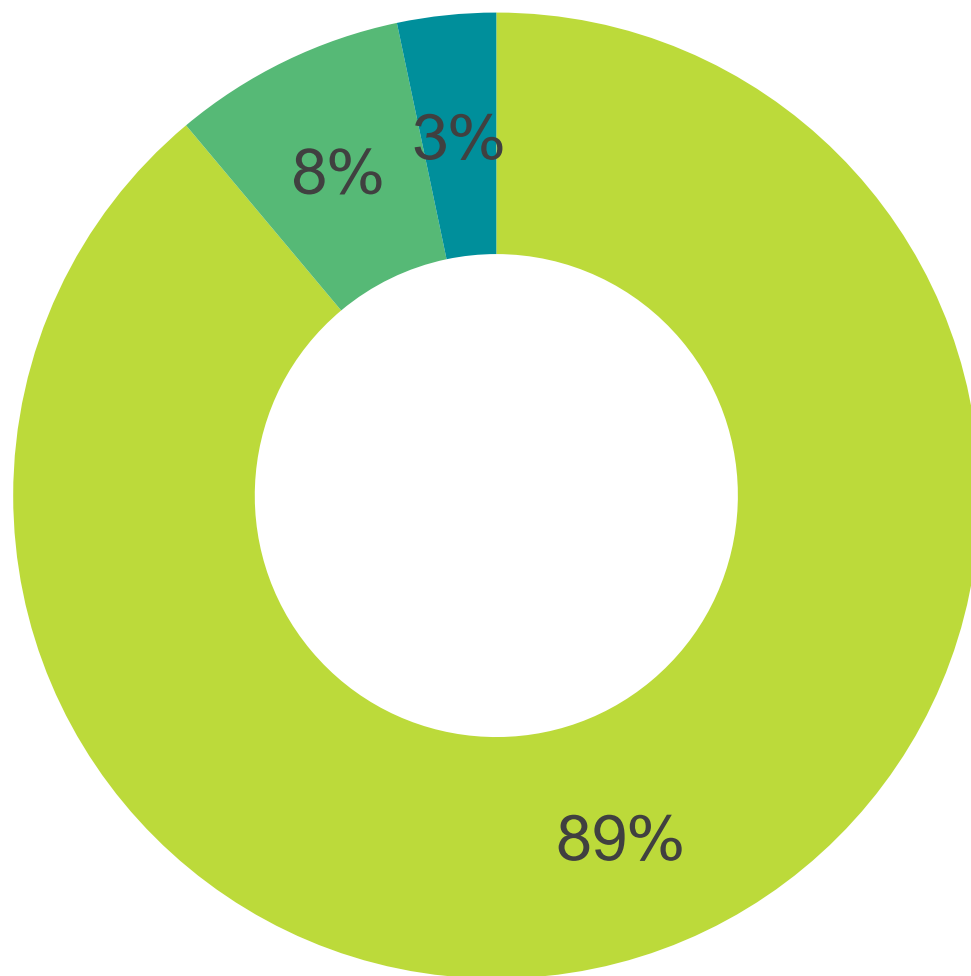
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

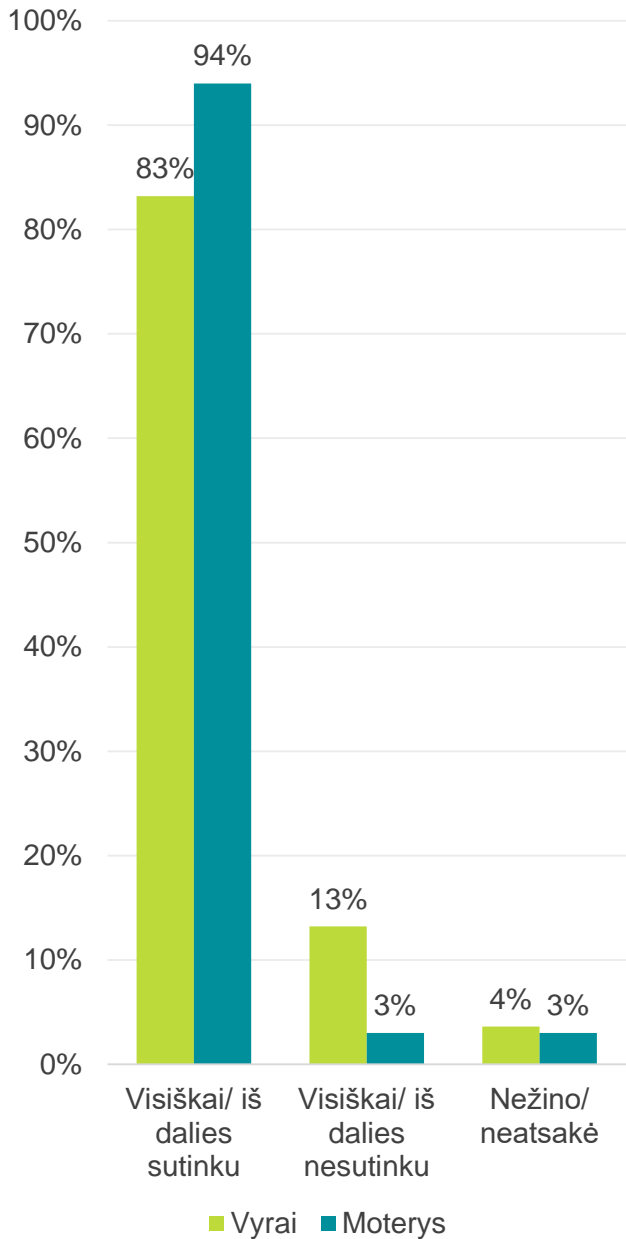

Ar sutinkate su teiginiu:
VYRAI TURI BŪTI RŪPESTINGI, ŠVELNŪS IR JAUTRŪS

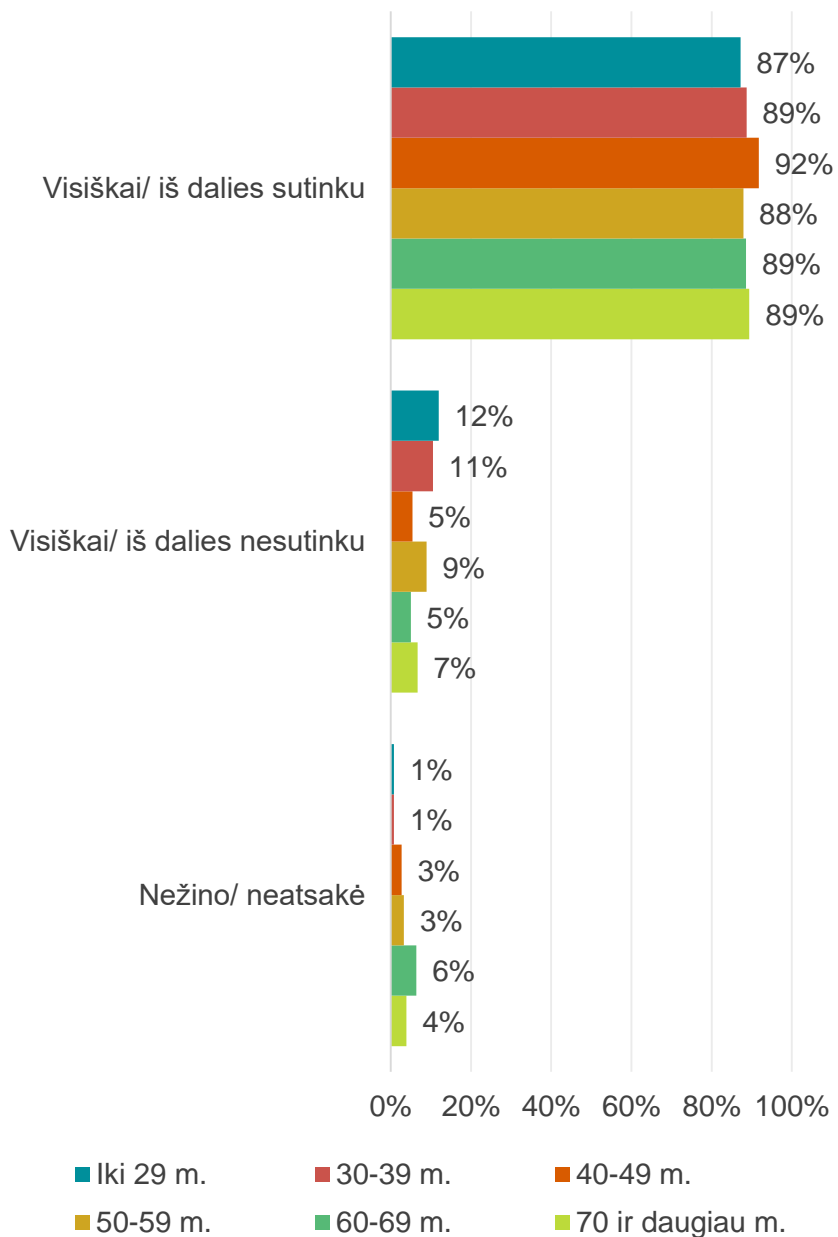

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

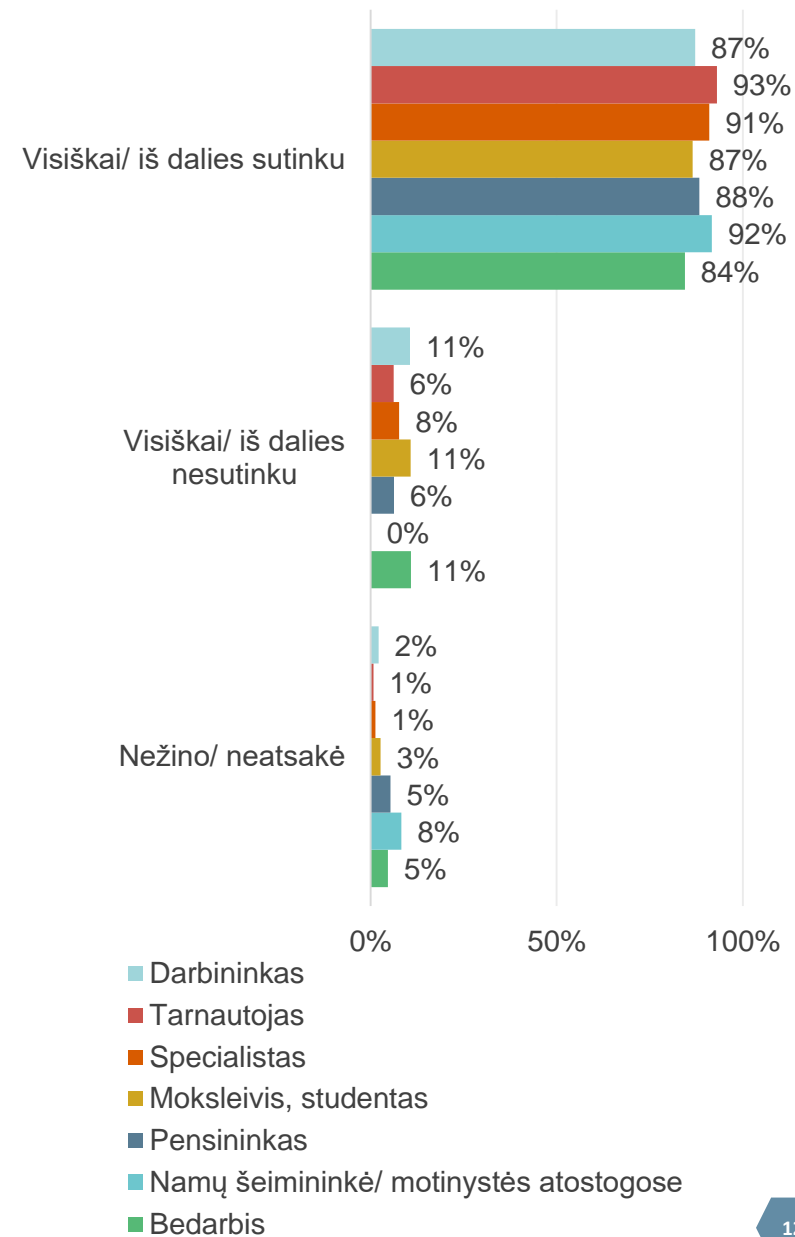
PAGAL LYTĮ

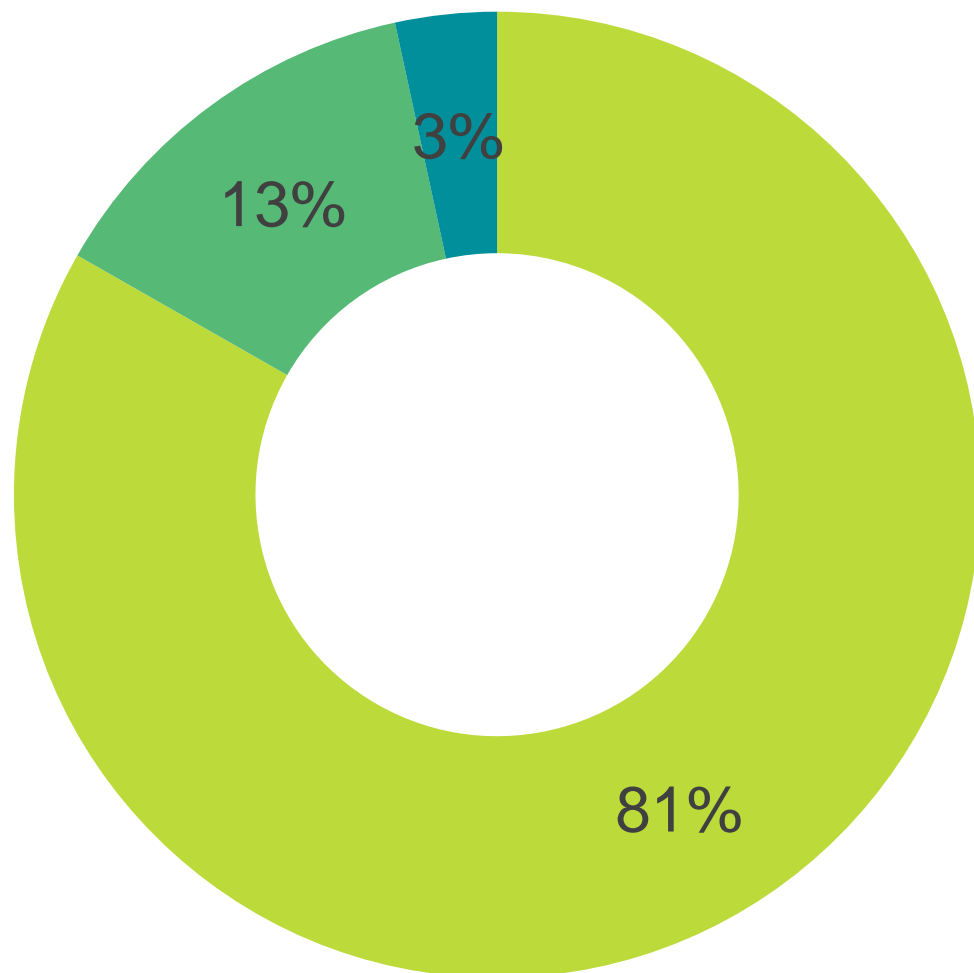
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

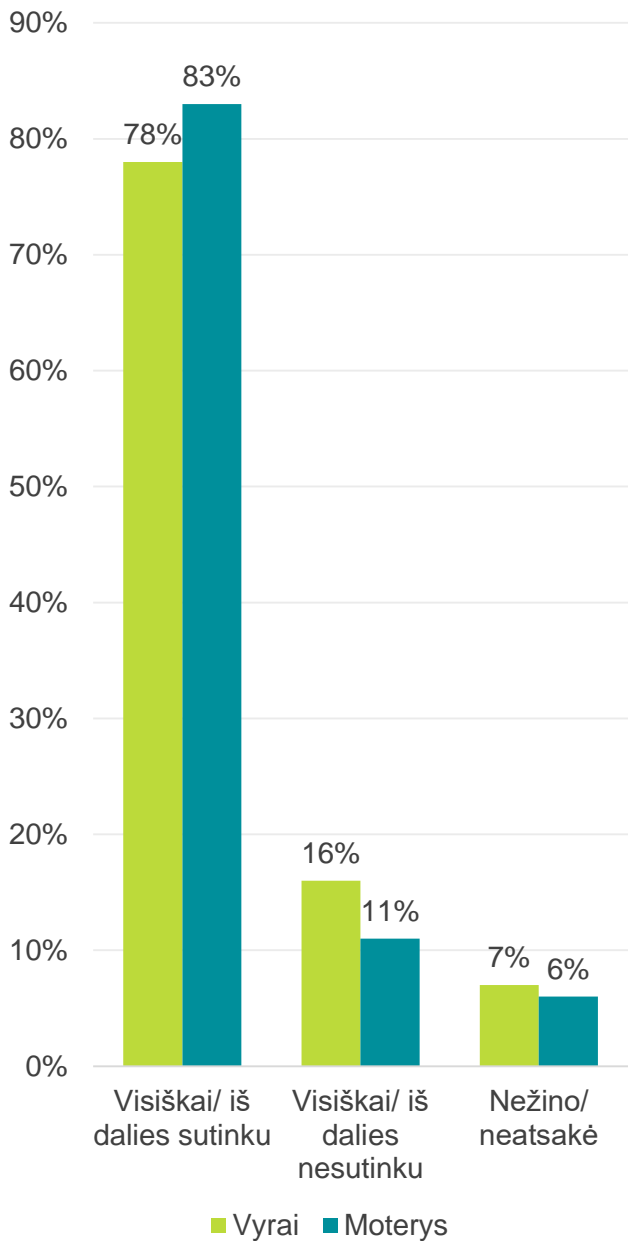

Ar sutinkate su teiginiu:
VYRAI NEPAKANKAMAI RŪPINASI SAVO SVEIKATA

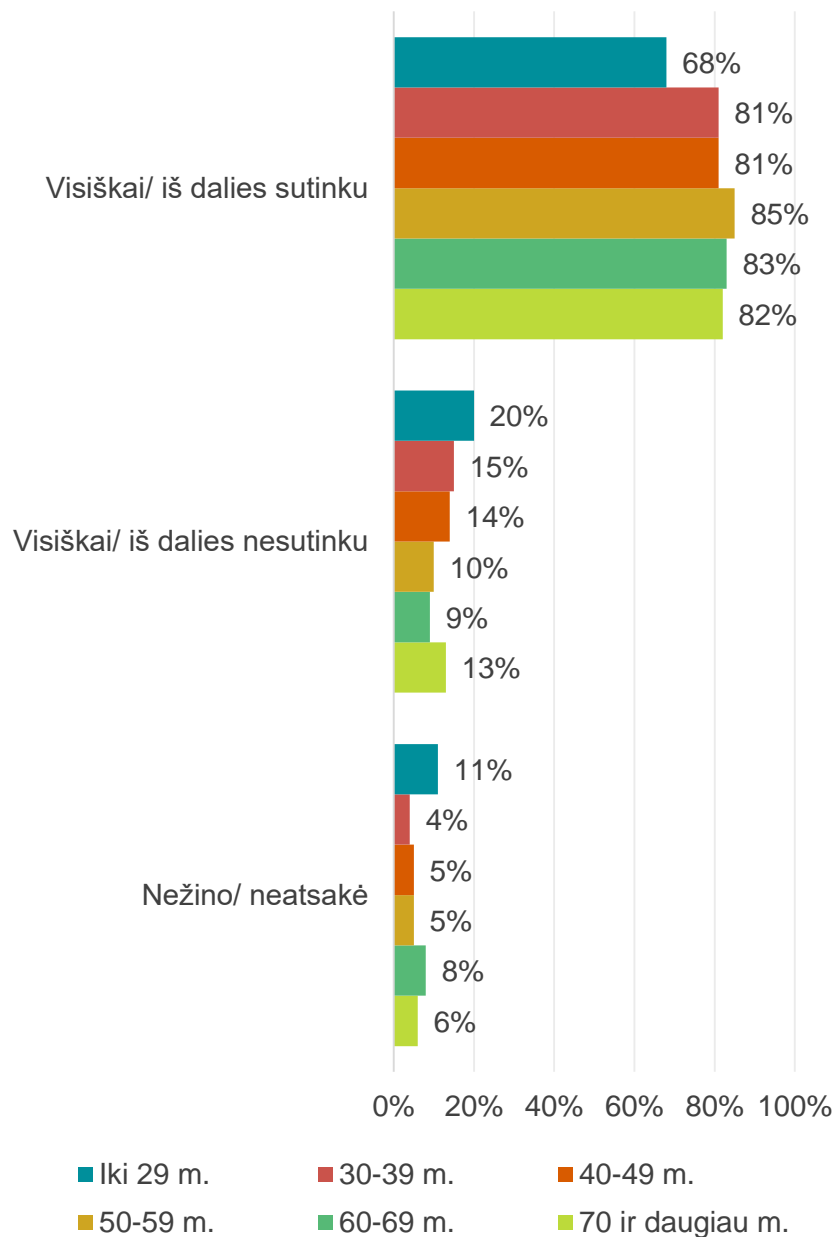

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

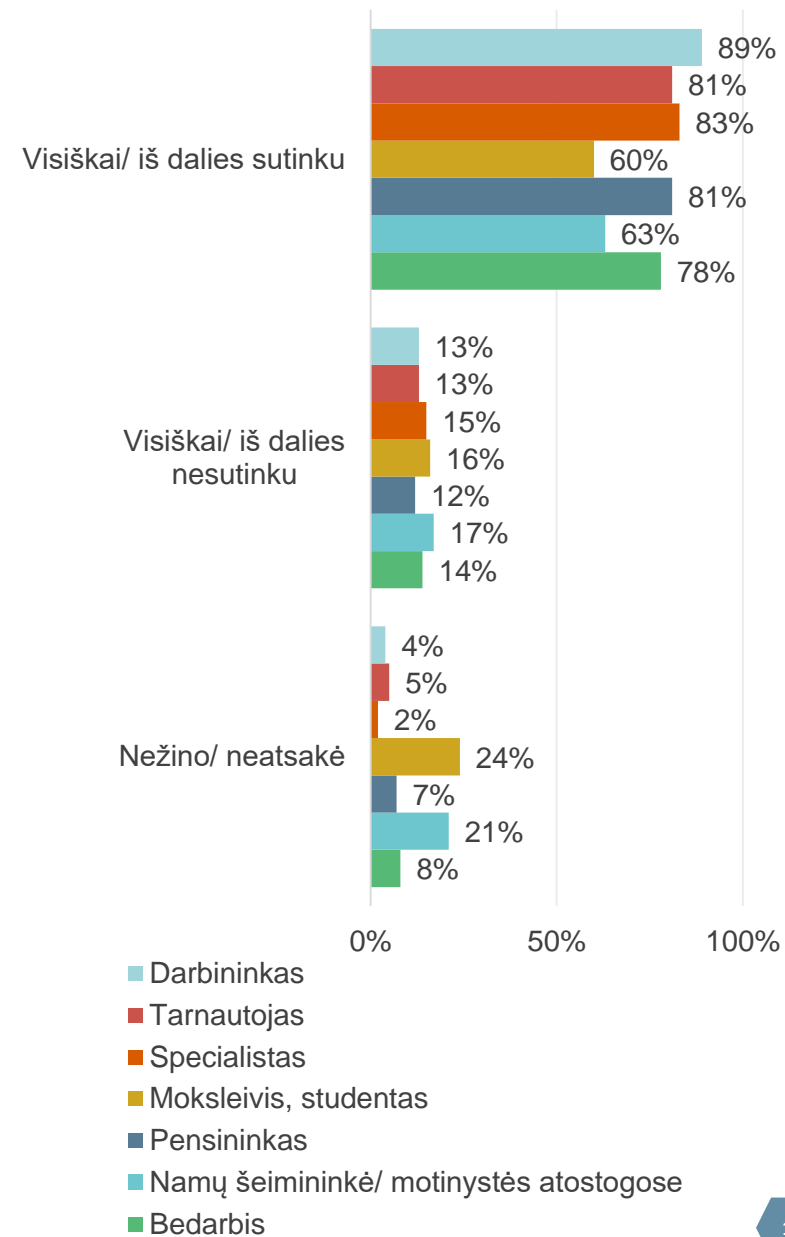
PAGAL LYTĮ

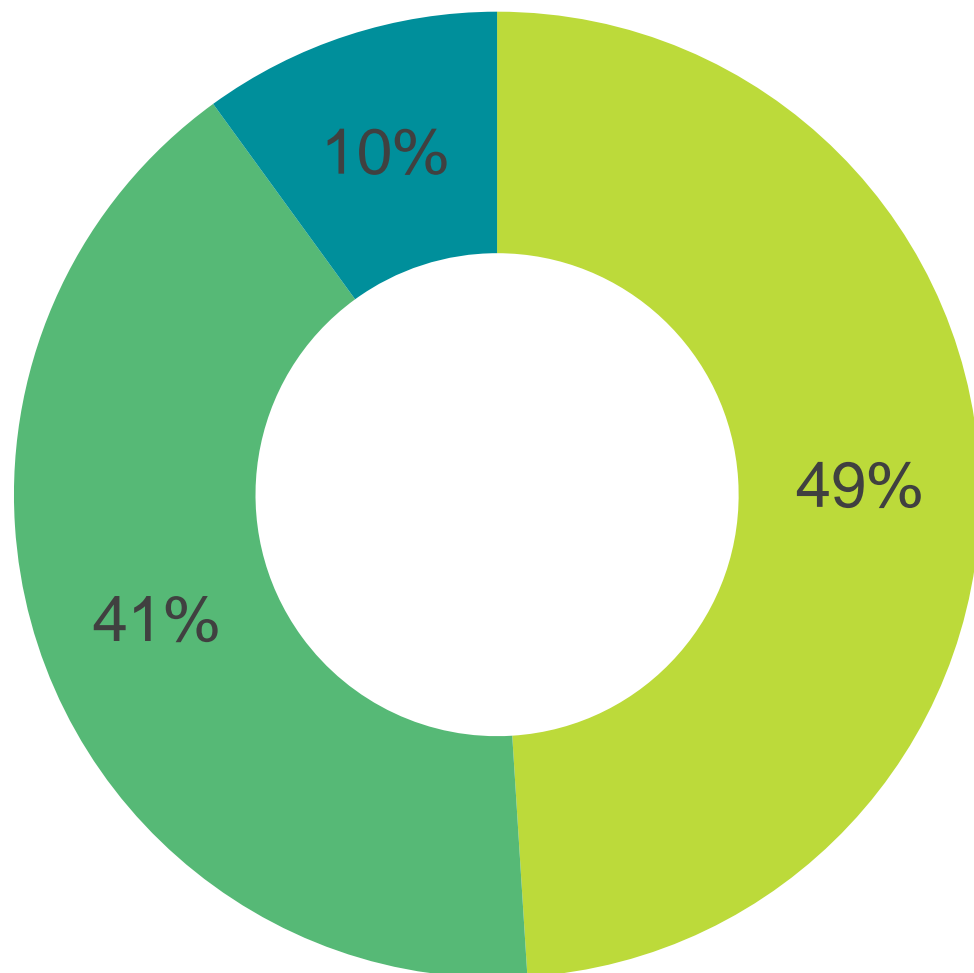
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

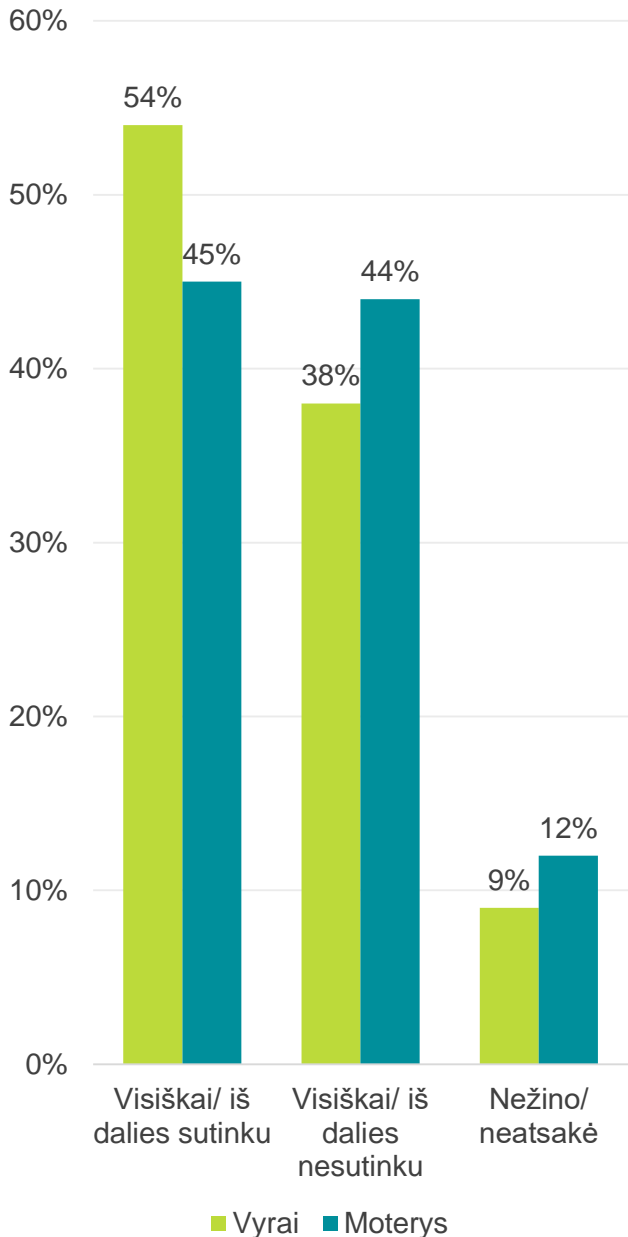

Ar sutinkate su teiginiu:
VYRAS TURI BŪTI RAUMENINGAS

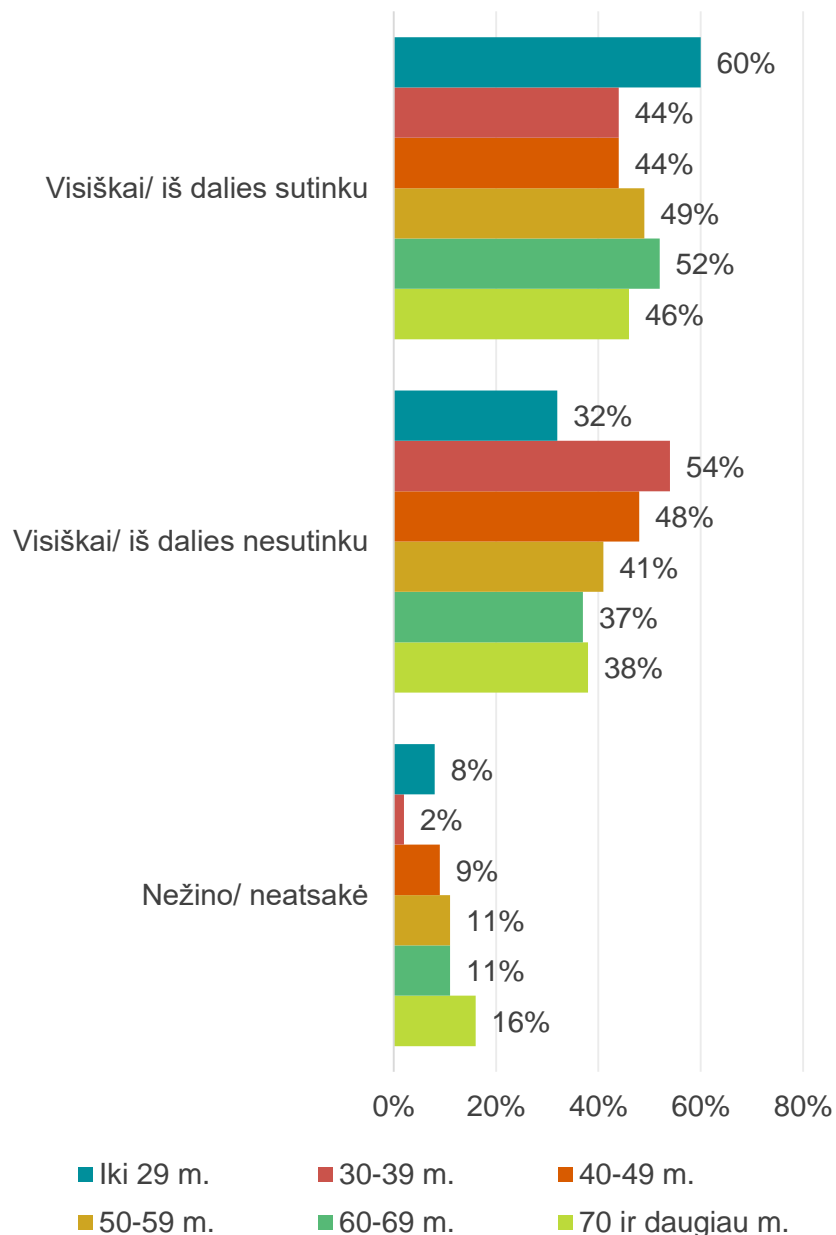

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

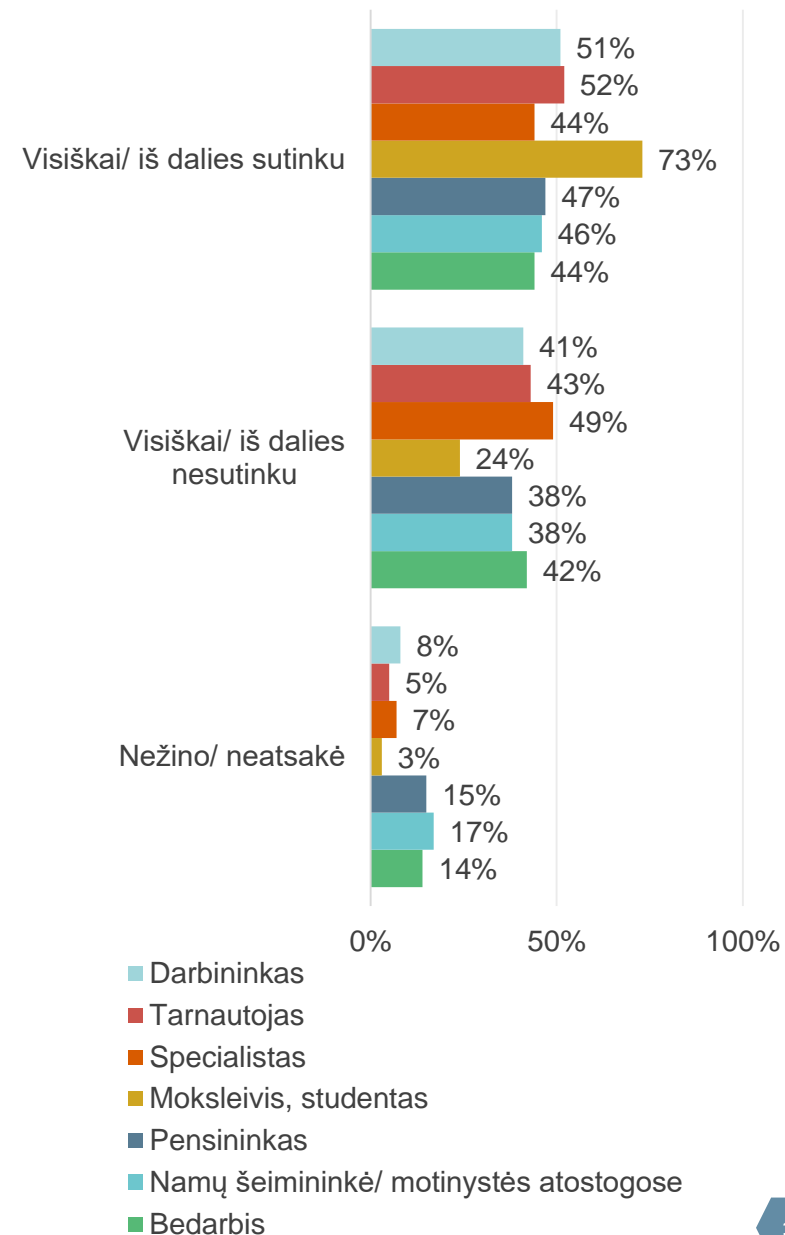
PAGAL LYTĮ

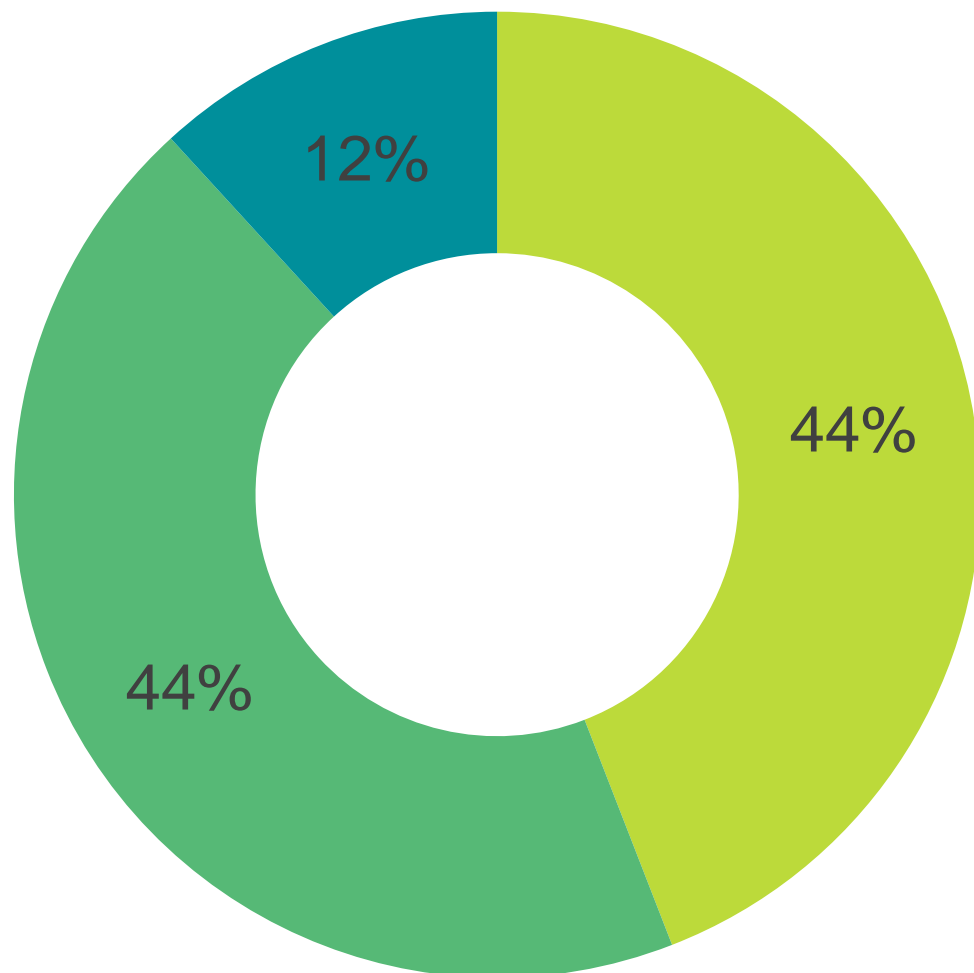
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

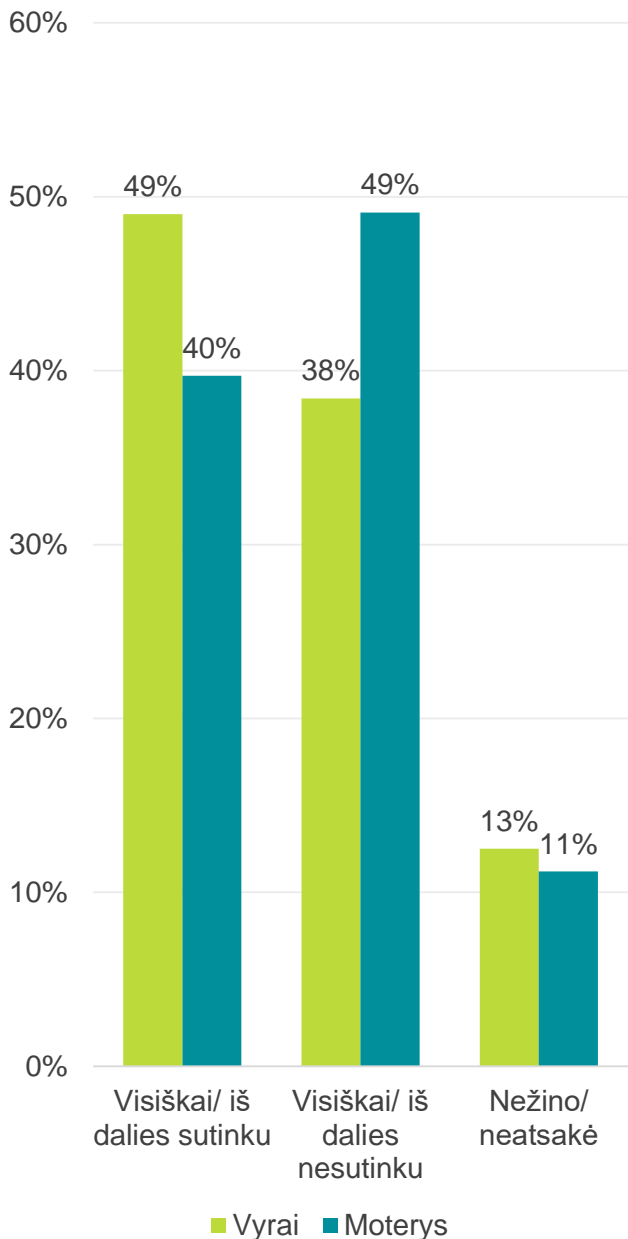

Ar sutinkate su teiginiu:
BERNIUKAI NETURI ŽAISTI SU LĒLĒMIS

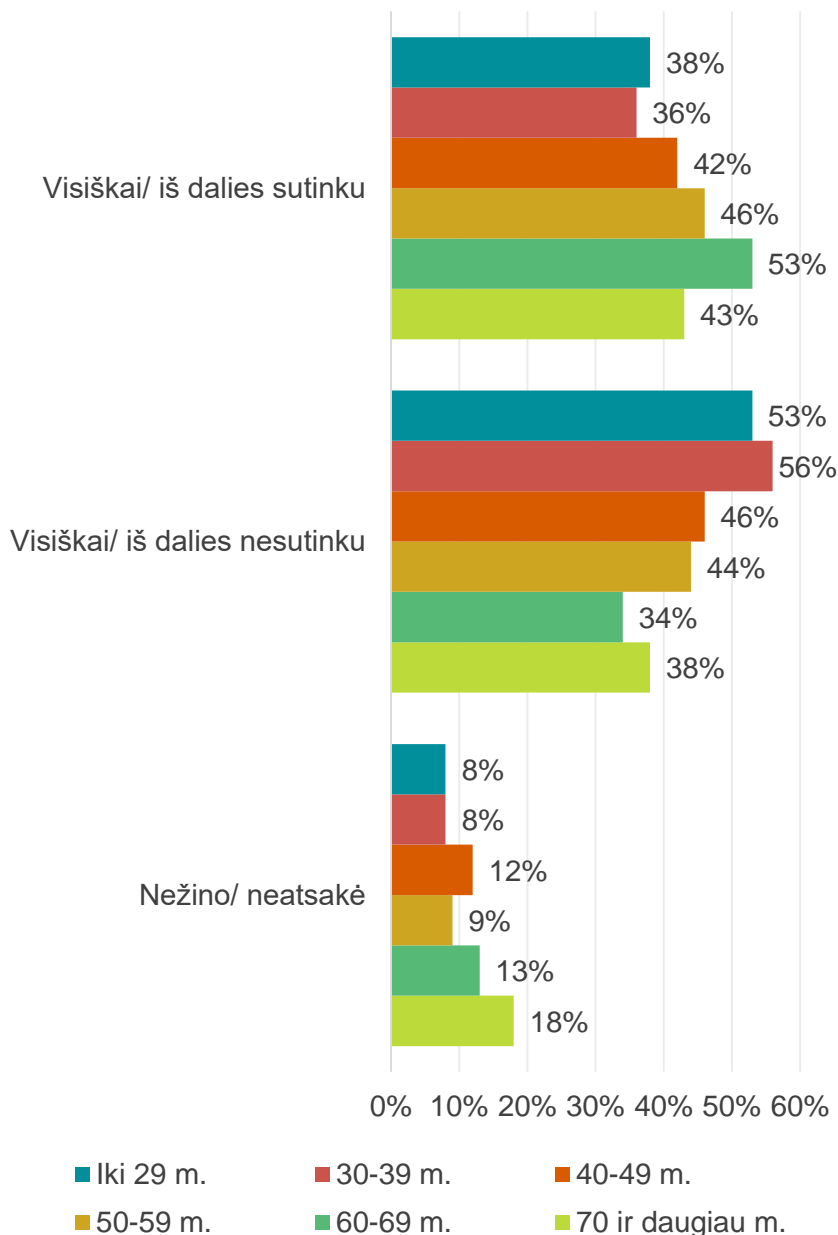

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

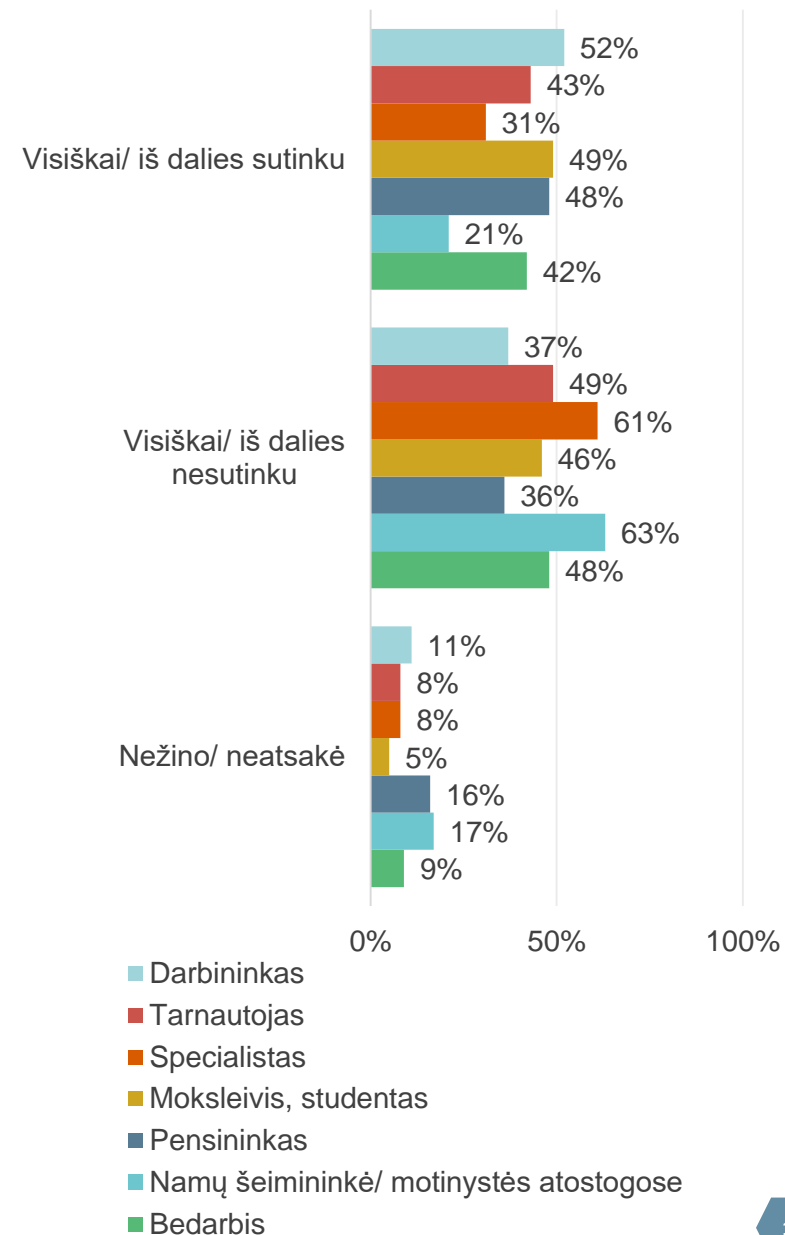
PAGAL LYTĮ

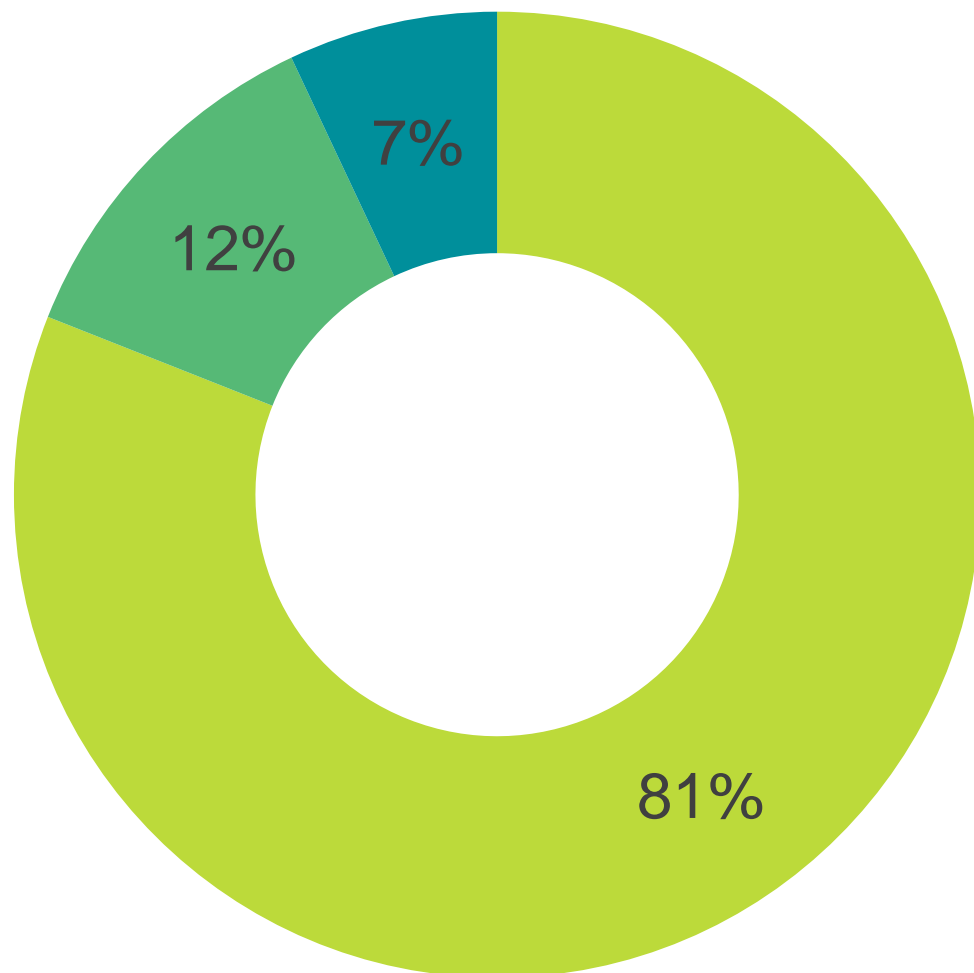
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

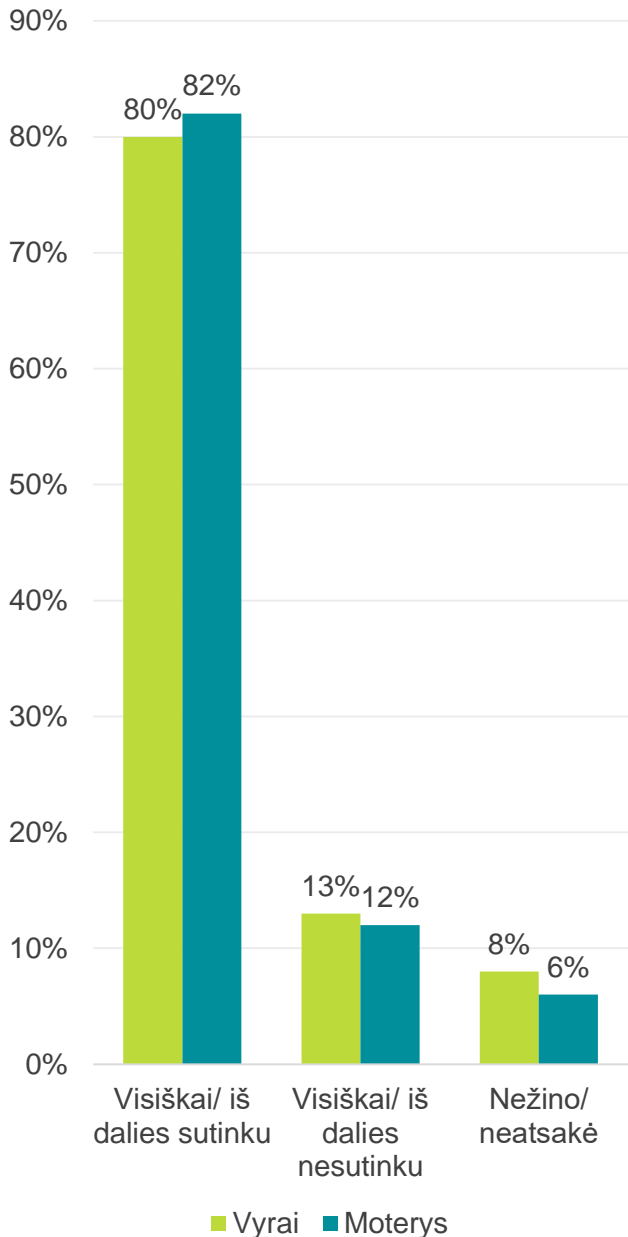

Ar sutinkate su teiginiu:
ŠIUOLAIKINIAI VYRAI TURI BŪTI LABIAU VYRIŠKI

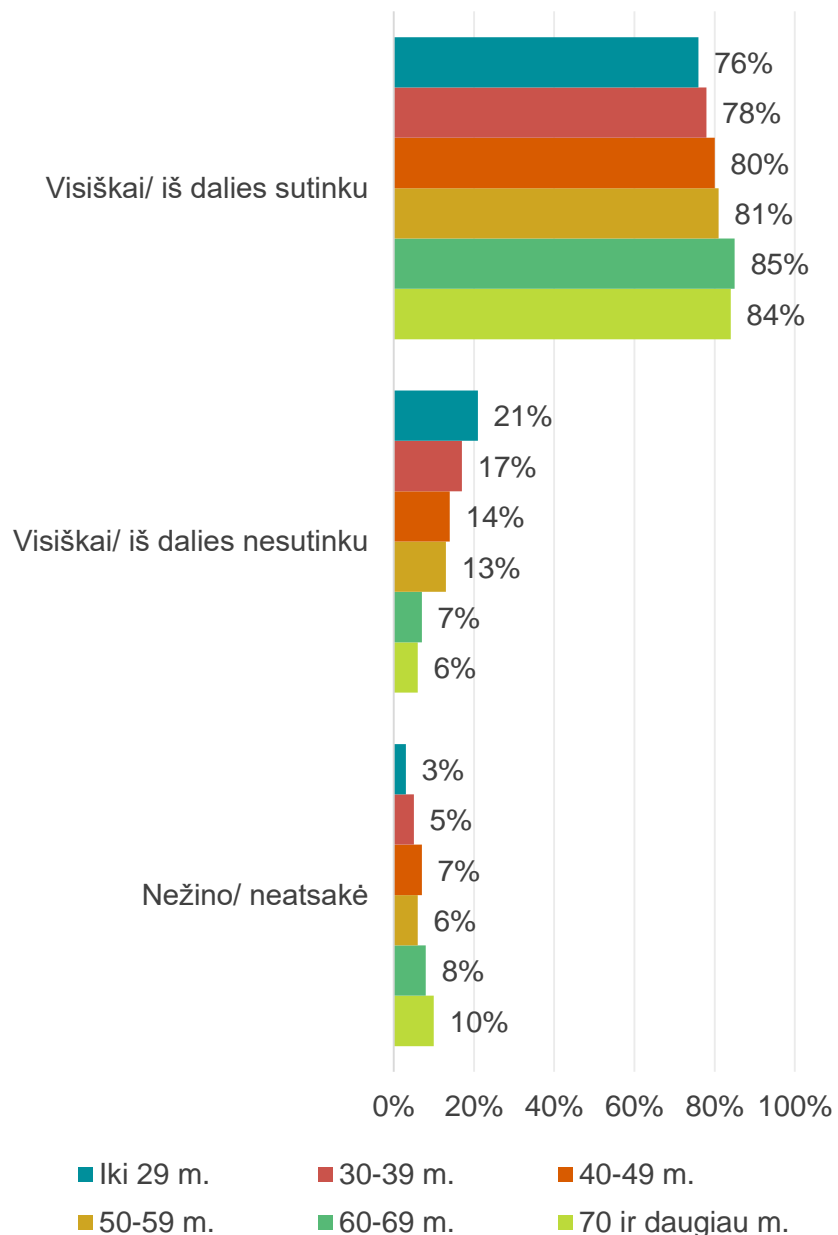

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

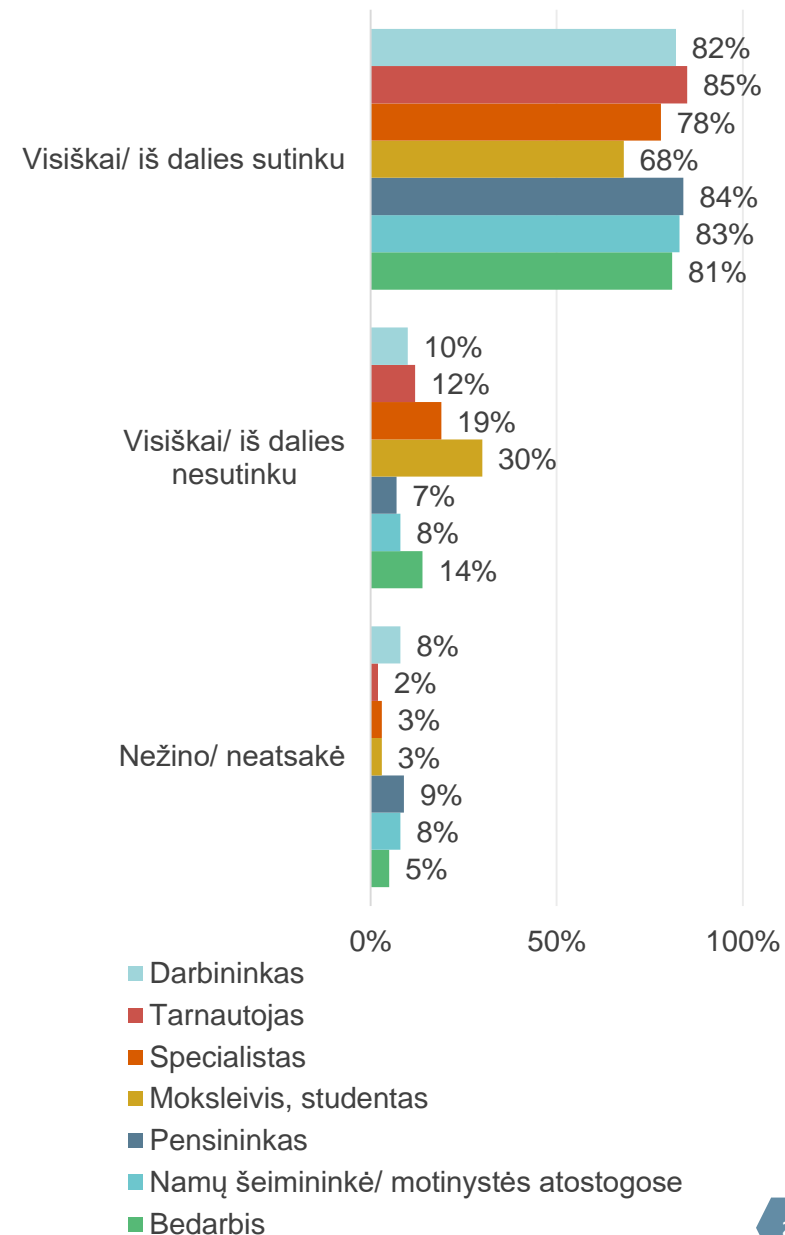
PAGAL LYTĮ

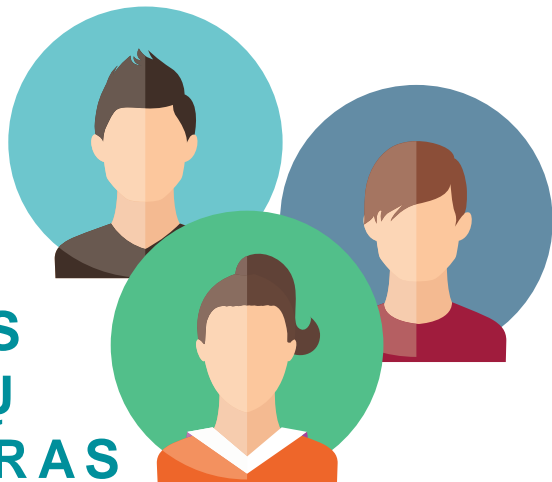
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

TARNYBOS EKSPERTŲ KOMENTARAS

Visuomenės nuostatose apie vyrus pastebimas prieštaravimas: viena vertus, norima, kad vyrai tiek pat laiko kaip moterys praleistų su šeima, kita vertus, vis dar laikomasi stereotipo, kad vyras turi būti labiau pasišventęs darbui: labiau rūpintis savo karjera nei moteris, daugiau uždirbti. Panašiai vertinamas ir vyriškumo suvokimas: norima, kad vyrai būtų jautresni ir švelnesni, nebijotų verkti, palaikytų lyčių lygybę, bet didelė dalis vis dar mano, kad šiuolaikiniai vyrai nevyriški.

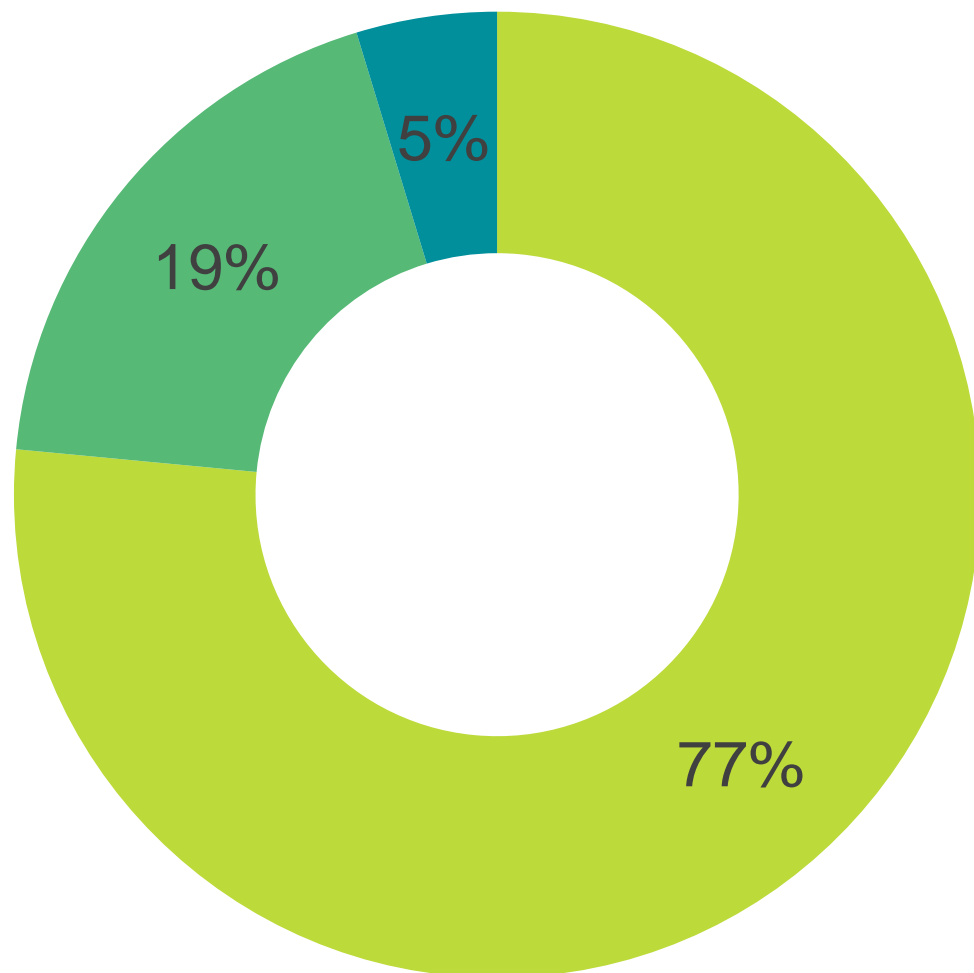
Įprastai manoma, kad progresyvios nuostatos keičia tradicines, bet iš tikrųjų jos abi gali gyvuoti kartu, šalia viena kitos, net ir tame pačiame asmenyje. Sprendžiant iš apklausos, galima daryti prielaidą, kad apie vyrų vaidmenis ir pareigas mąstome pakankamai griežtai ir ribotai, o apie vyriškumo savybes, ypatybes, charakteristikas turime nuosaikesnę nuomonę.

Tam tikrais klausimais Lietuvos gyventojai beveik po lygiai pasiskirstė į priešingas puses. Tokie ryškūs nuomonių kontrastai atskleidžia visuomenės nesutarimą, ko tikimasi iš vyrų, todėl šie, susidūrę su dviprasmiškais lūkesčiais, negalėtų jų atliepti nesusidvejindami.

VISUOMENĖS NUOMONĖ APIE VYRŲ IR MOTERŲ SANTYKIUS

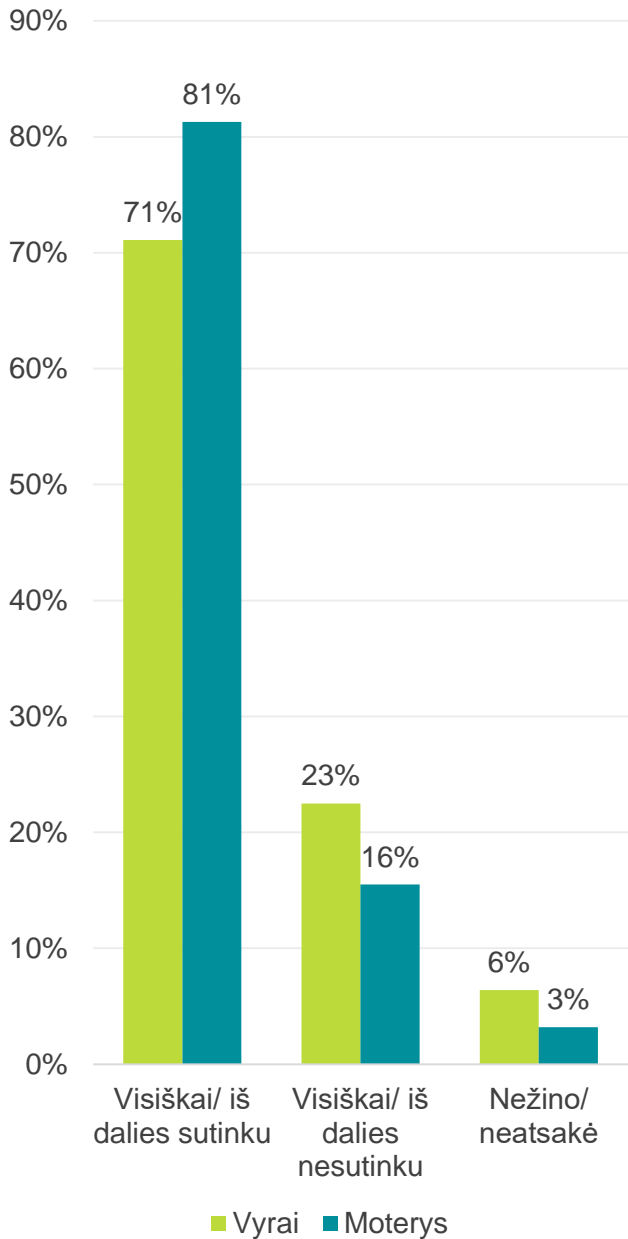
Ar sutinkate su teiginiu:

VYRAI TURI TIEK PAT LAIKO PRALEISTI SU ŠEIMA BEI VAIKAIS KAIP IR
MOTERYS

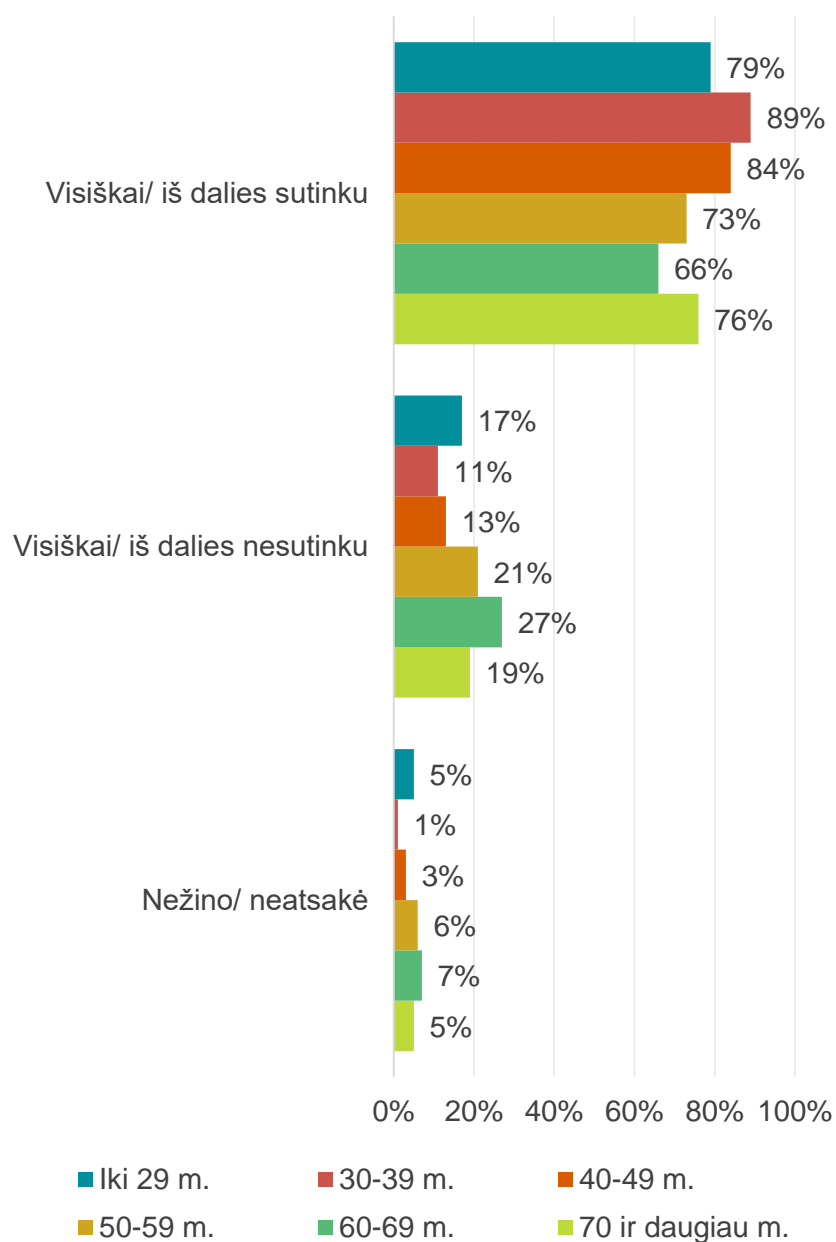

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

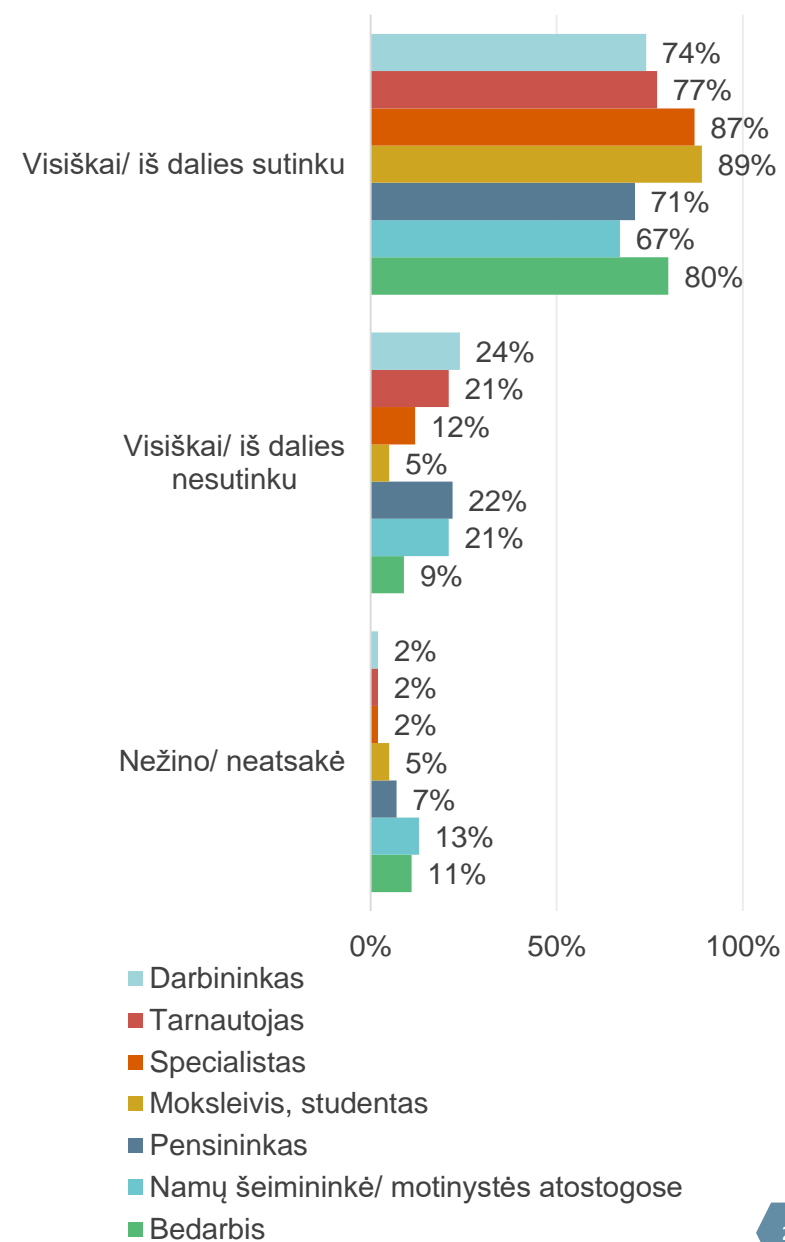
PAGAL LYTĮ

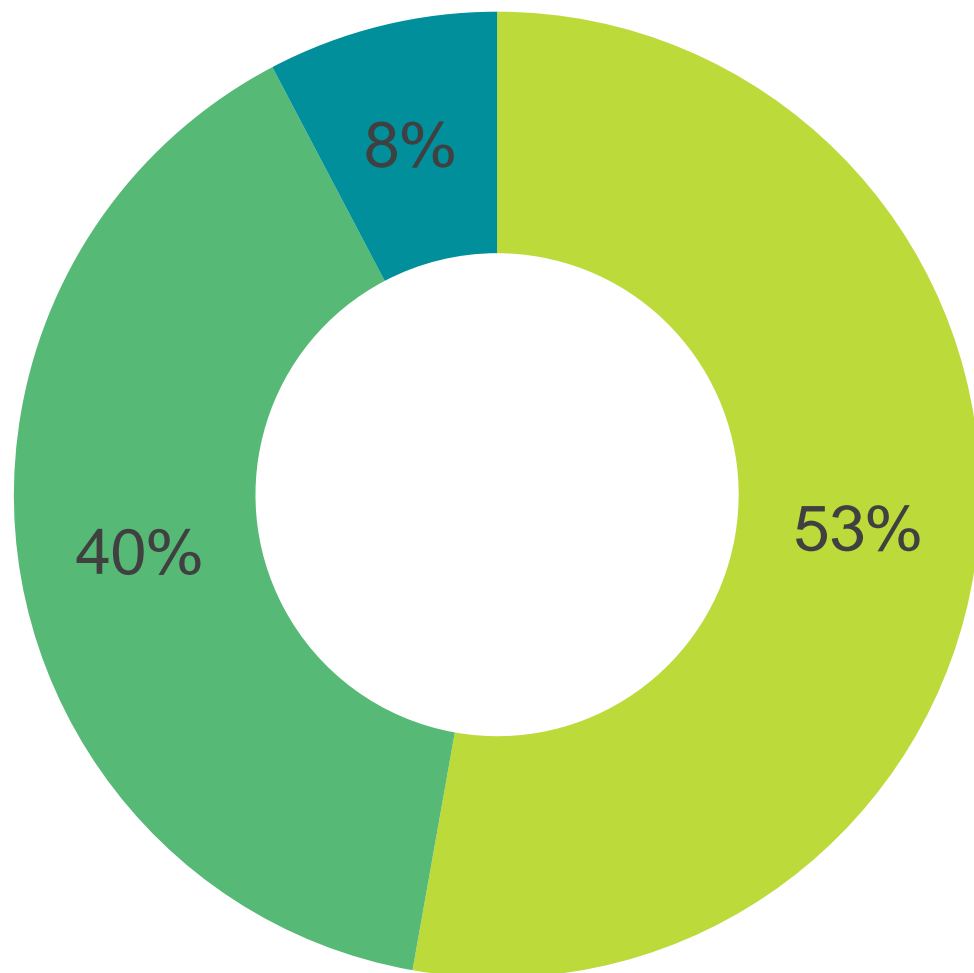
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

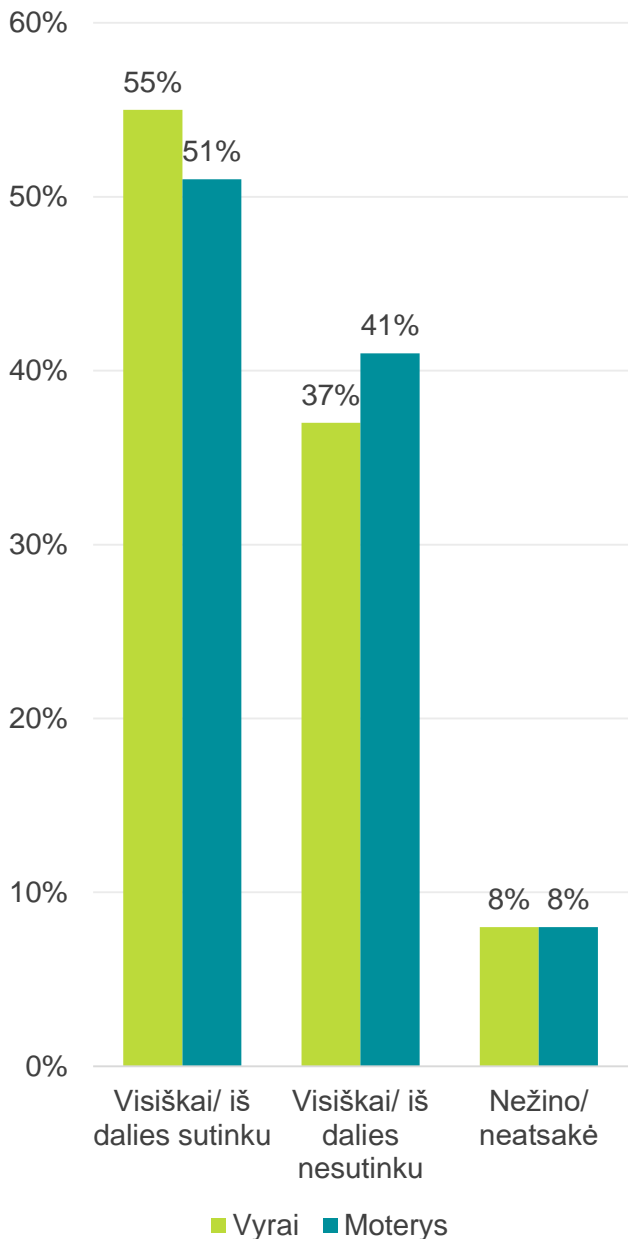

Ar sutinkate su teiginiu:
VYRAI TURI RŪPINTIS SAVO KARJERA LABIAU NEI MOTERIS

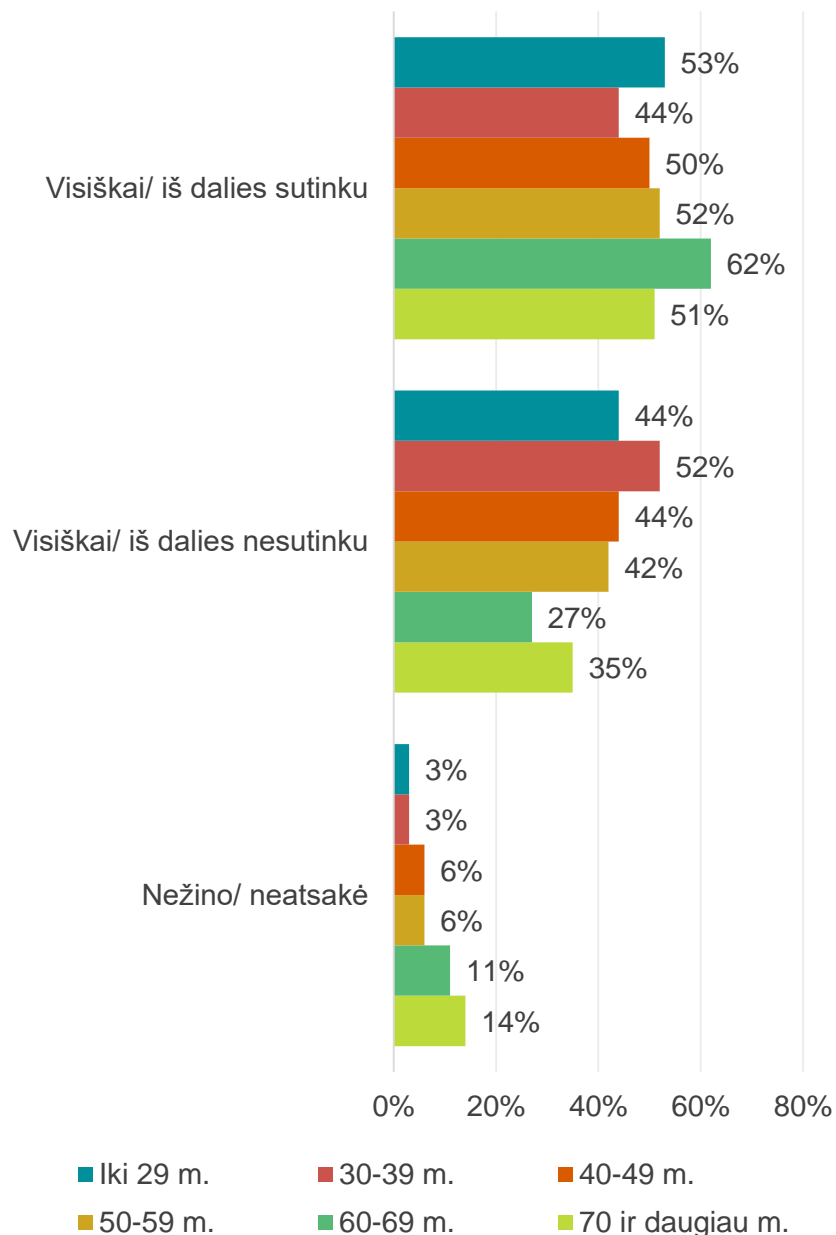

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

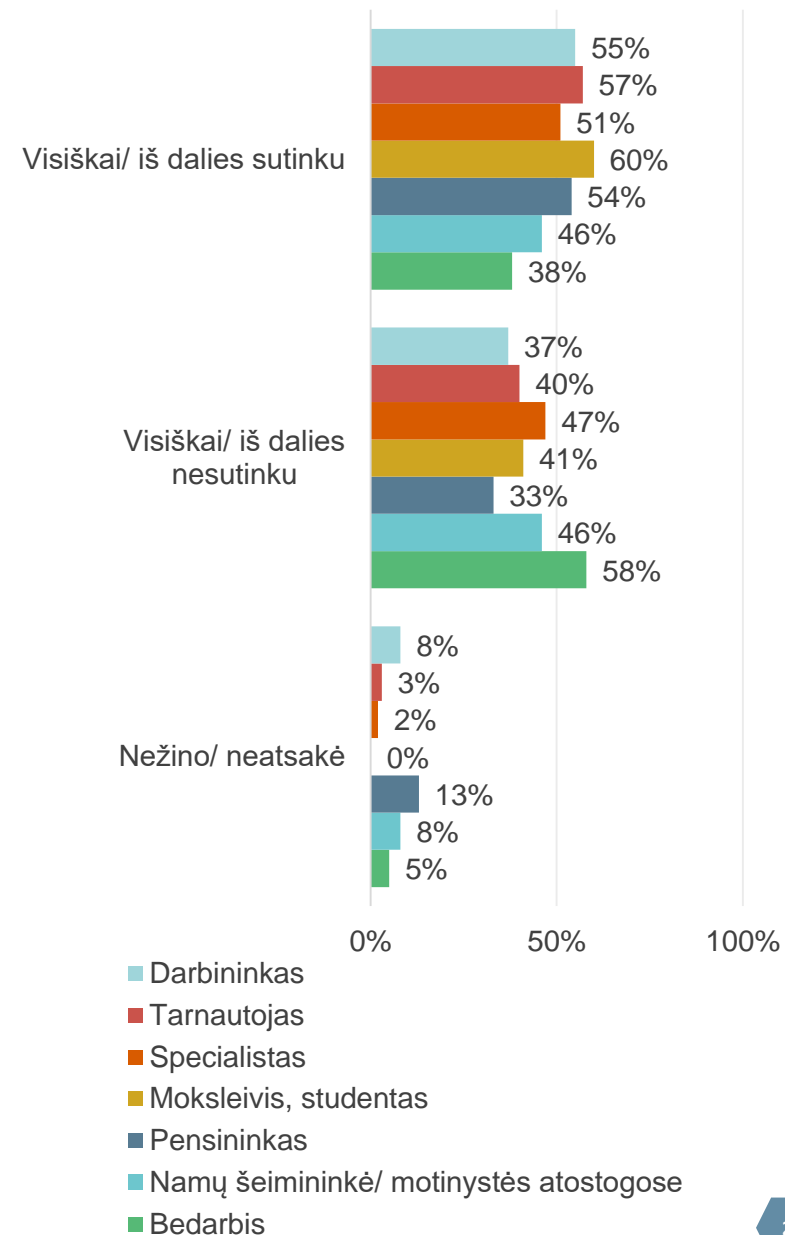
PAGAL LYTĮ

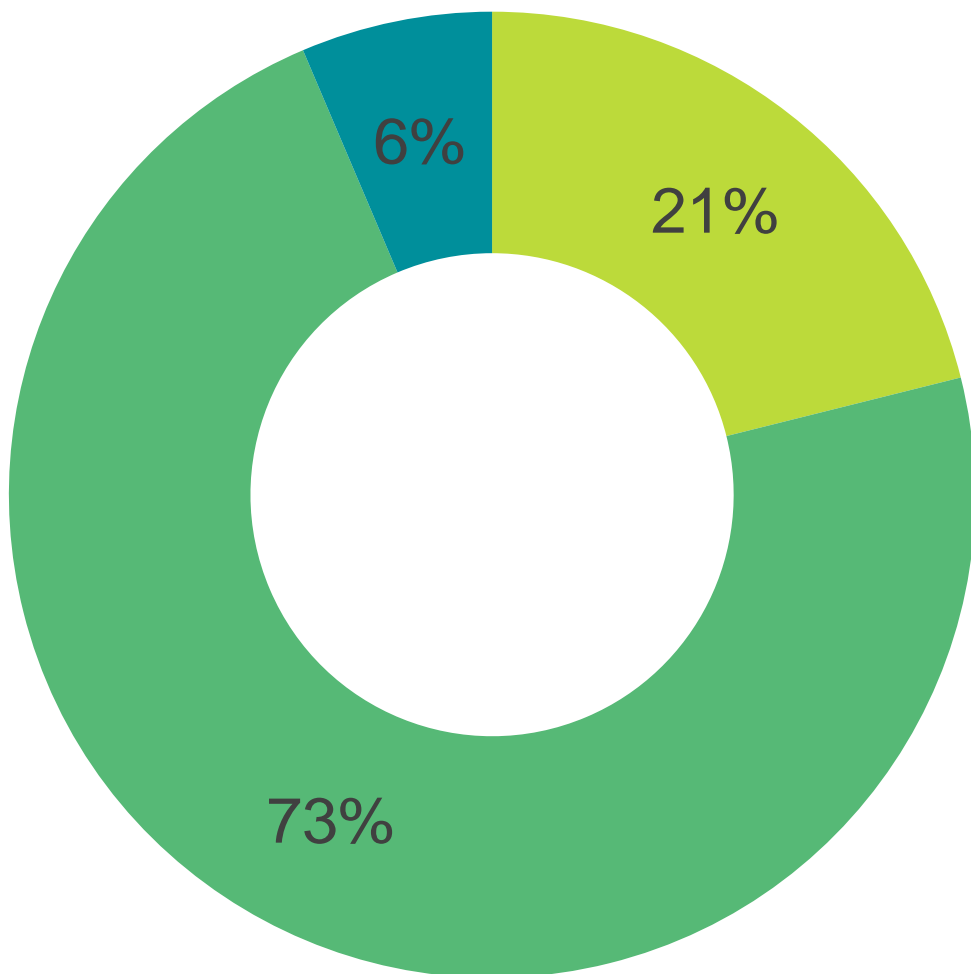
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

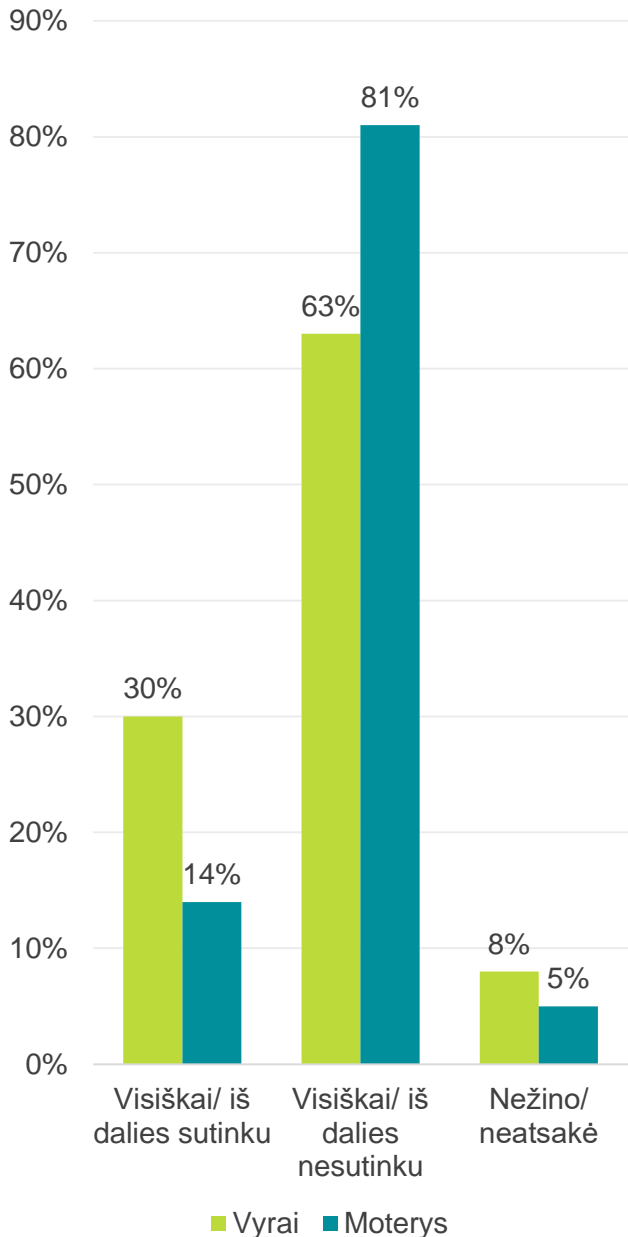

Ar sutinkate su teiginiu:
VYRO NUOMONĖ YRA SVARBESNĖ NEI MOTERS

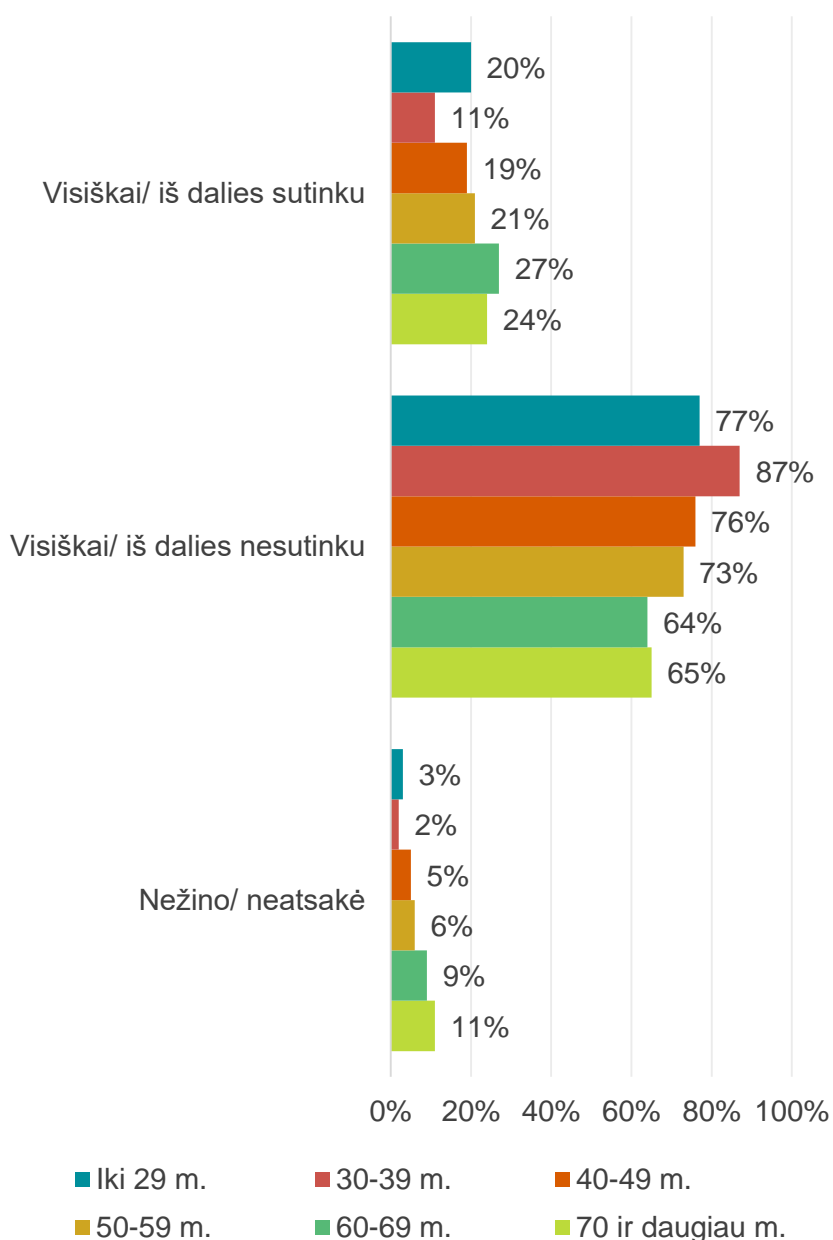

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

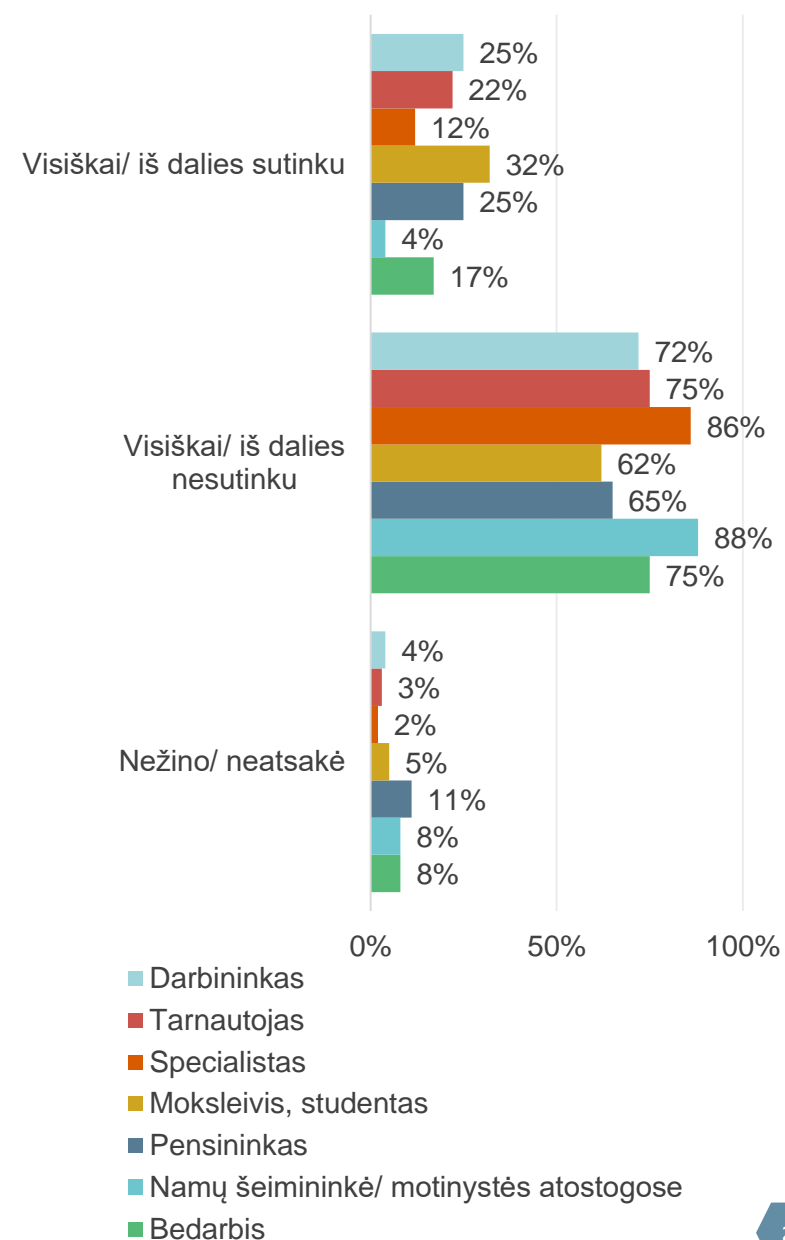
PAGAL LYTĮ

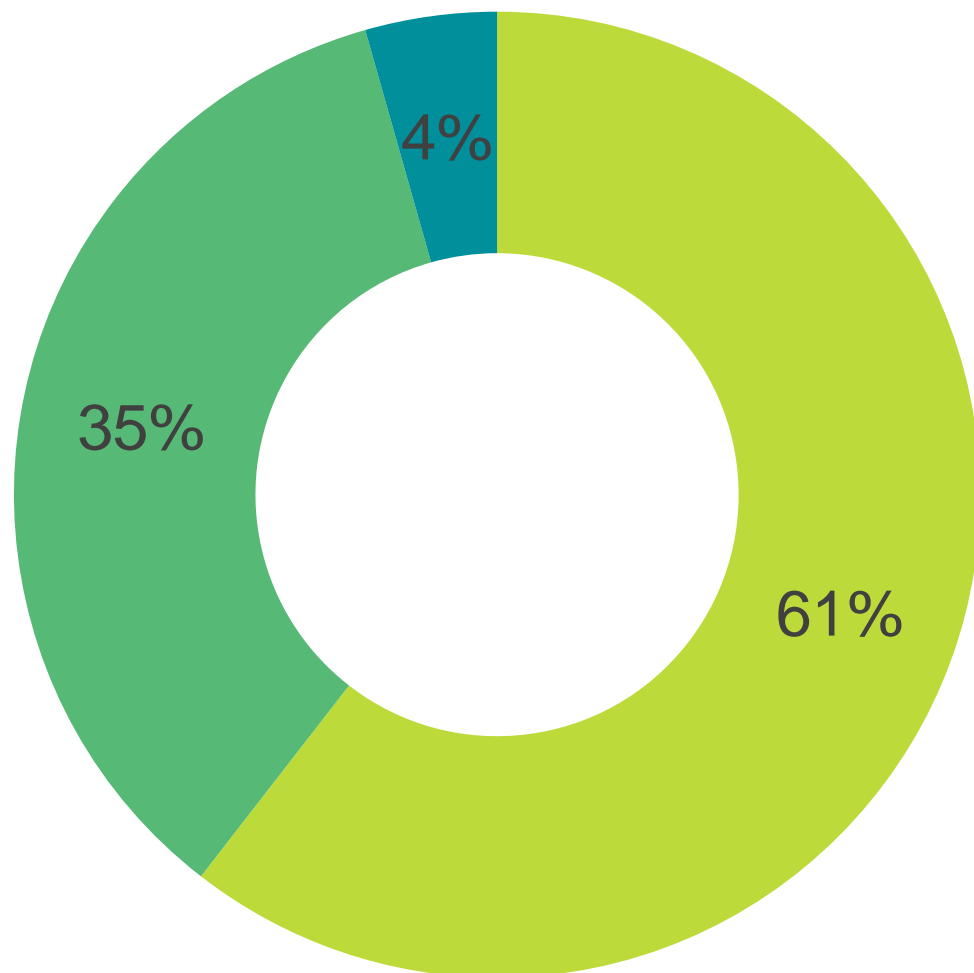
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

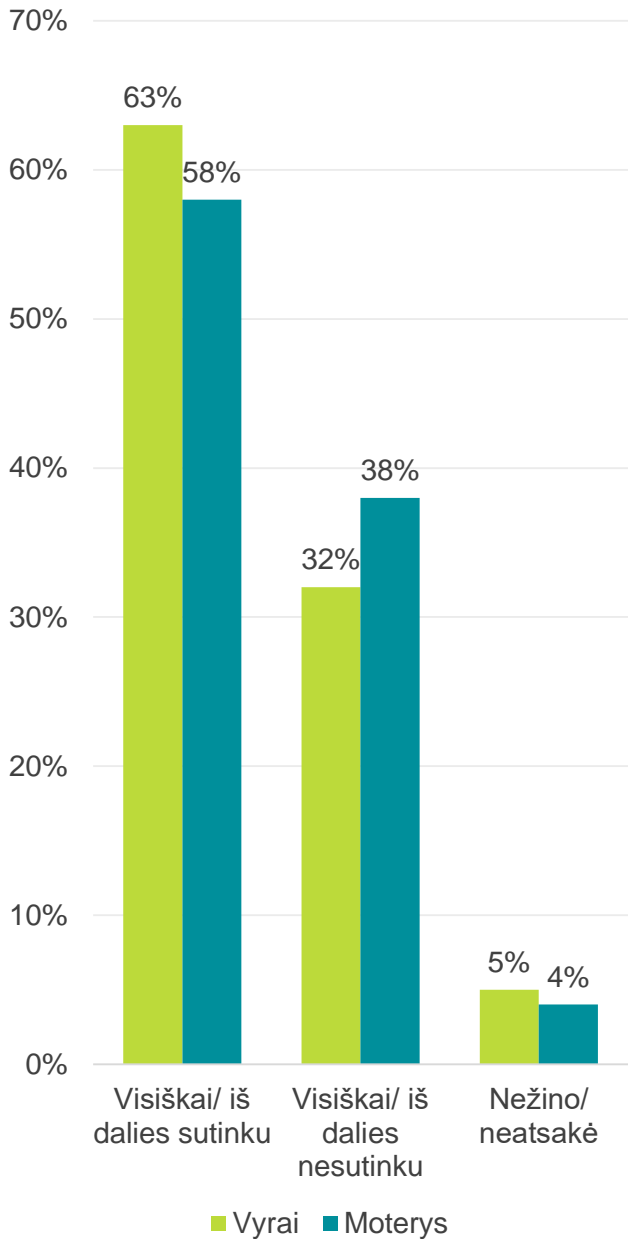

Ar sutinkate su teiginiu:
VYRAS TURI UŽDIRBTI DAUGIAU UŽ SAVO ŽMONĄ AR PARTNERĘ

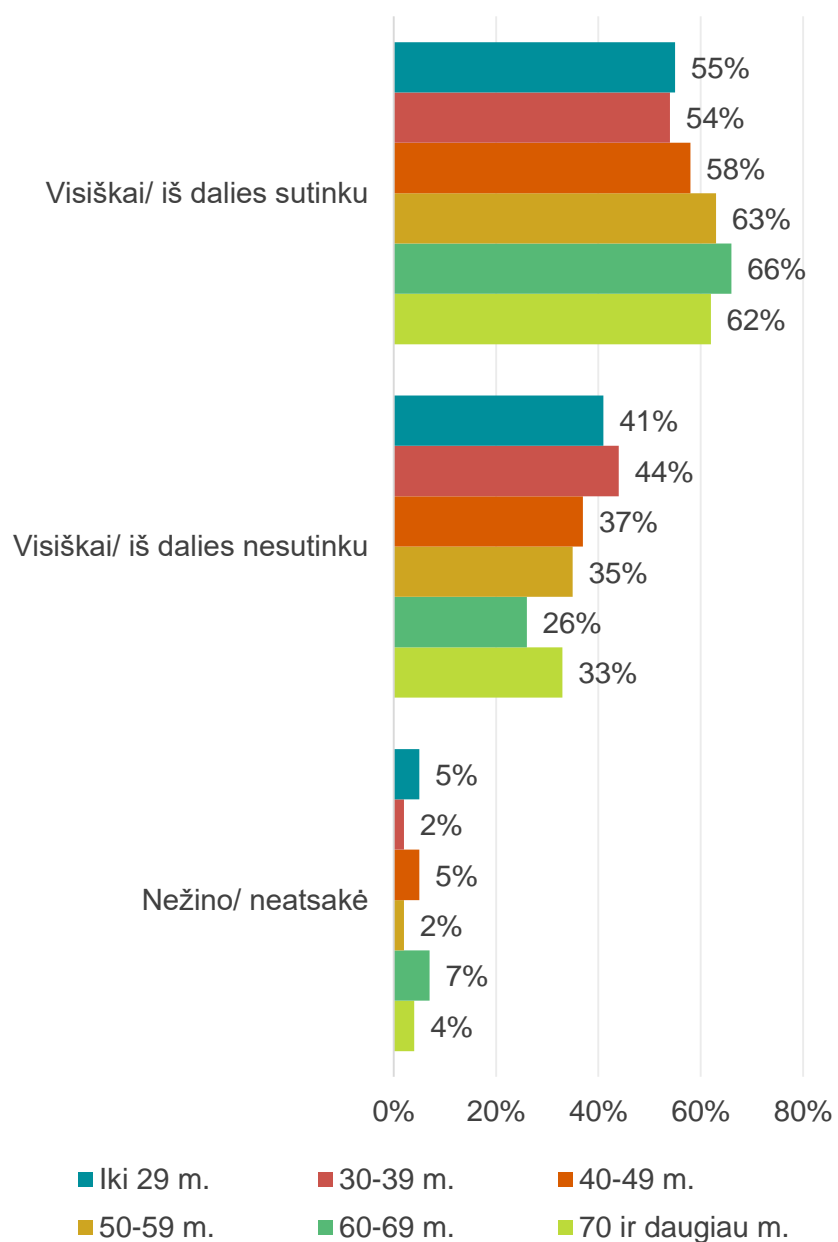

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

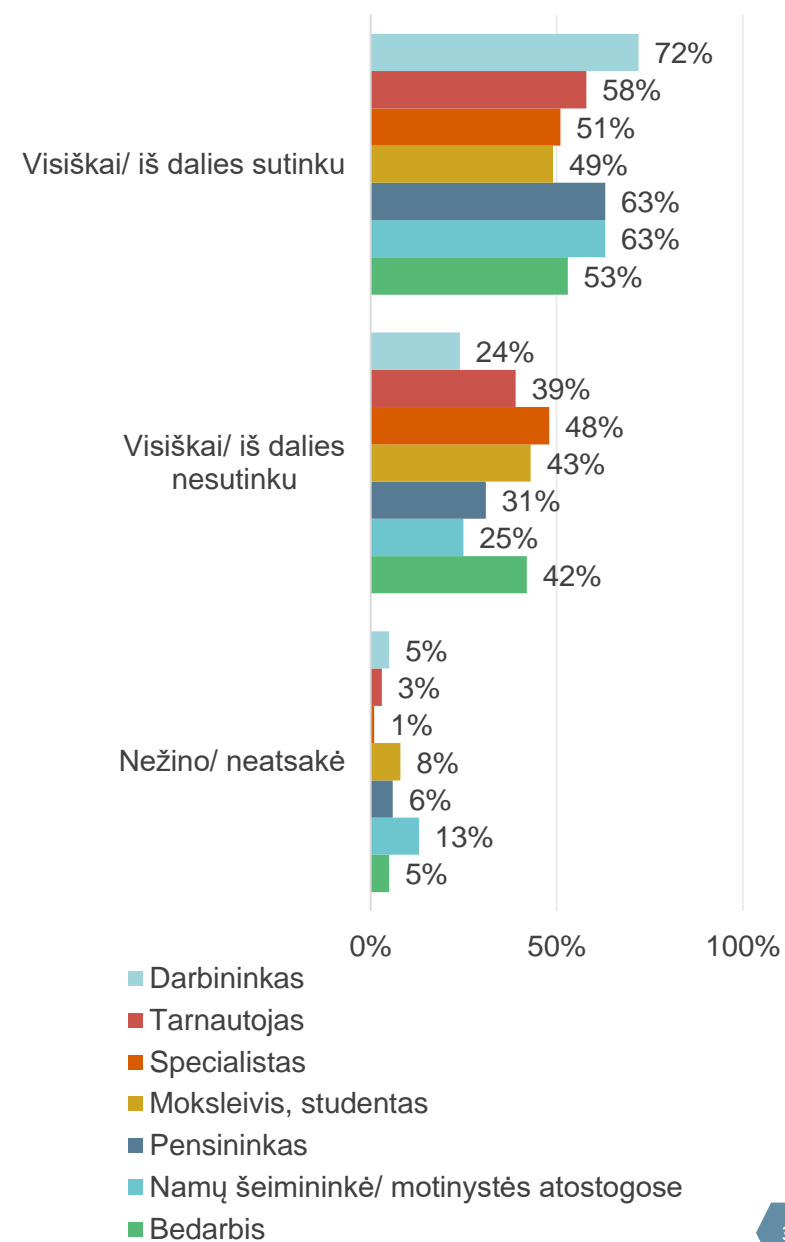
PAGAL LYTĮ

PAGAL AMŽIŲ

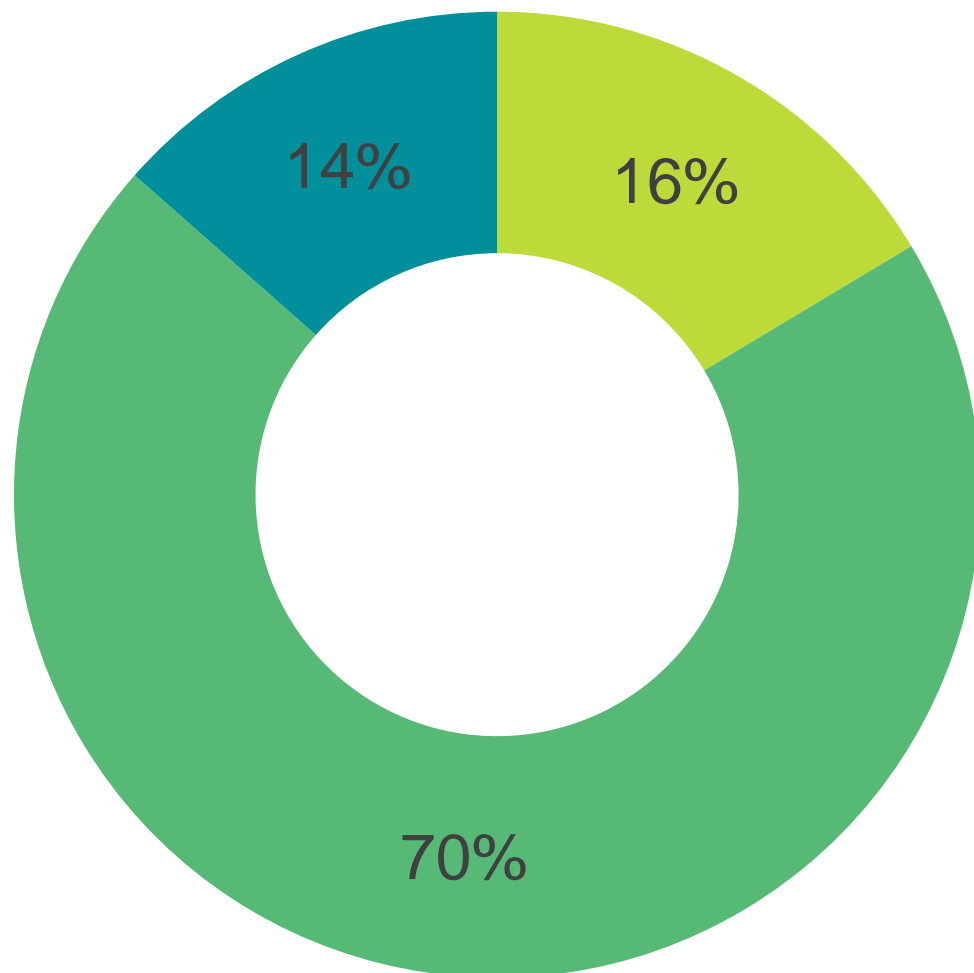

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

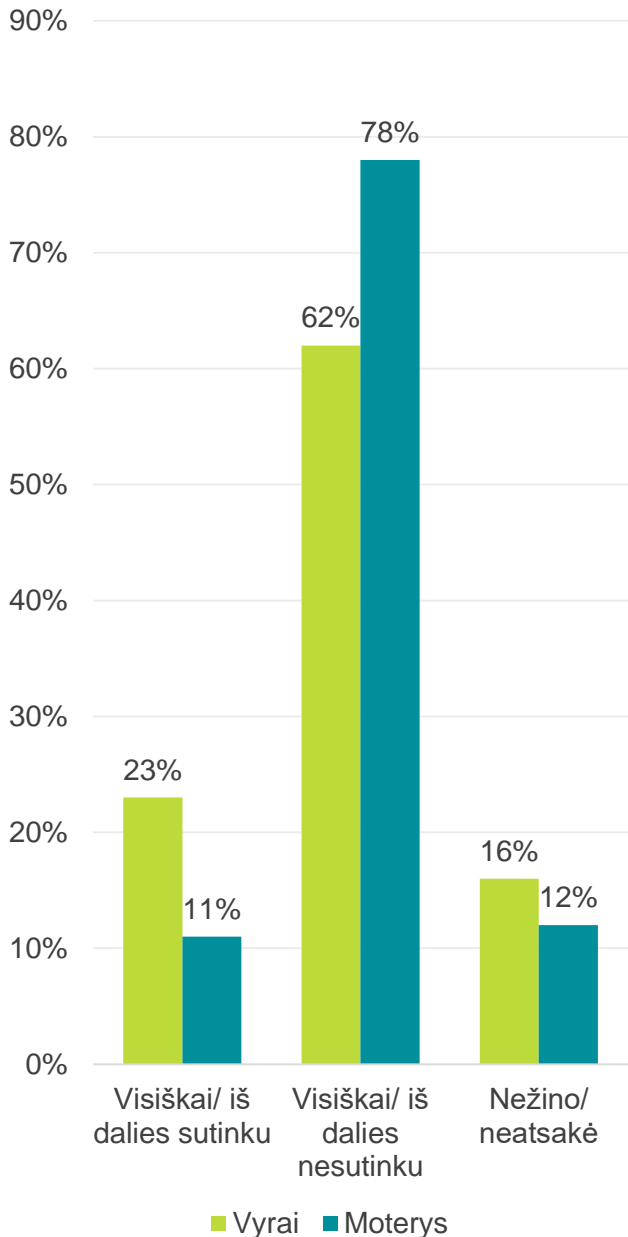
Ar sutinkate su teiginiu:

VYRAMS TURĖTI DAUG SEKSO PARTNERIŲ PER GYVENIMĄ YRA NORMALU

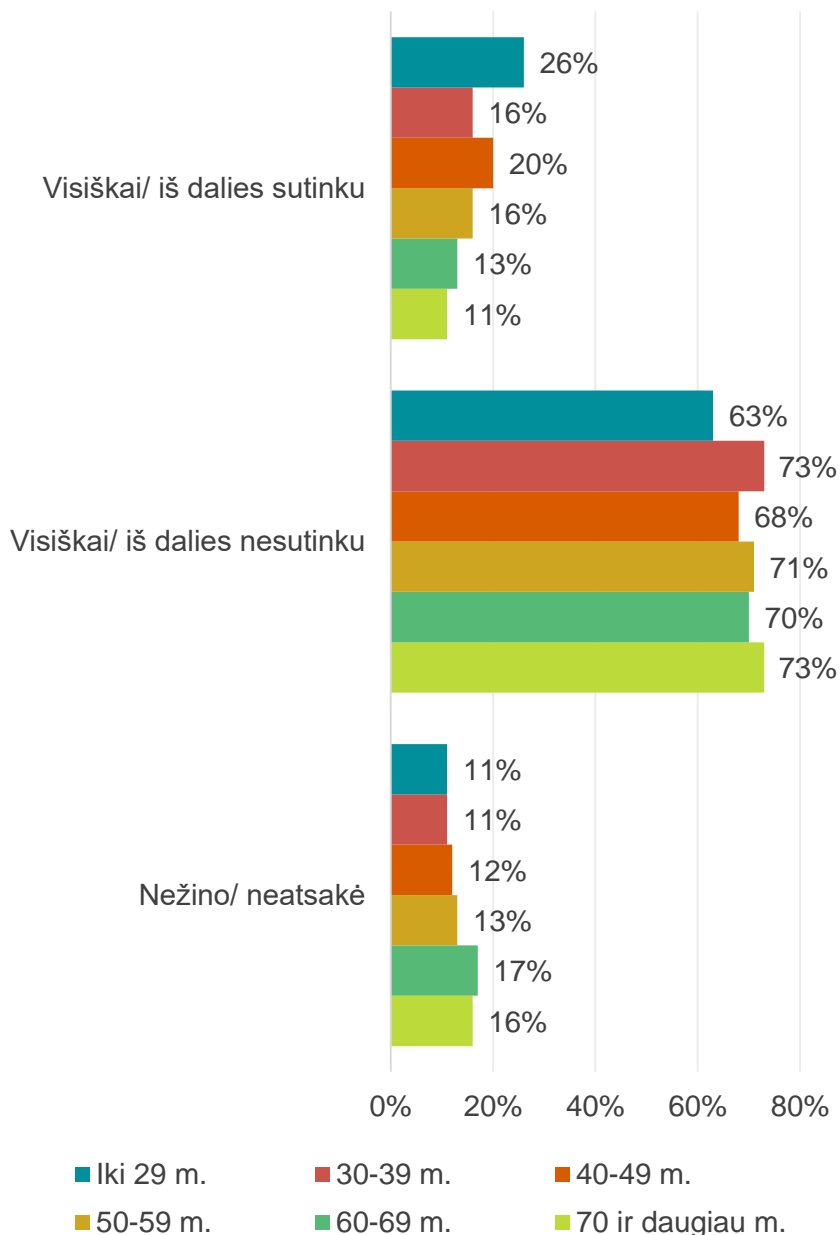

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

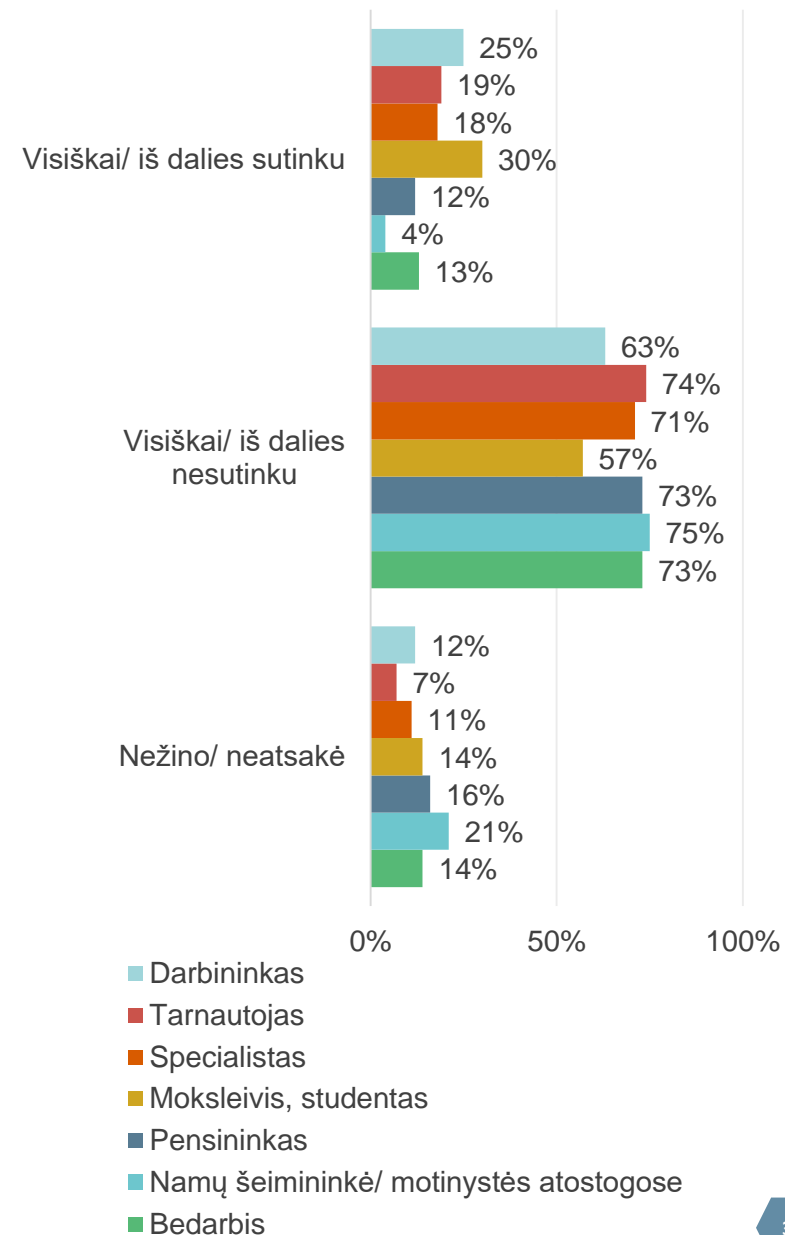
PAGAL LYTĮ

PAGAL AMŽIŲ

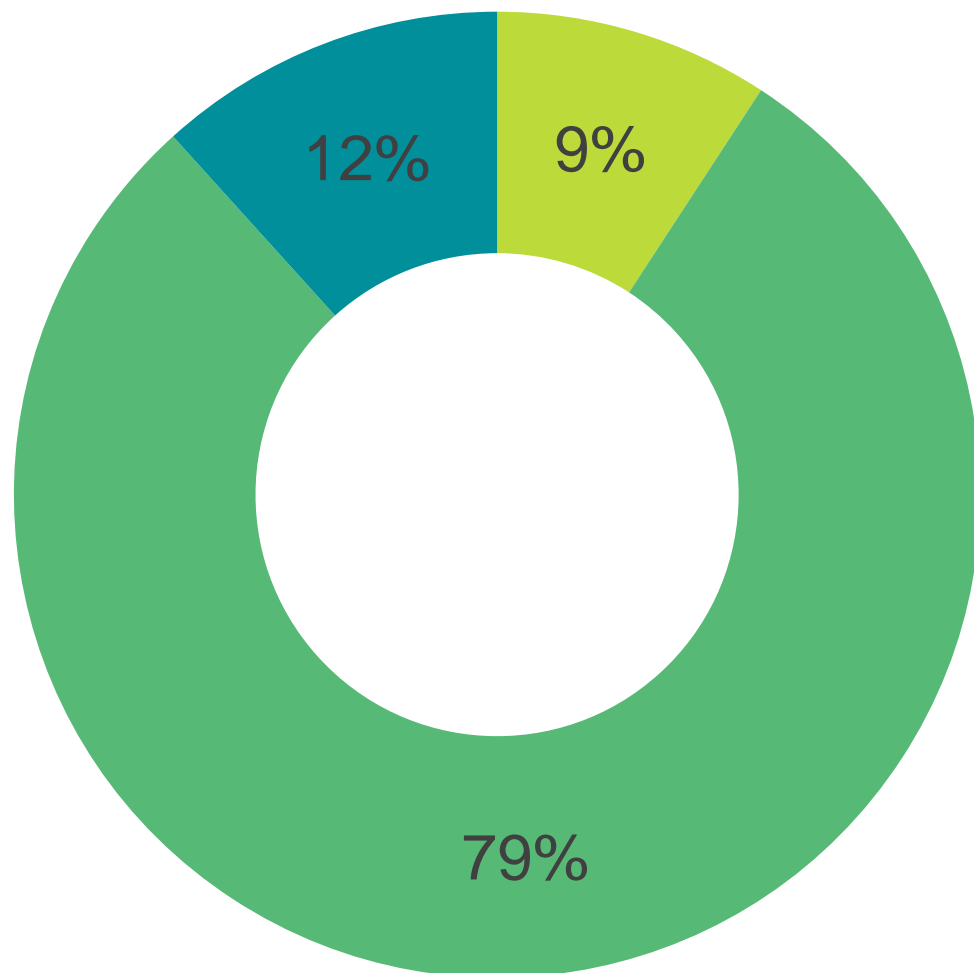

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

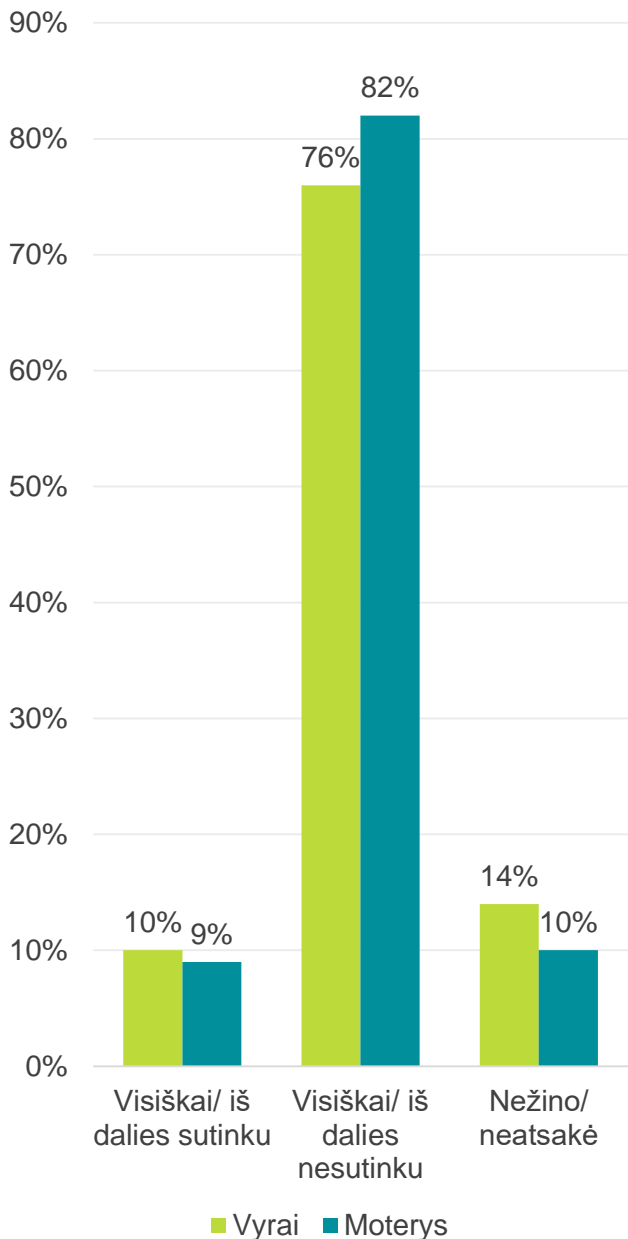
Ar sutinkate su teiginiu:

MOTERIMS TURĖTI DAUG SEKSO PARTNERIŲ PER GYVENIMĄ YRA NORMALU

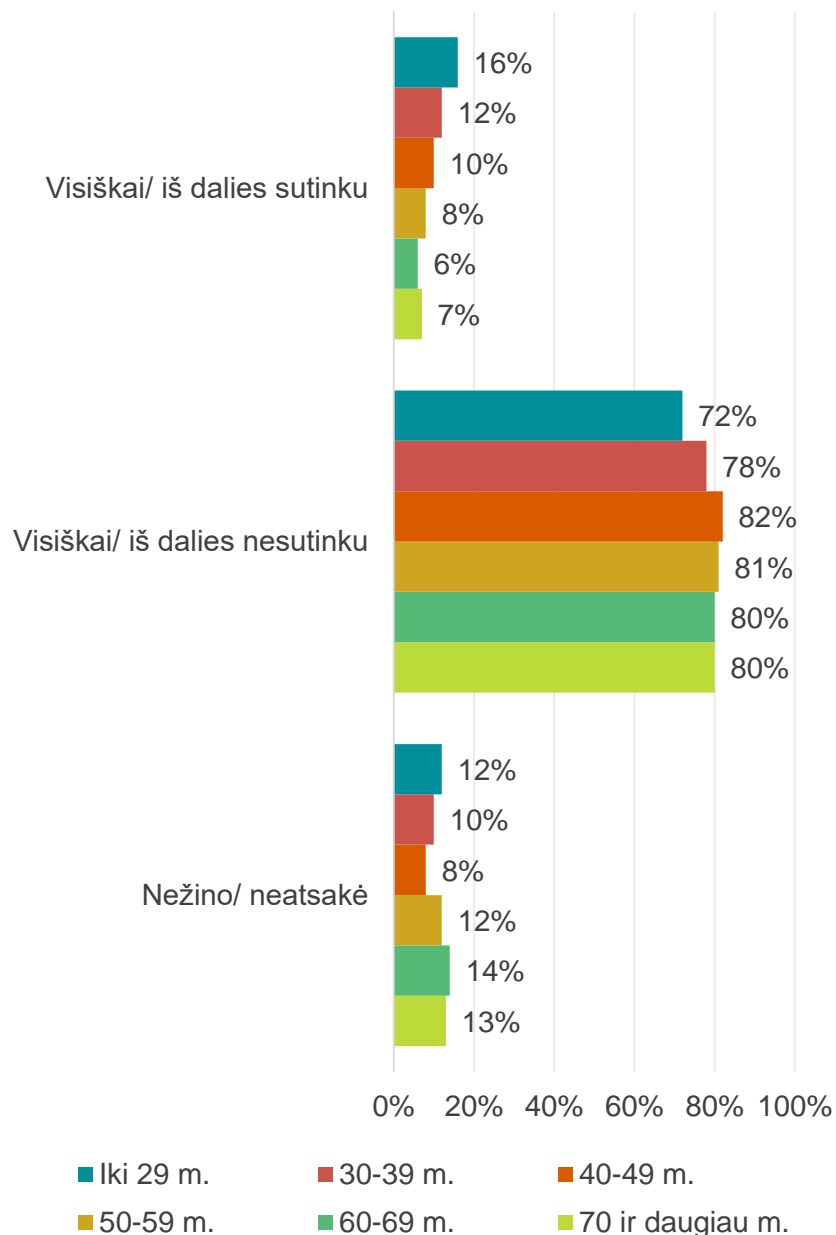

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

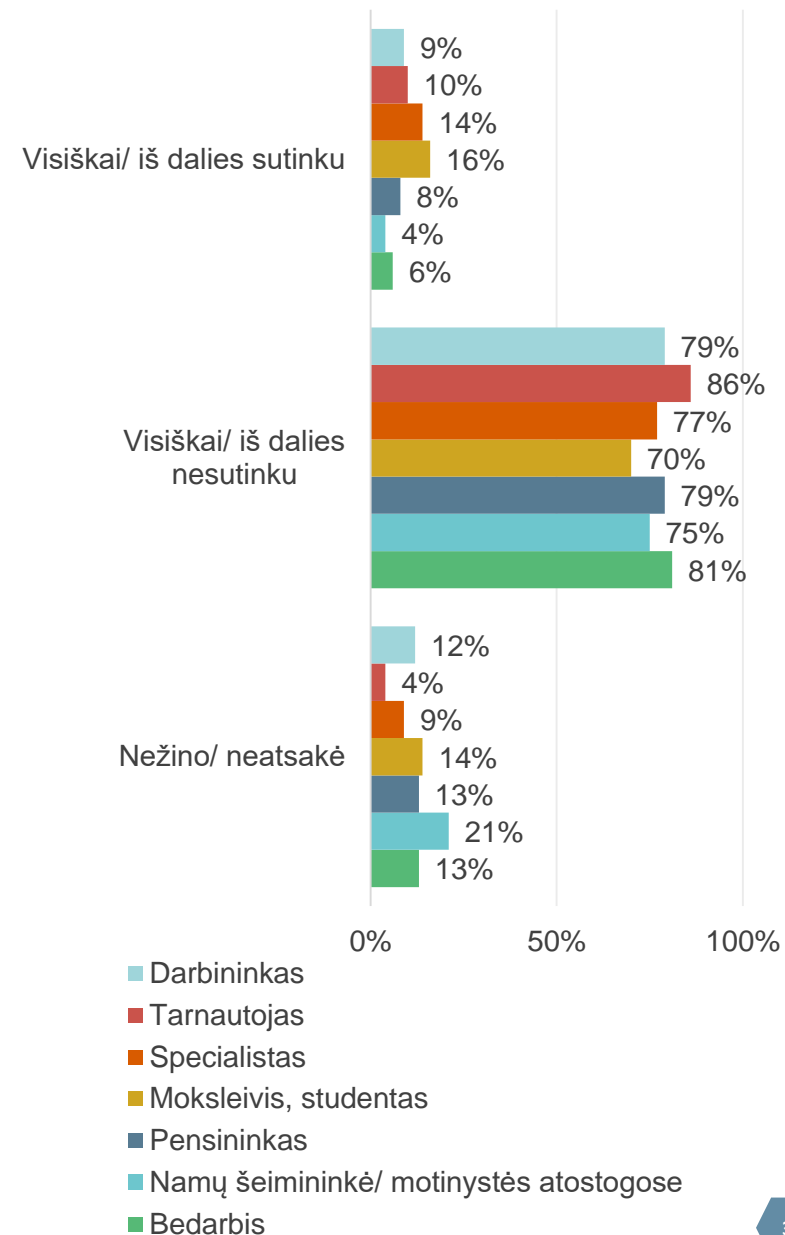
PAGAL LYTĮ

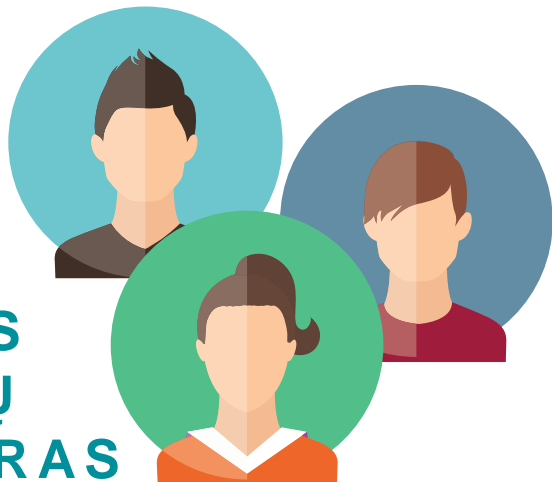
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

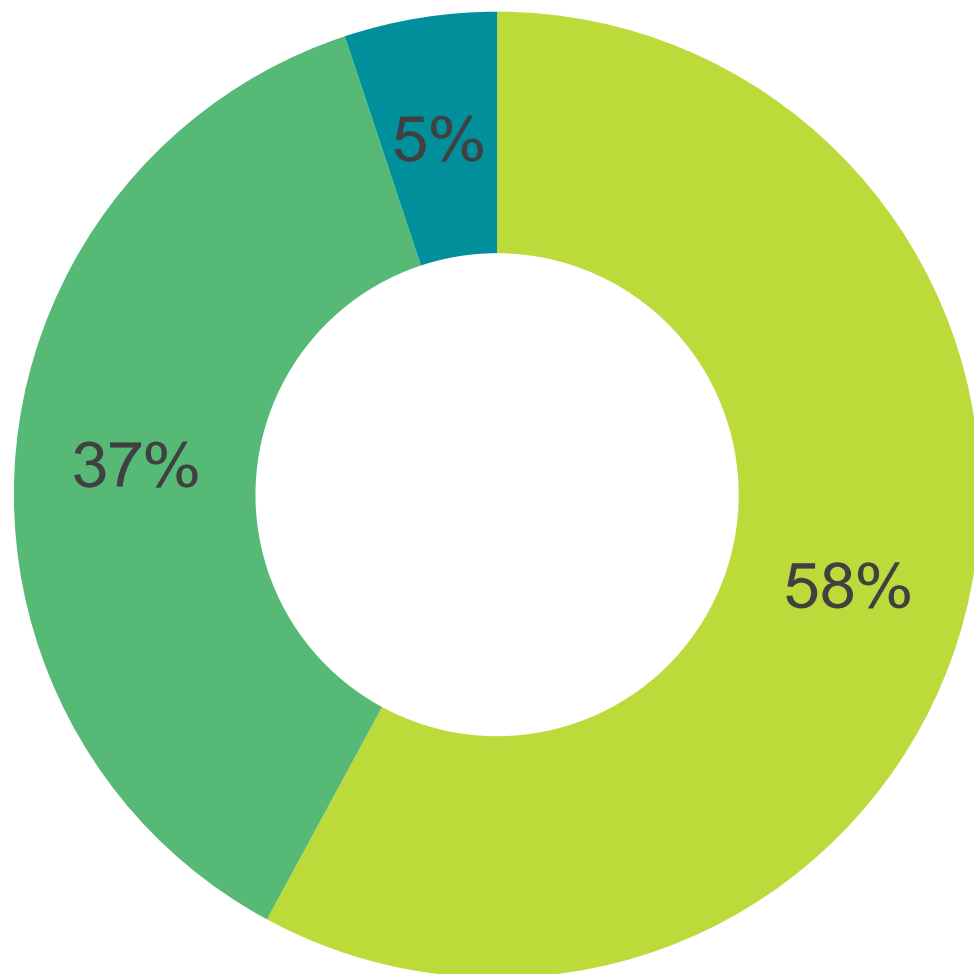
TARNYBOS EKSPERTŲ KOMENTARAS

Palyginus tai, kaip visuomenė vertina vyrų ir moterų sekso partnerių skaičių, galima daryti išvadą, kad atotrūkis yra moterų nenaudai, tačiau jis nepatvirtina žinomo stereotipo, kad daug partnerių turintys vyrai laikytini „herojais“, o daug partnerių turinčios moterys – „paleistuvėmis“. Dauguma gyventojų nėra linkę sutikti, kad tiek vyrams, tiek moterims turėti daug sekso partnerių yra normalu.

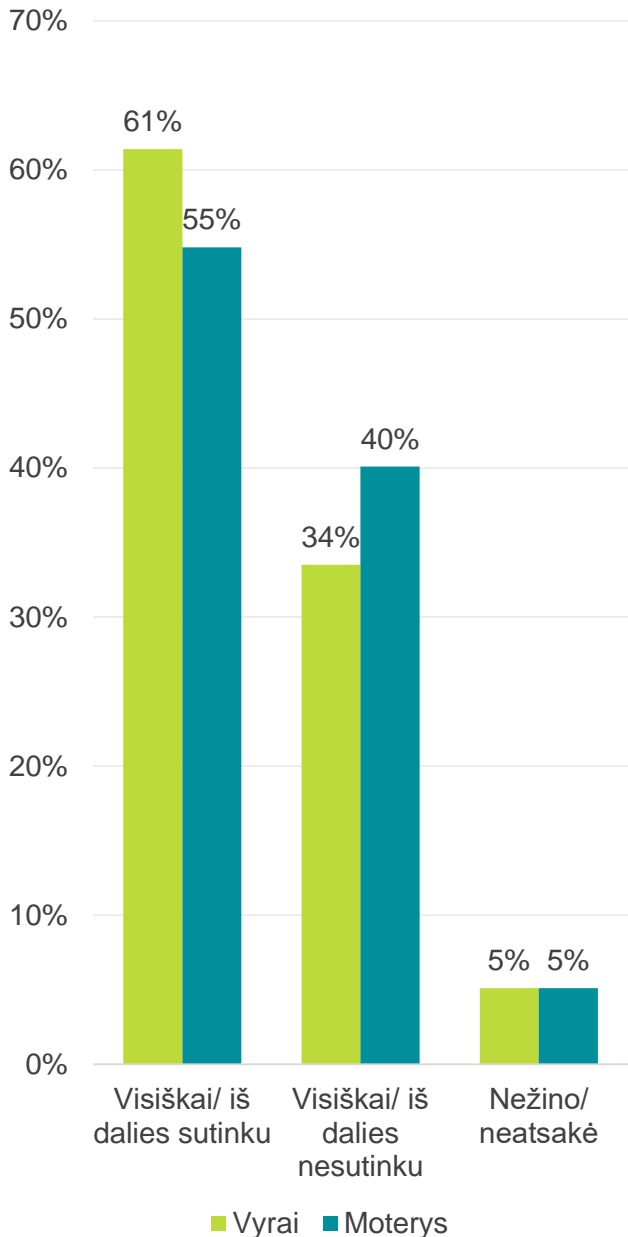
Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad vyrai labiau linkę normalizuoti vyrus, turinčius daug sekso partnerių, nei moteris. Šis vertinimas skiriasi daugiau nei dvigubai. Moterys daug sekso partnerių turinčius vyrus vertina mažiau palankiai nei vyrai, bet jos, šiuo aspektu, moteris ir vyrus apskritai vertina konservatyviau.

Ar sutinkate su teiginiu:
ŽMONOS PAREIGA YRA PASIRŪPINTI VYRO BUITIMI

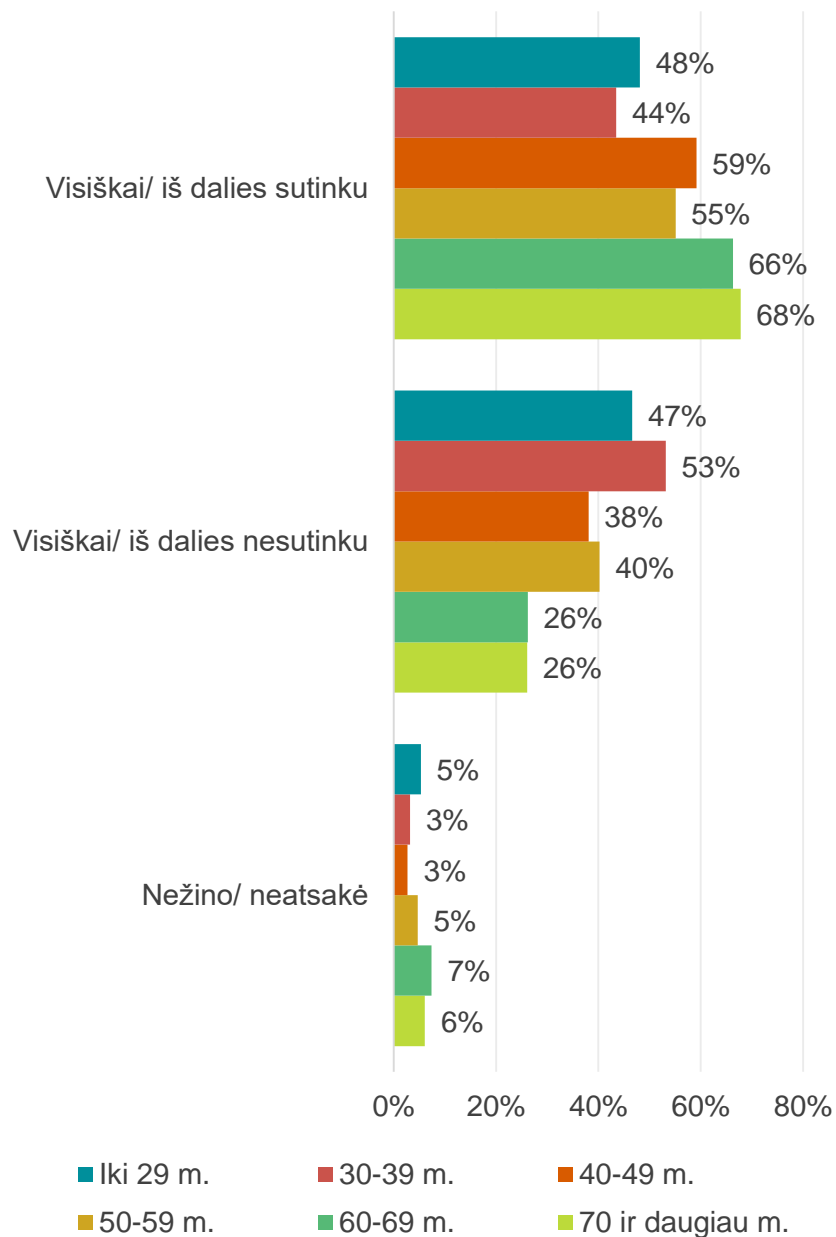

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

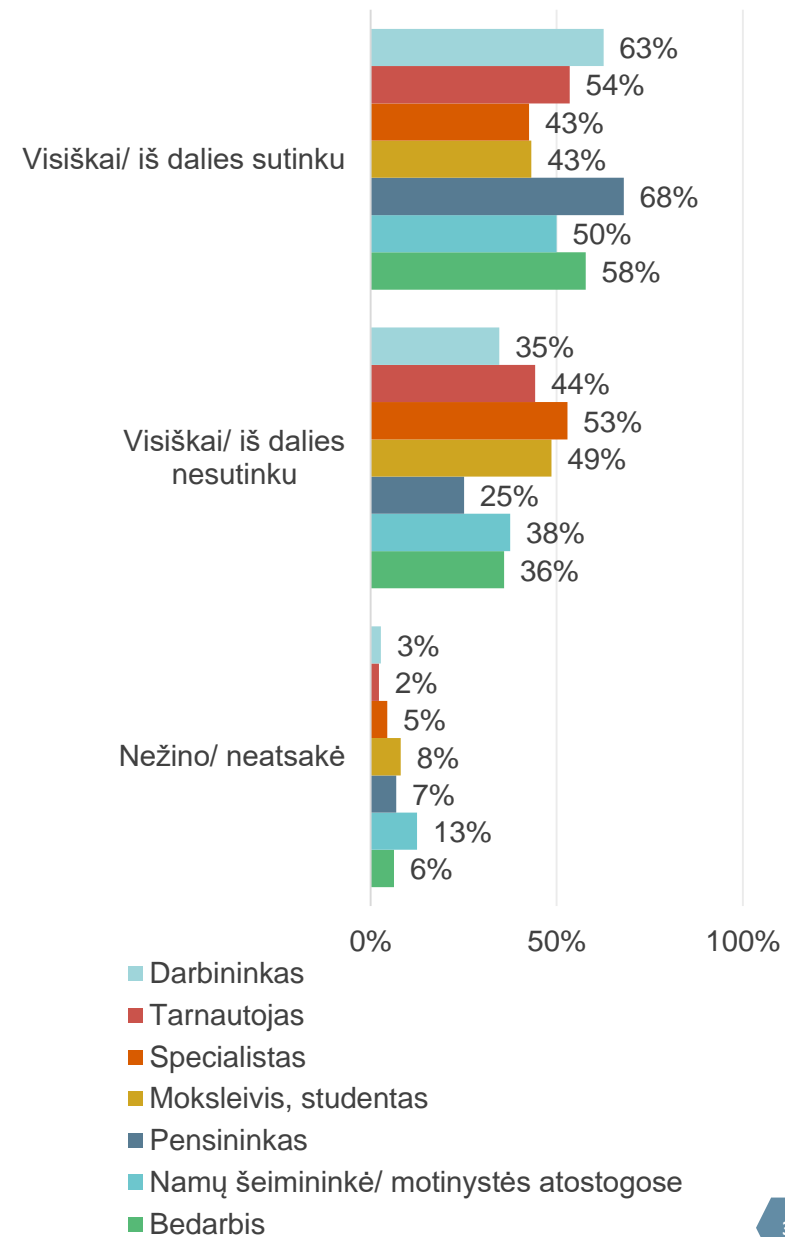
PAGAL LYTĮ

PAGAL AMŽIŲ

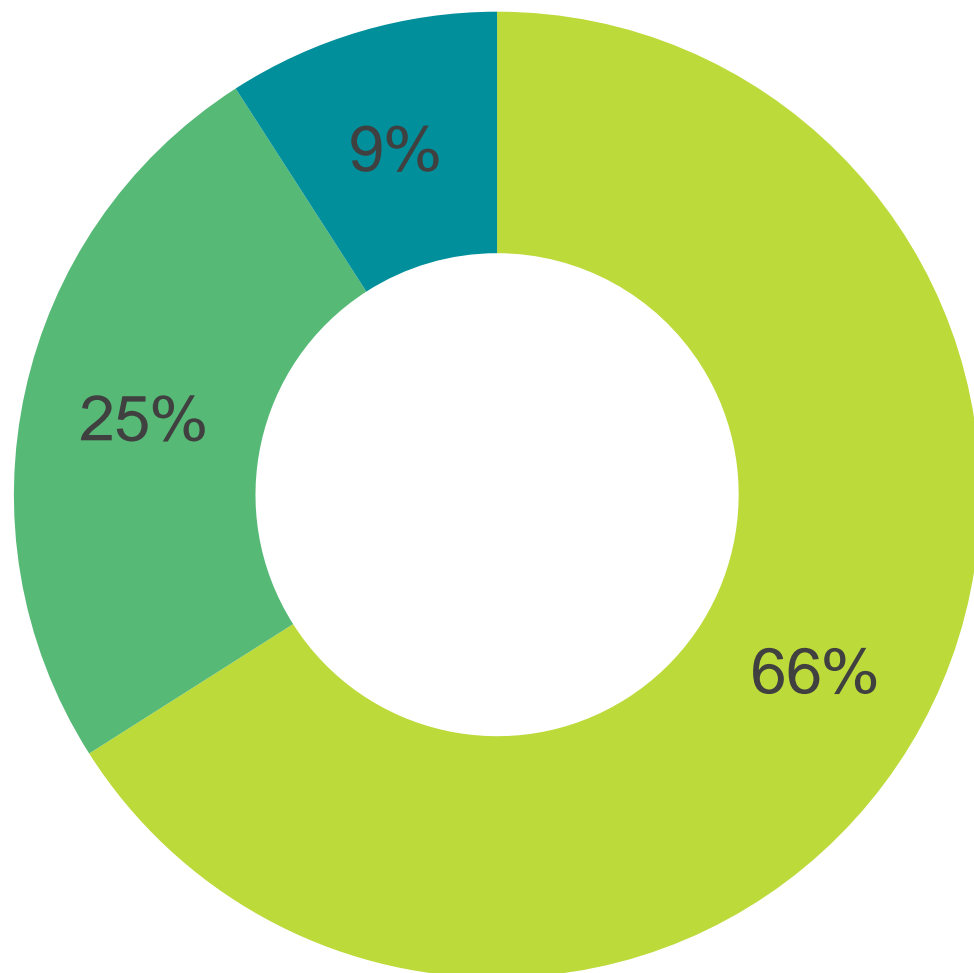
PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

VISUOMENĖS NUOMONĖ APIE SMURTAŲ ARTIMOJE APLINKOJE

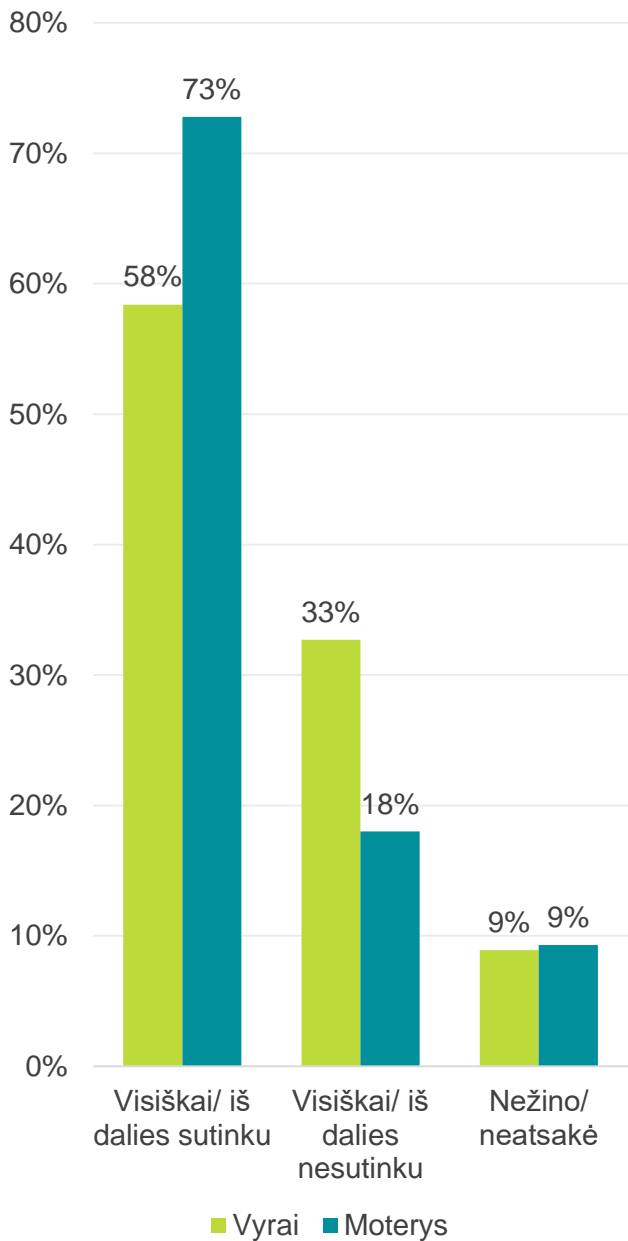
Ar sutinkate su teiginiu:

JUOKELIAI APIE MOTERIS (PAVYZDŽIUI, BLONDINES) SKATINA NEPAGARBA
JŲ ATŽVILGIU

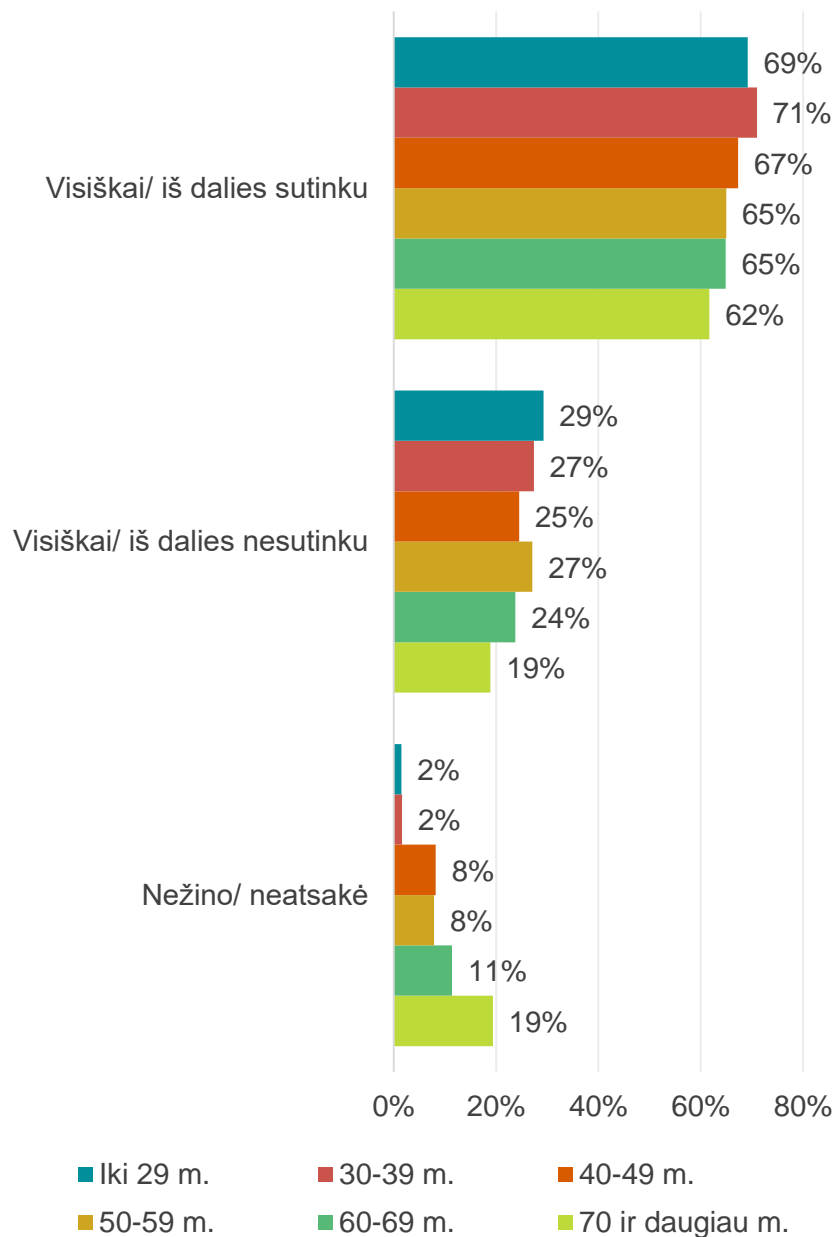

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

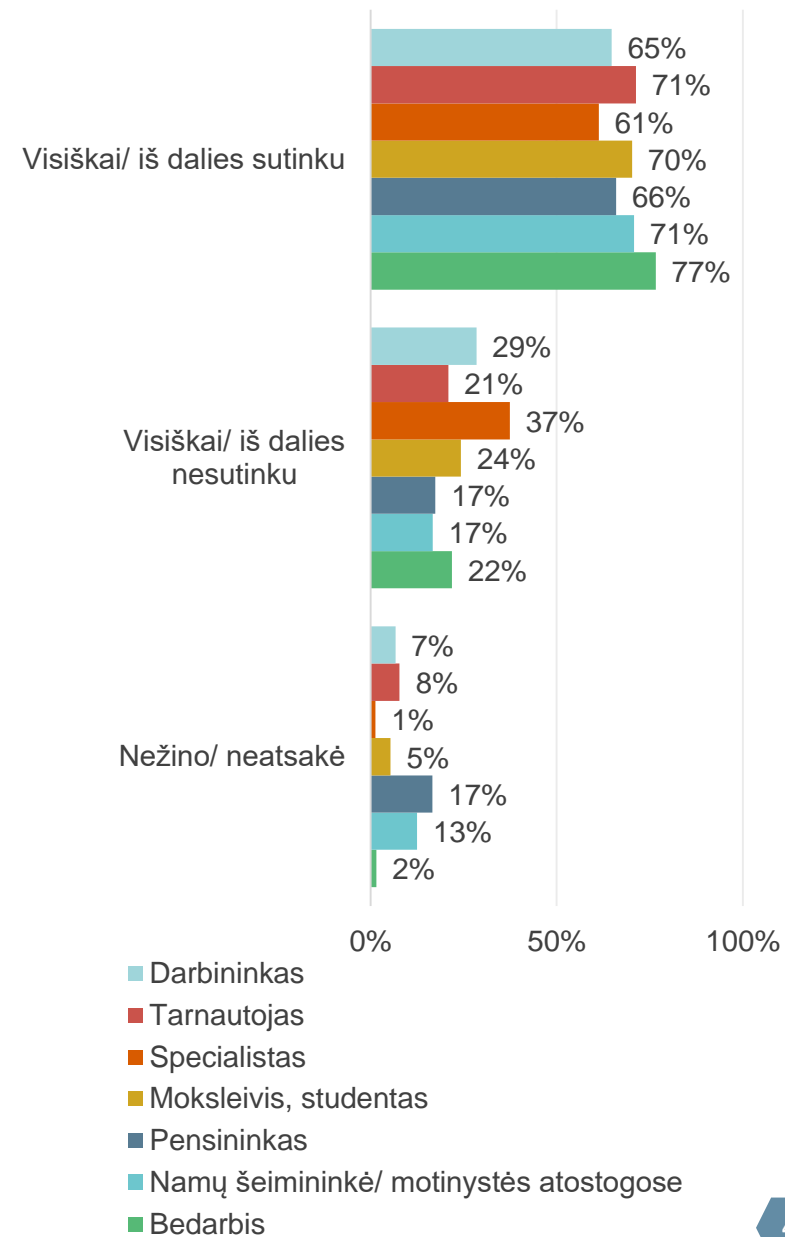
PAGAL LYTĮ

PAGAL AMŽIŲ

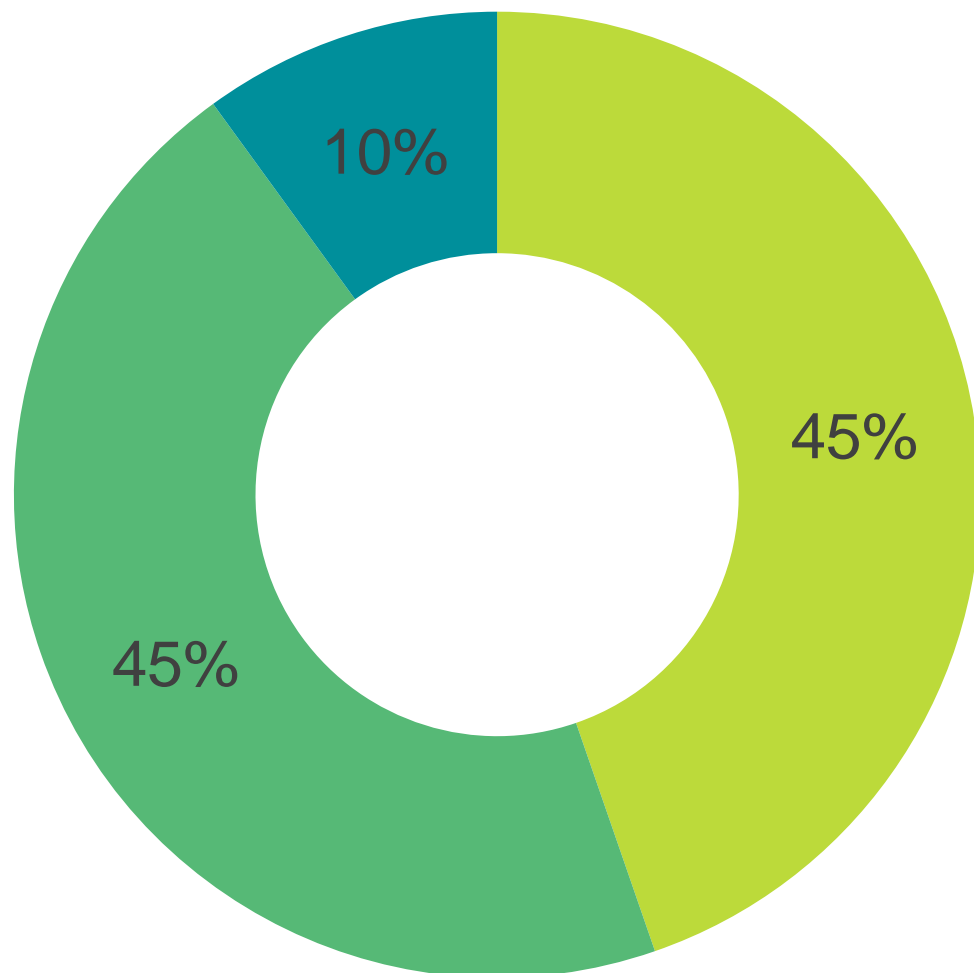

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

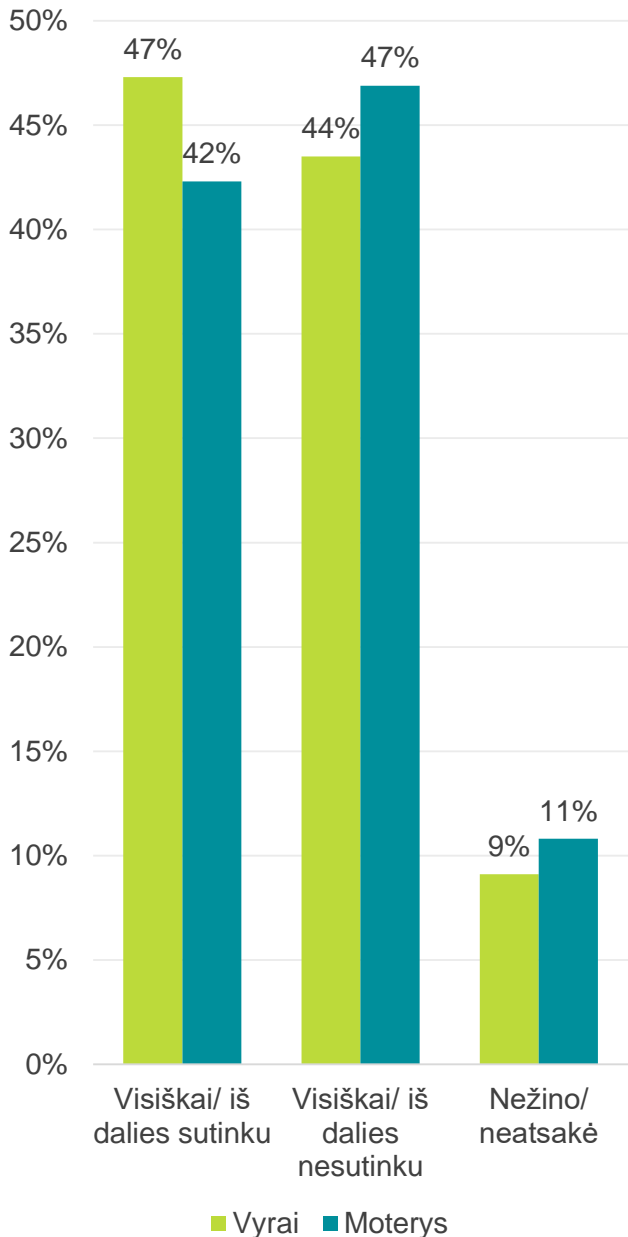
Ar sutinkate su teiginiu:

BERNIUKO ELGESYS, KAI JIS TAMPO MERGAITEI UŽ KASŲ, KELIA SIJONĄ IR PAN. – YRA NEKALTAS DĖMESIO RODYMAS

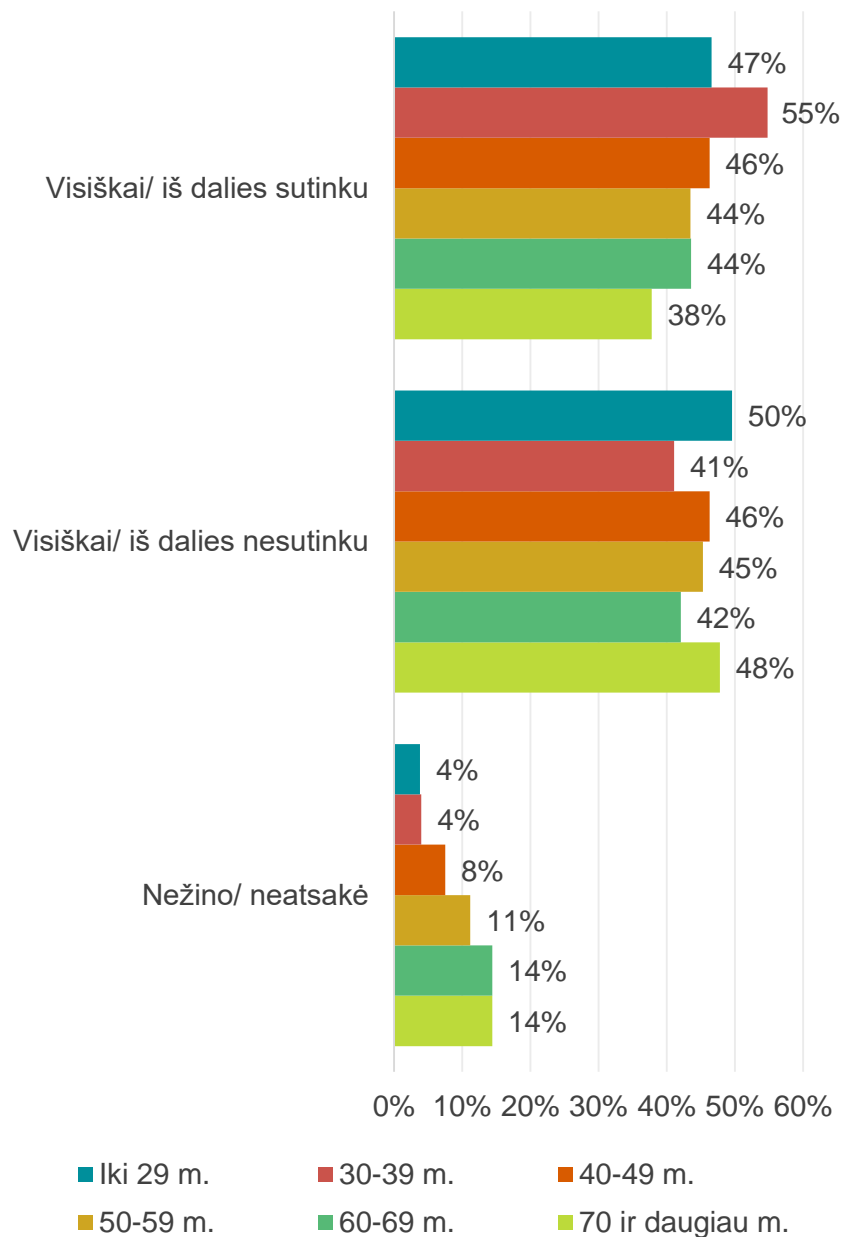

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

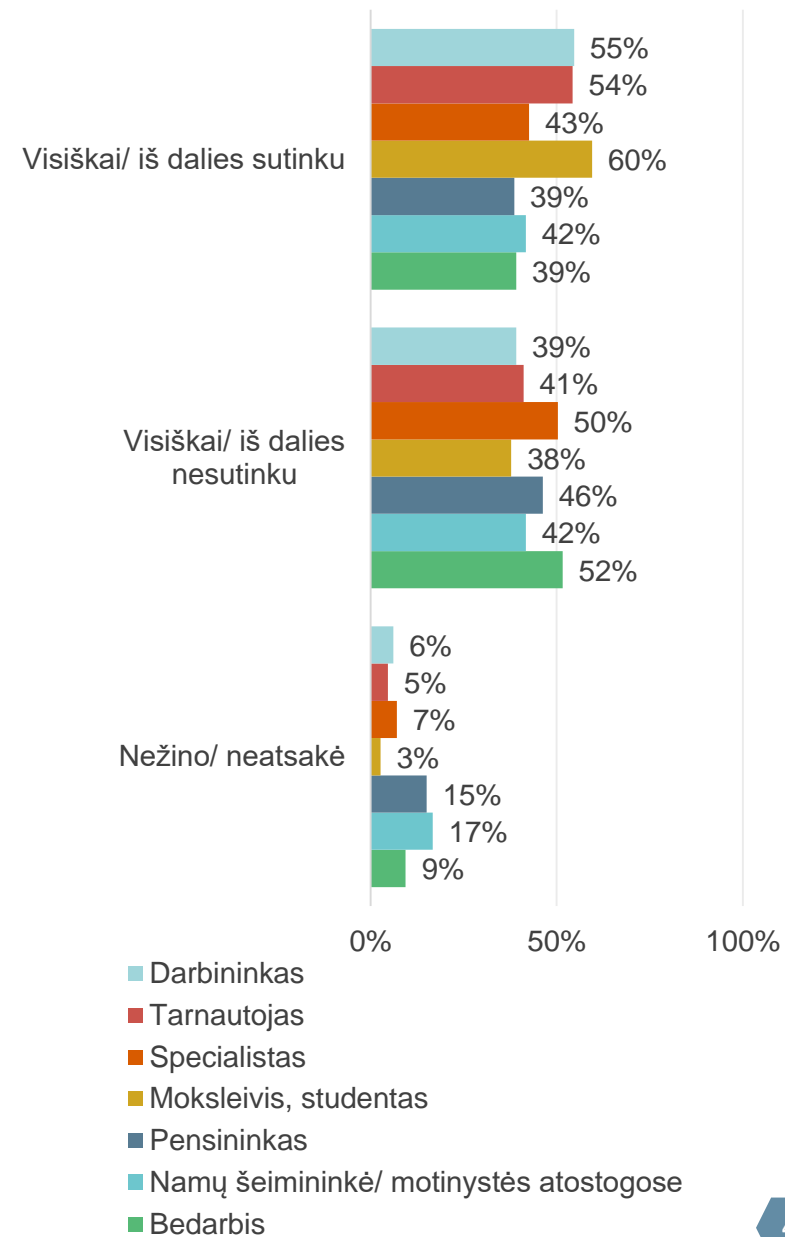
PAGAL LYTĮ

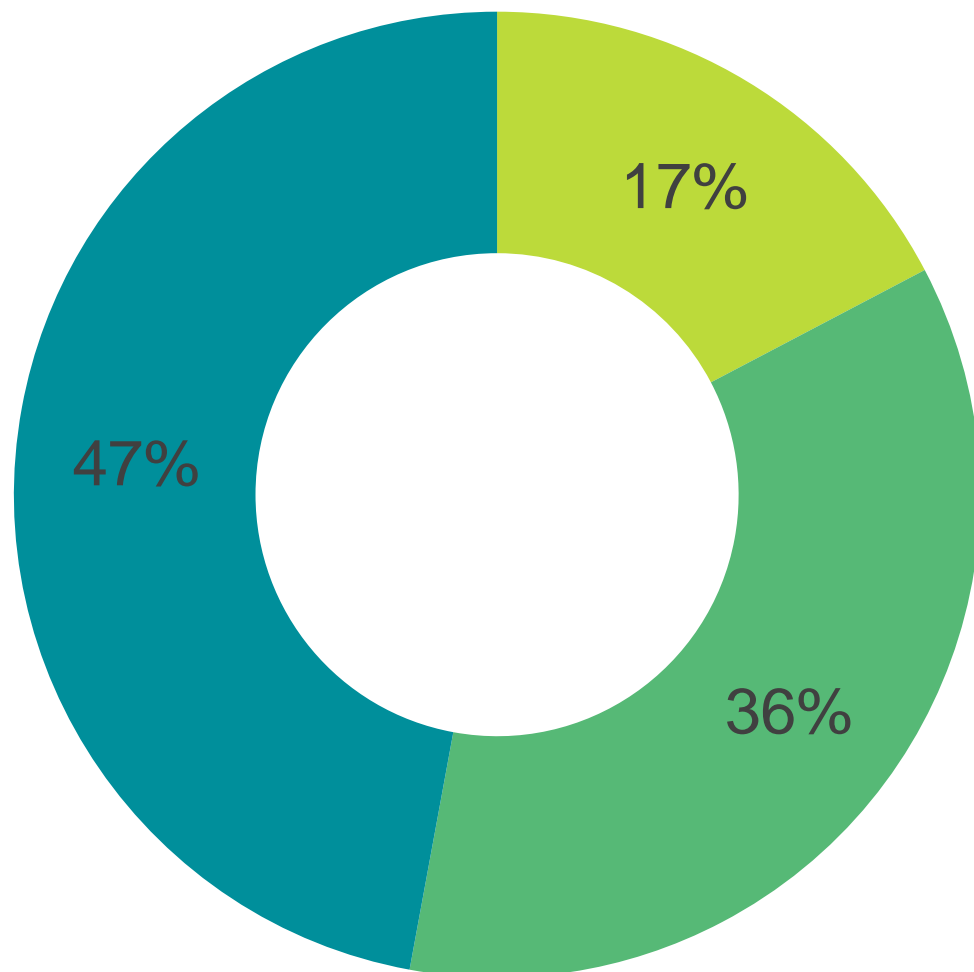
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

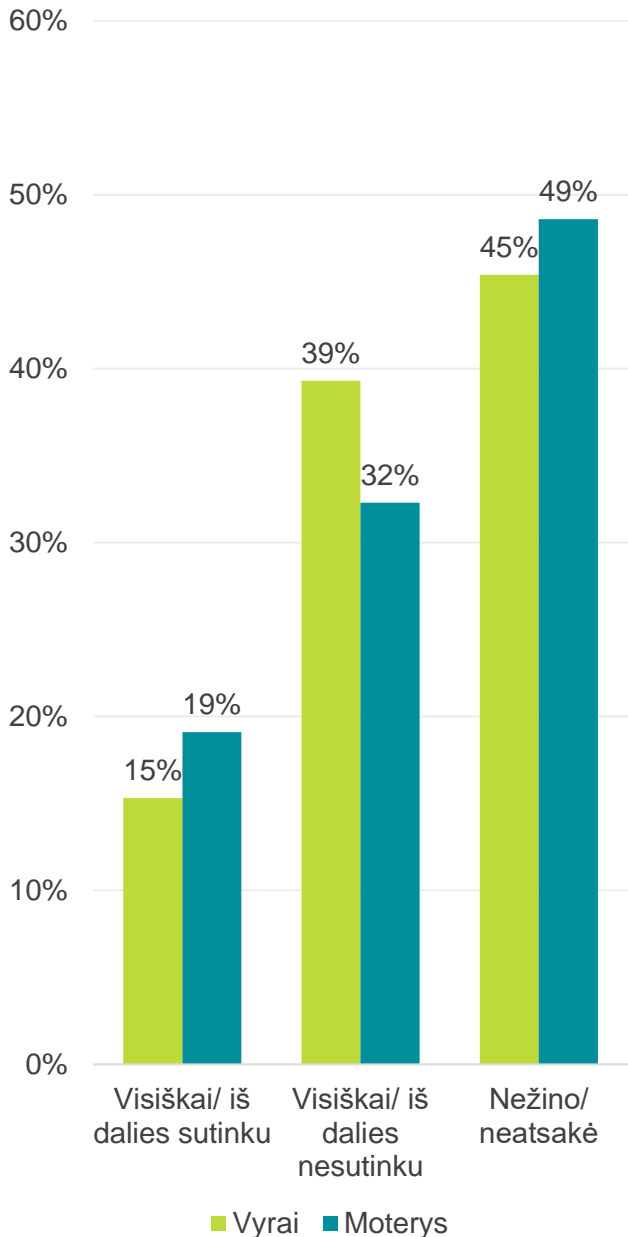

Ar sutinkate su teiginiu:
SMURTAŲ PATIRIANTYS VYRAI GAUNA REIKIAMĄ PAGALBĄ

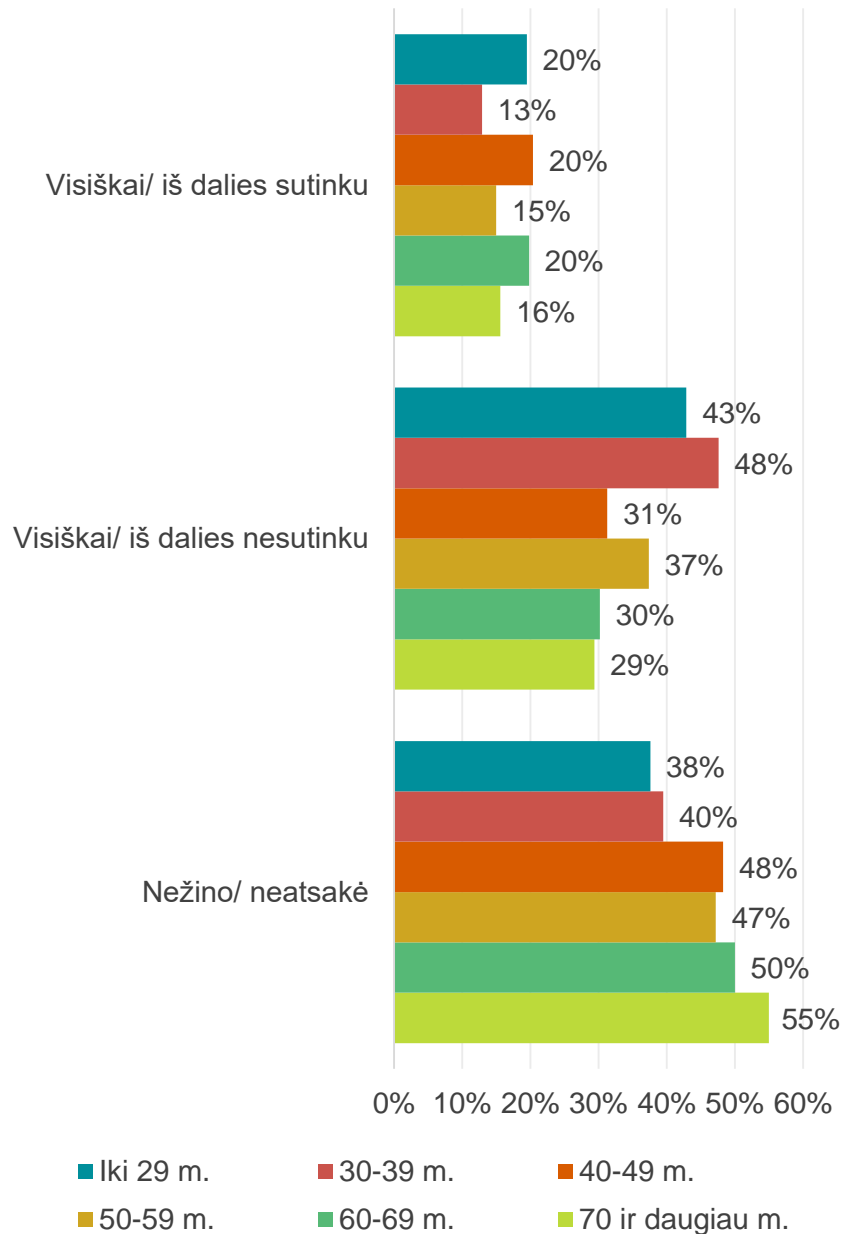

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

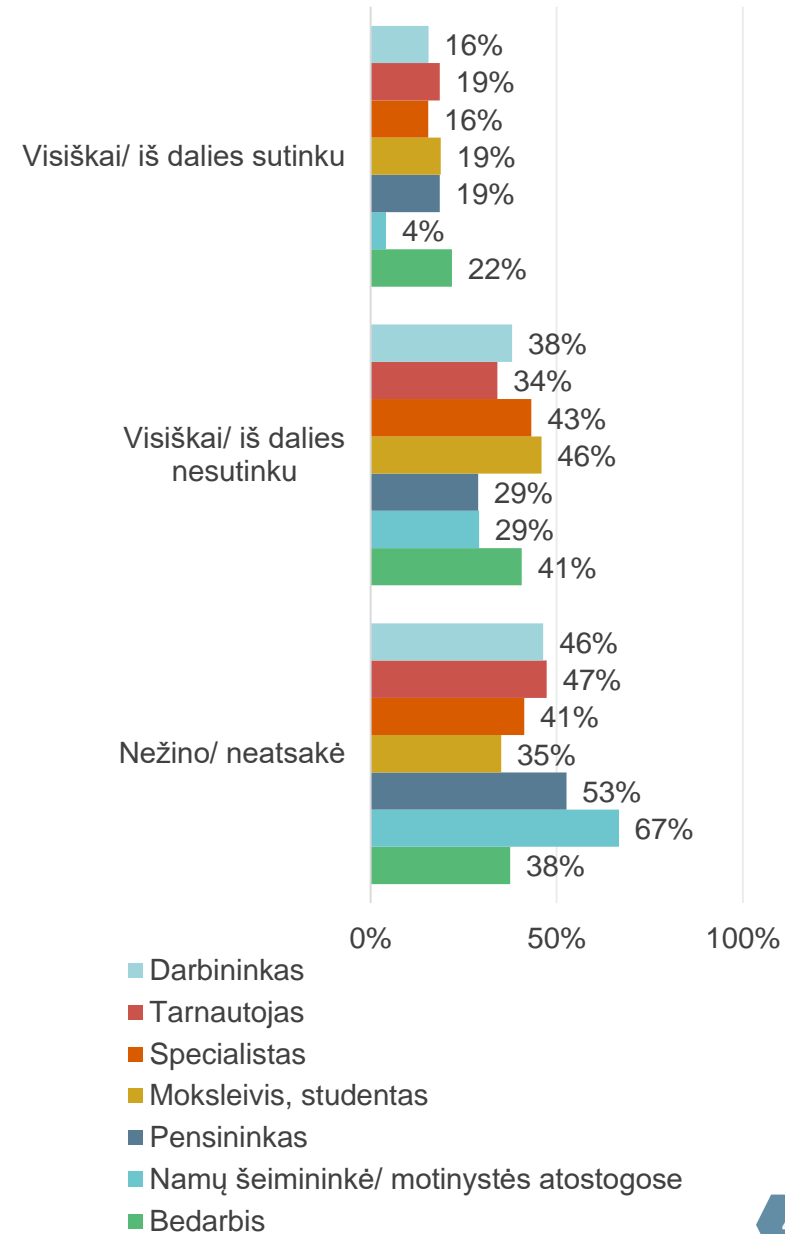
PAGAL LYTĮ

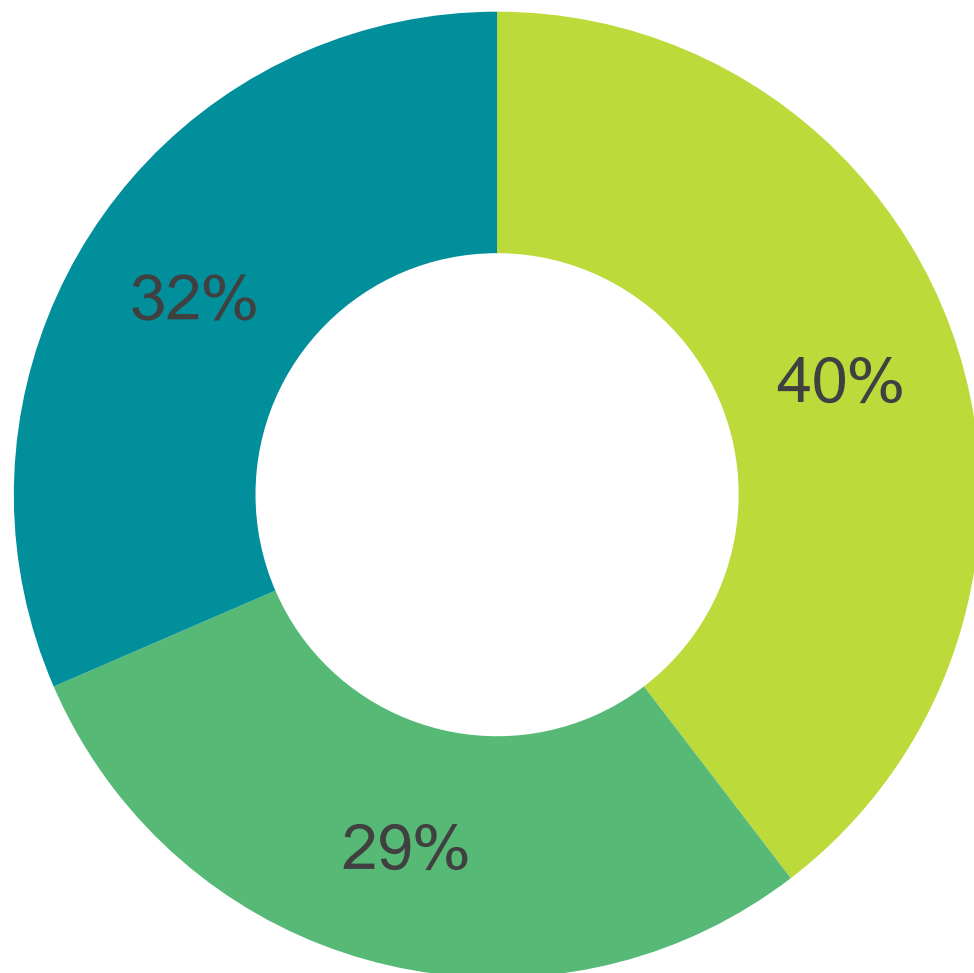
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

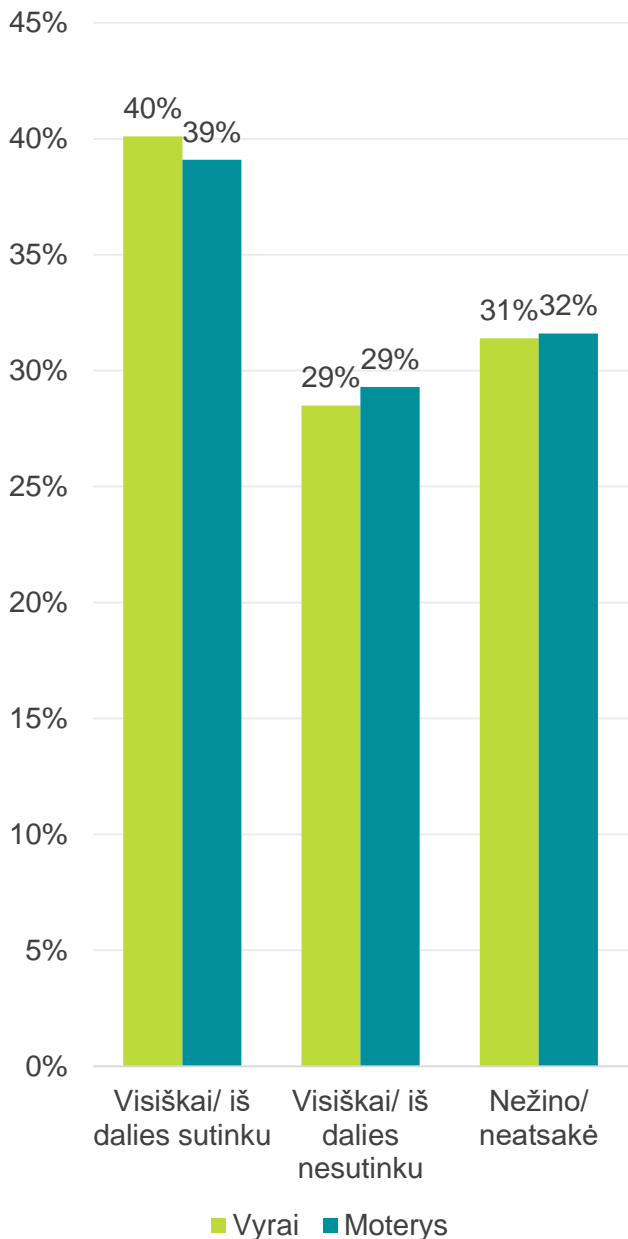

Ar sutinkate su teiginiu:
SMURTAŲ PATIRIANČIOS MOTERYS GAUNA REIKIAMĄ PAGALBĄ

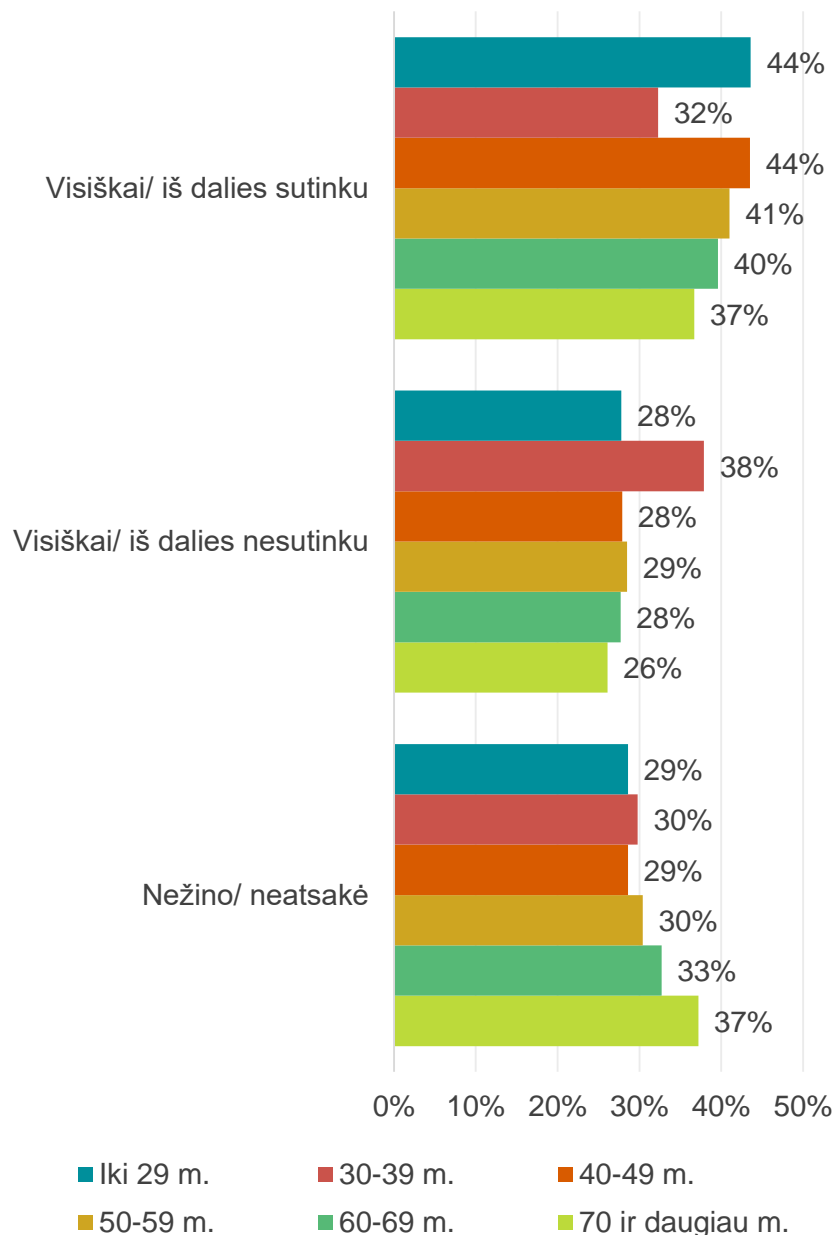

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

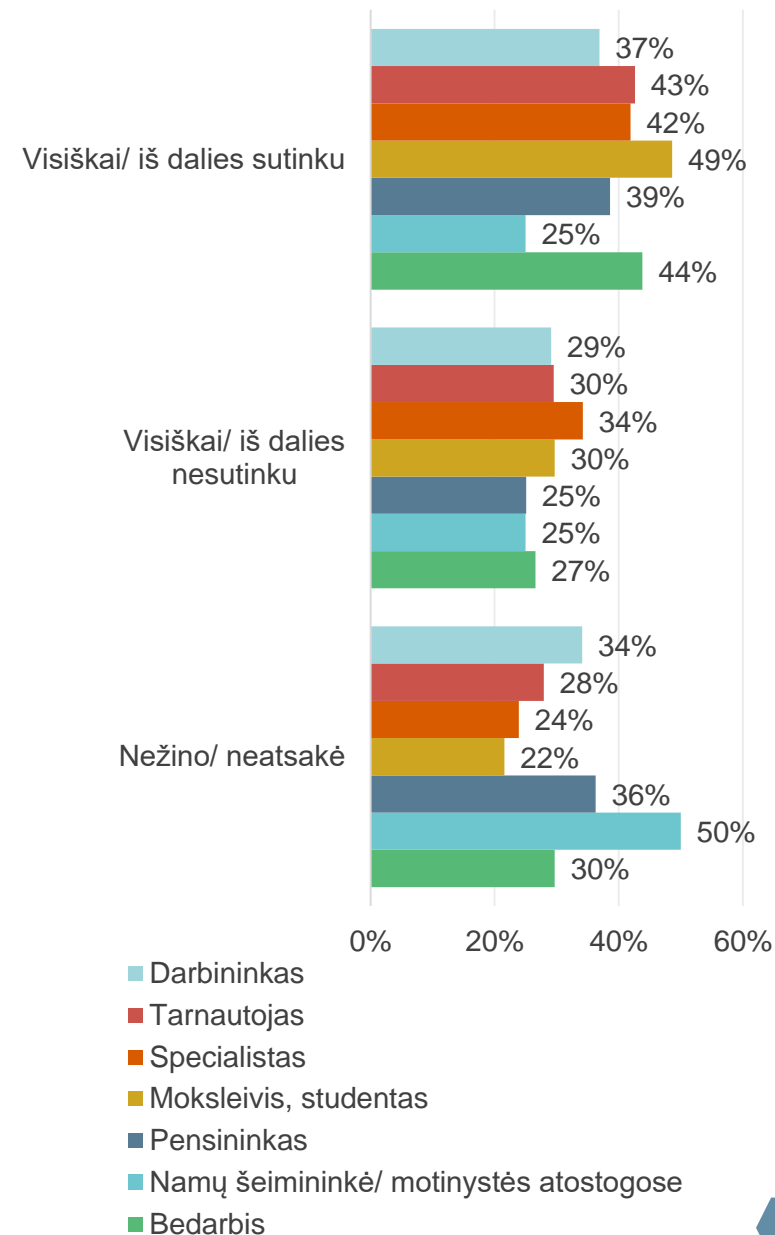
PAGAL LYTĮ

PAGAL AMŽIŲ

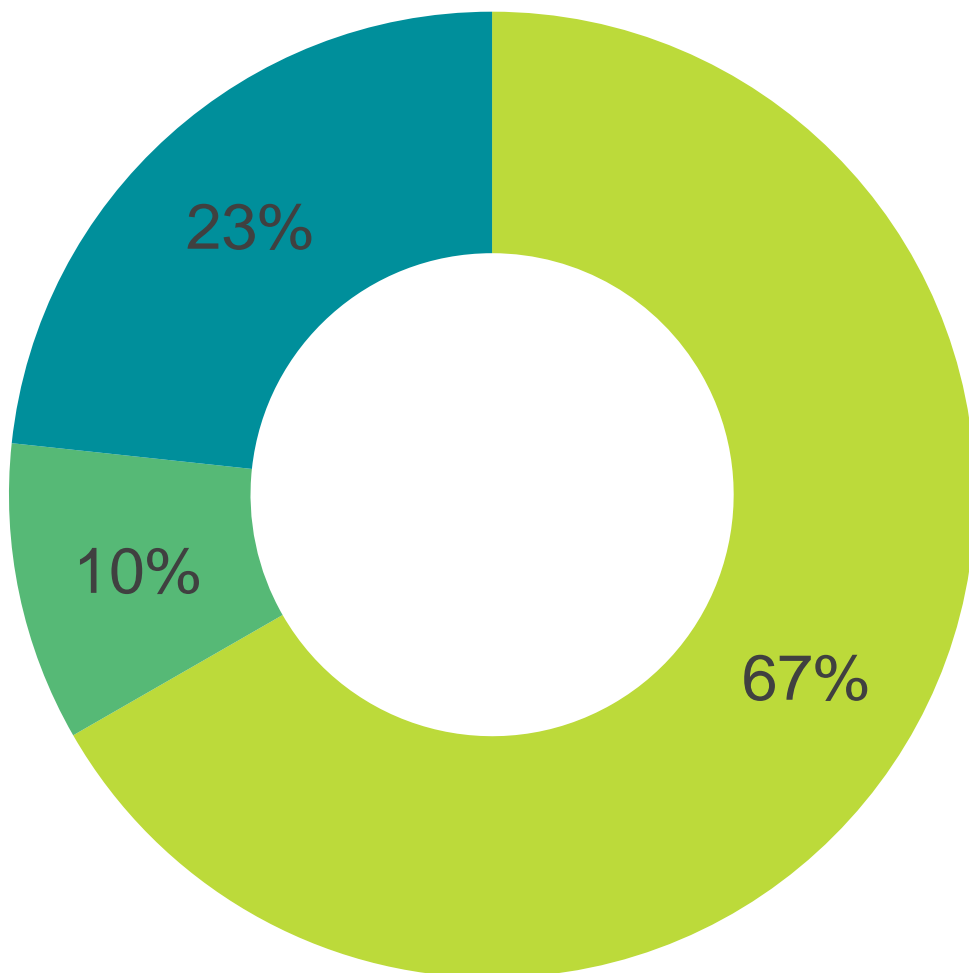

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

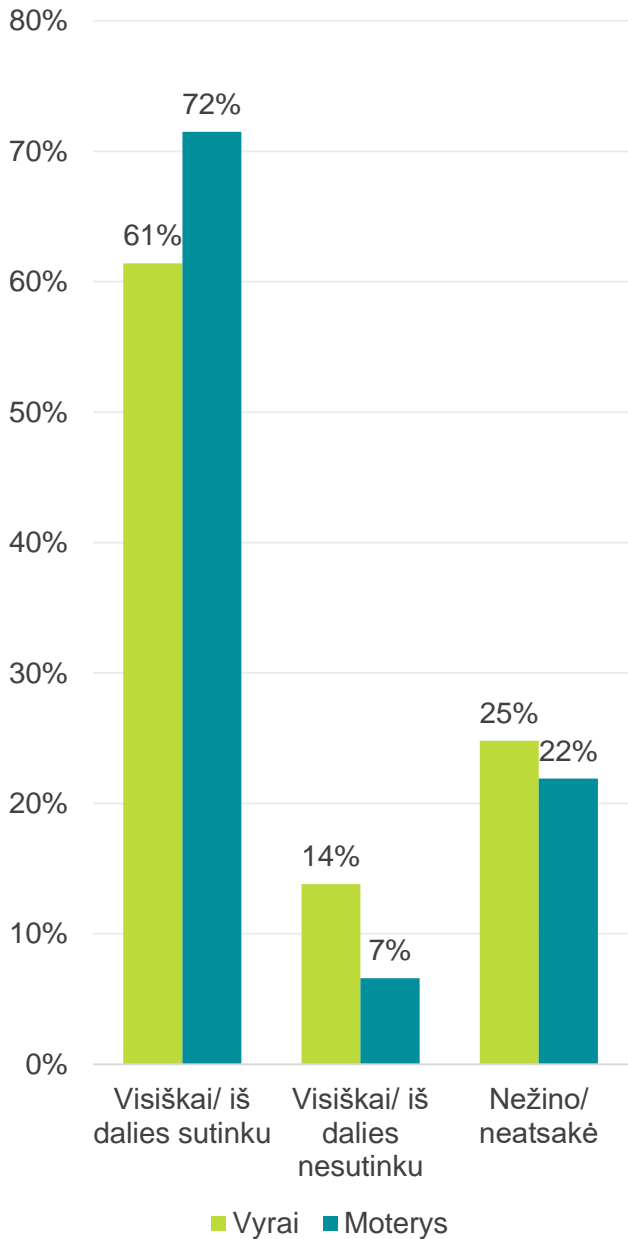
Ar sutinkate su teiginiu:

VYRAI TURĖTŲ ATVIRAI KALBĖTI APIE ŠEIMOJE PATIRIAMĄ SMURTA

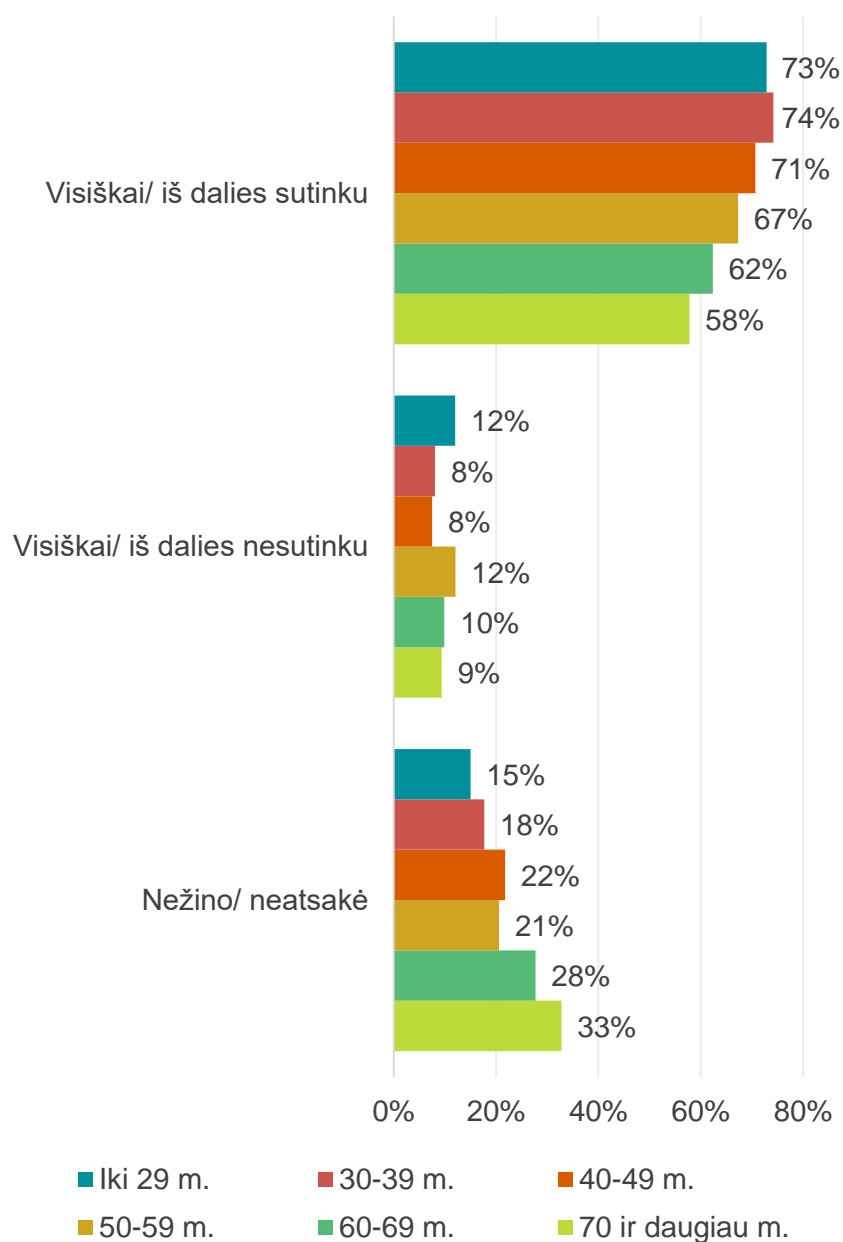

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

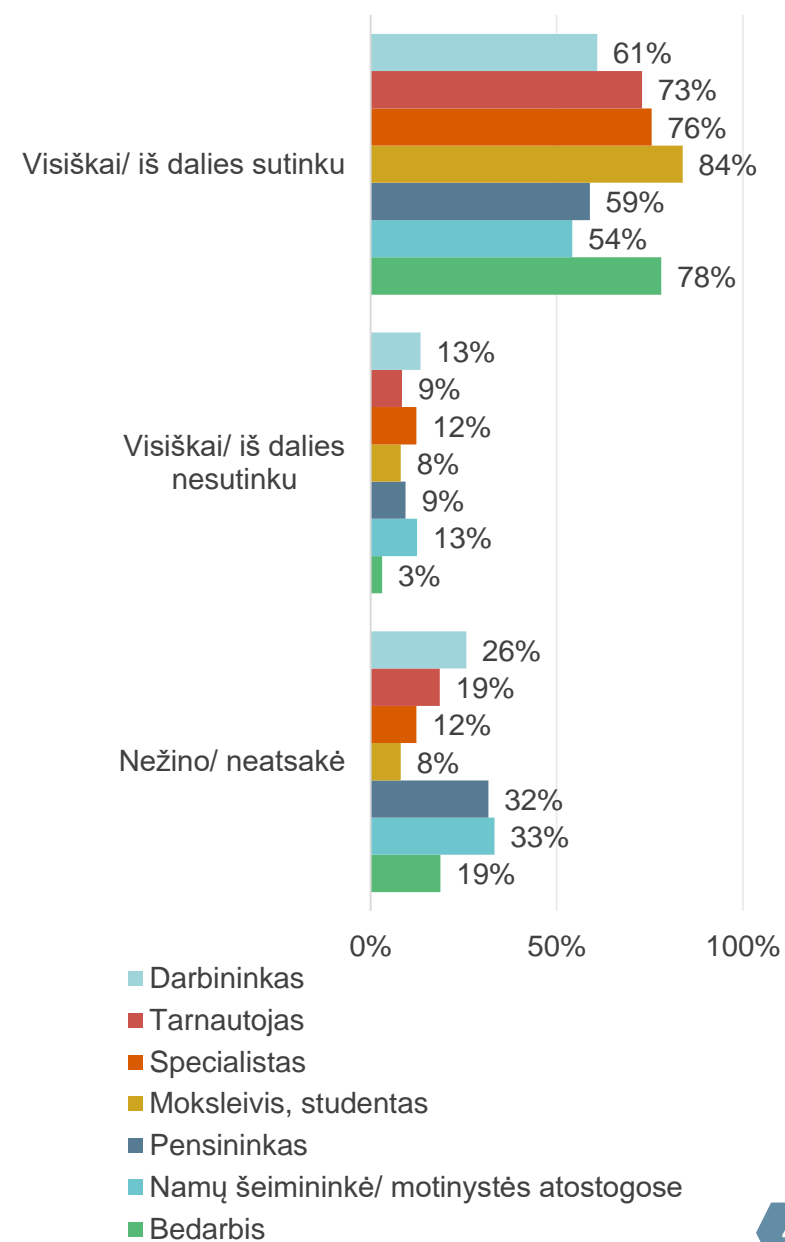
PAGAL LYTĮ

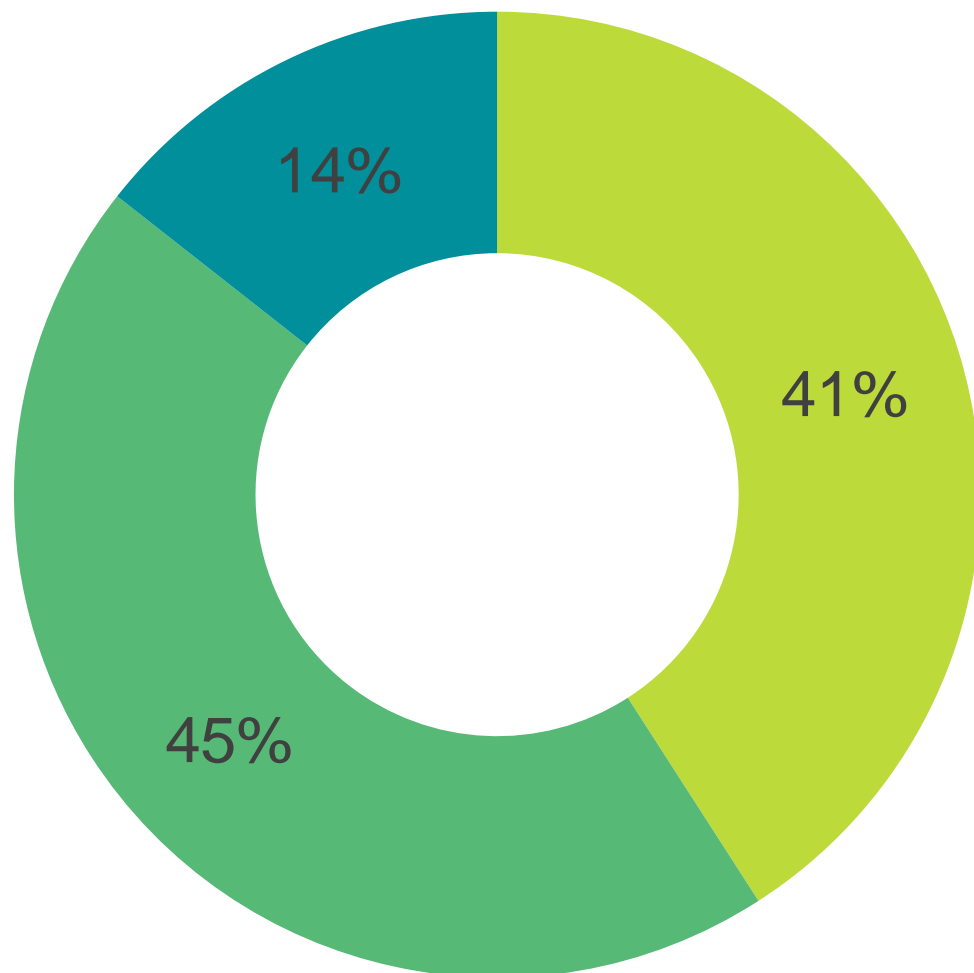
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

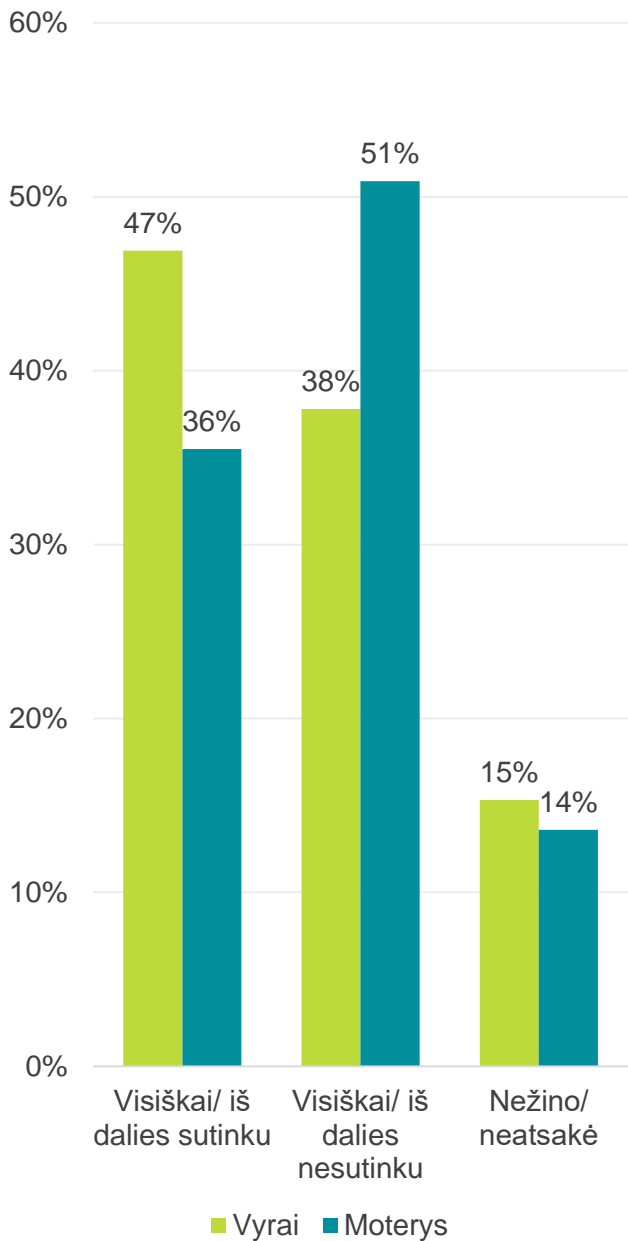

Ar sutinkate su teiginiu:
MYLĖTIS SU VYRU YRA ŽMONOS PAREIGA

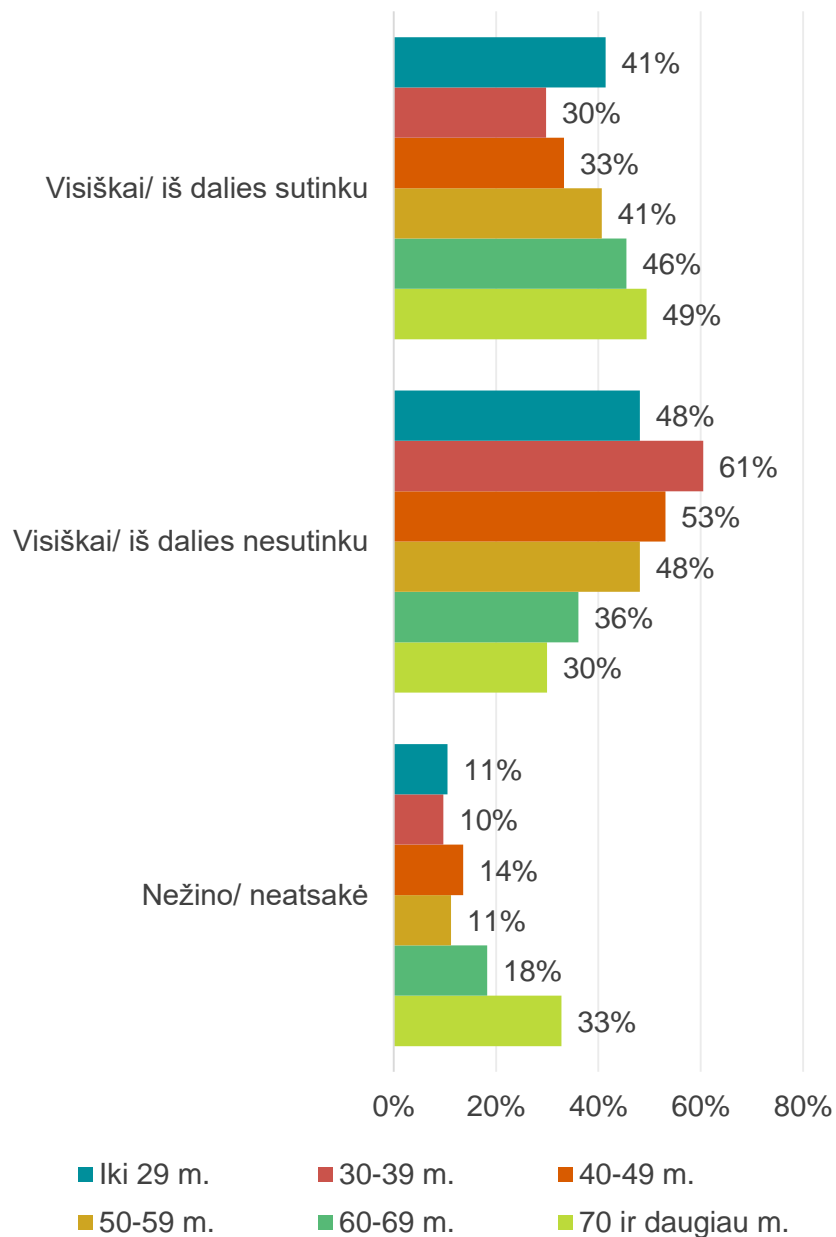

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

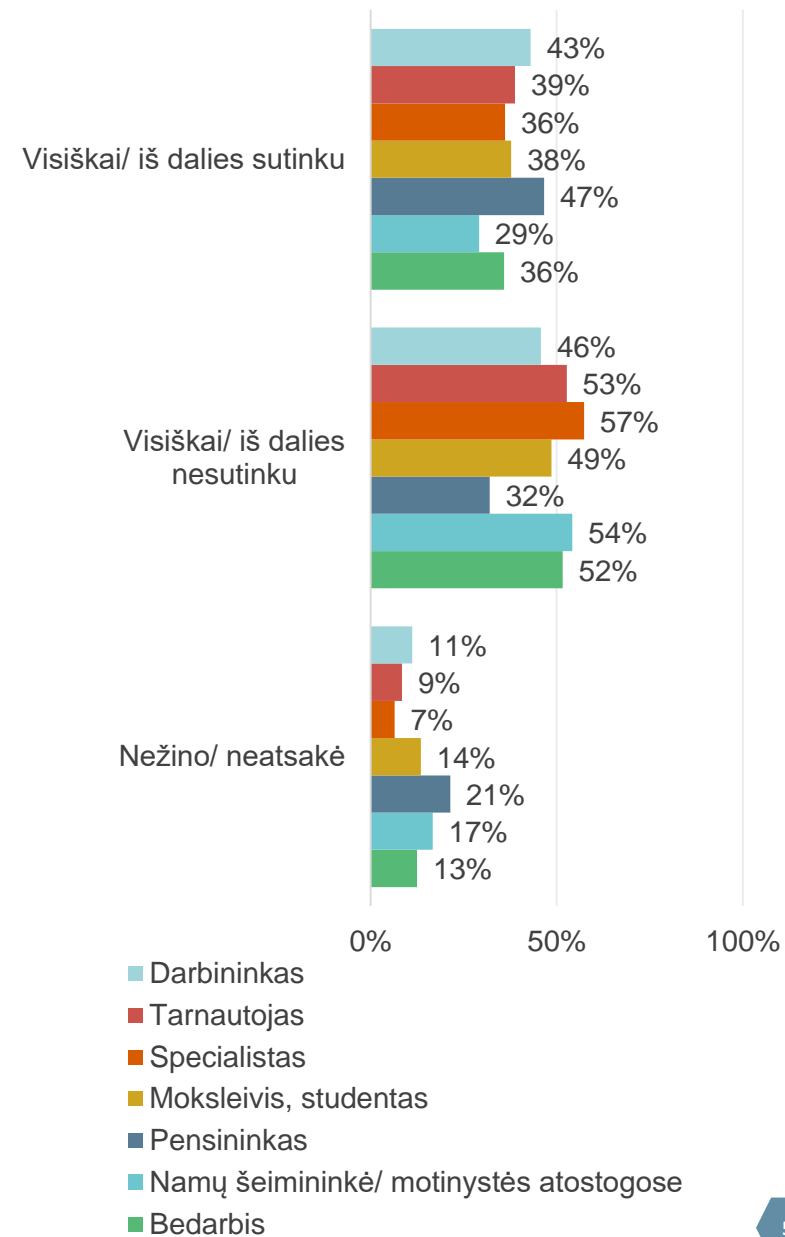
PAGAL LYTĮ

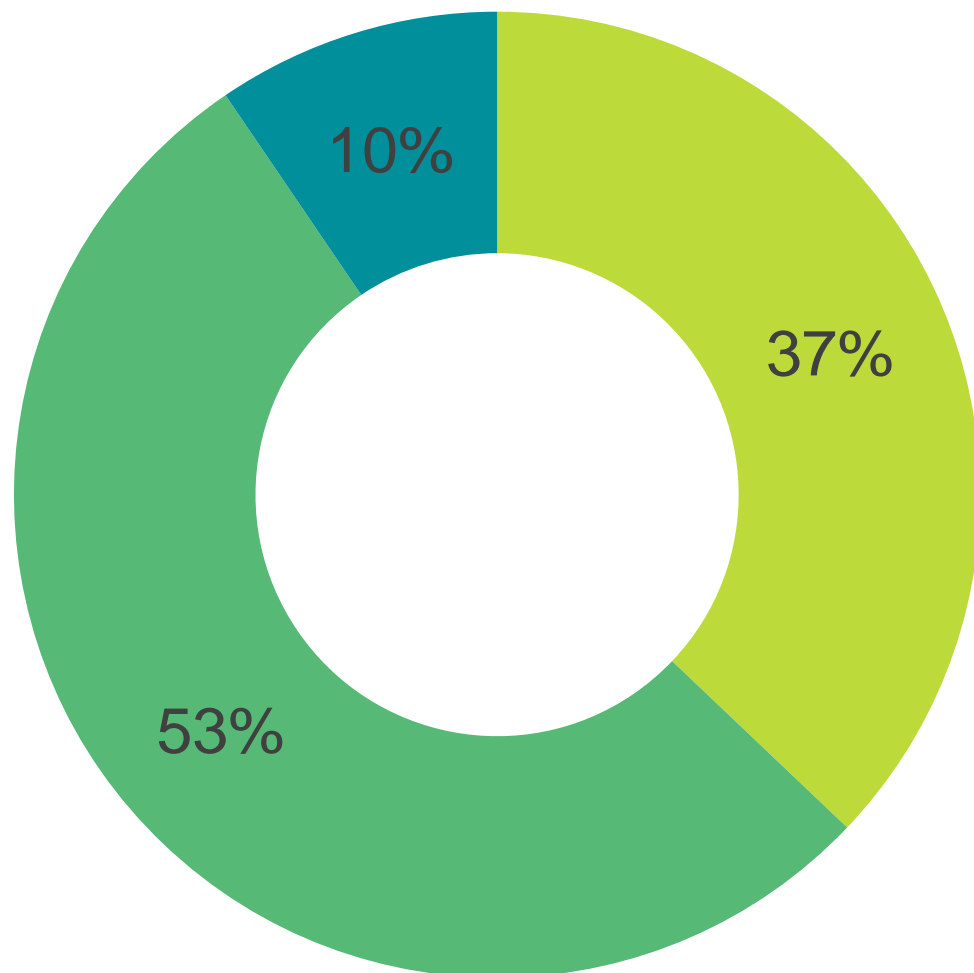
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

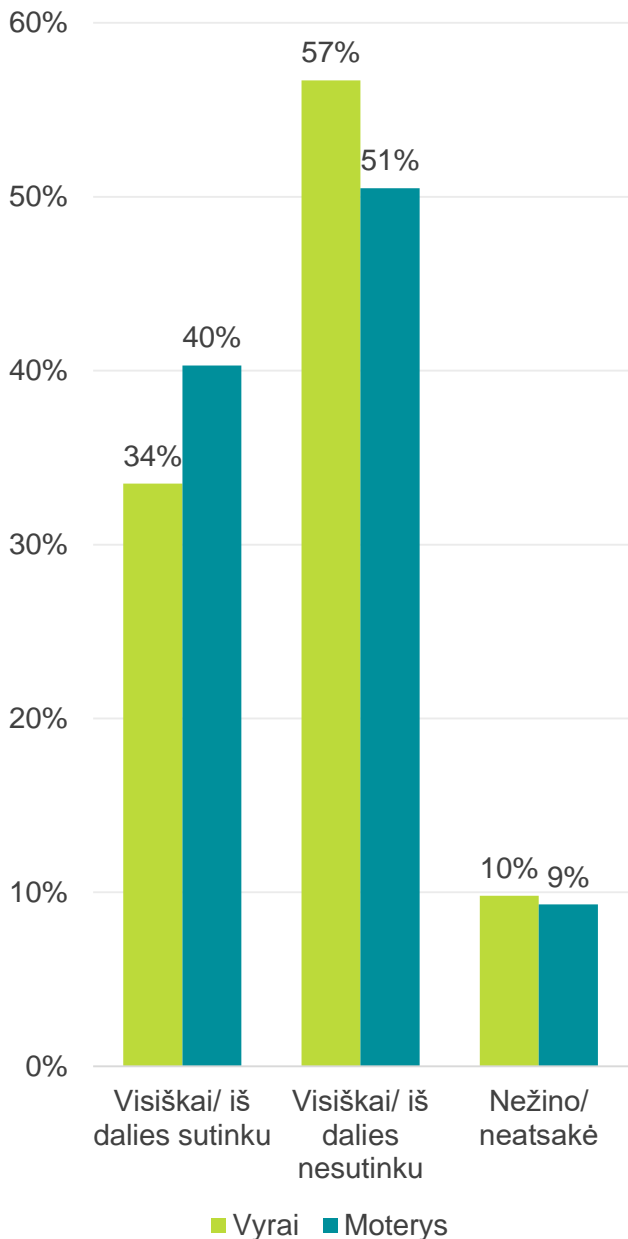

Ar sutinkate su teiginiu:
VYRAI IŠ PRIGIMTIES ELGIASI AGRESYVIAI

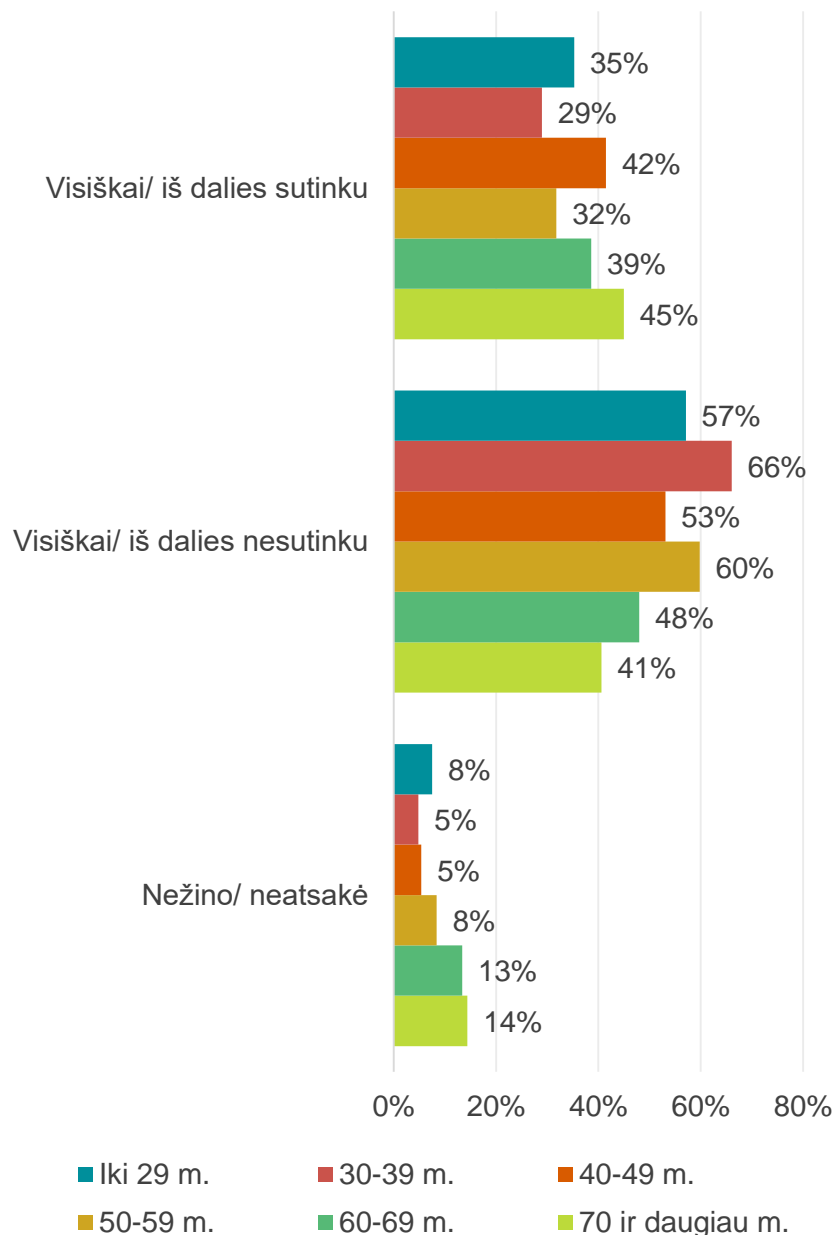

- Visiškai/ iš dalies sutinku
- Visiškai/ iš dalies nesutinku
- Nežino/ neatsakė

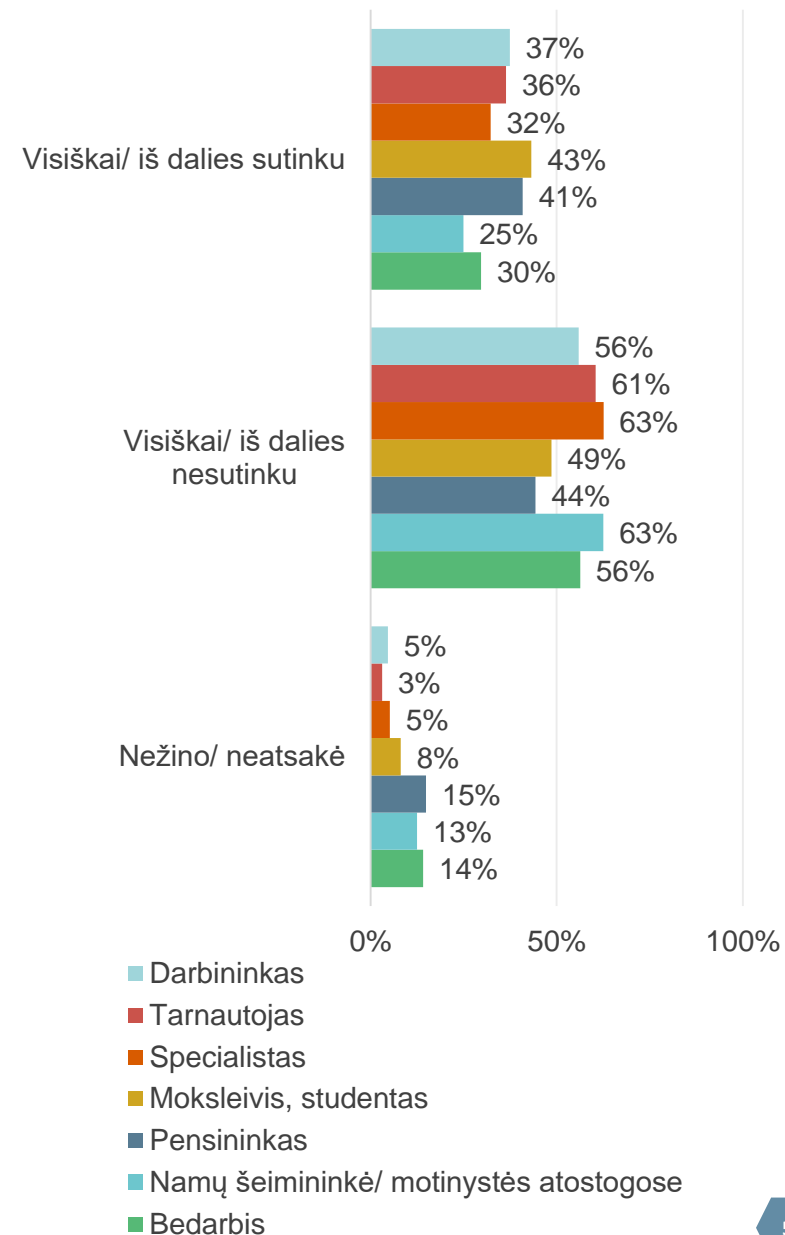
PAGAL LYTĮ

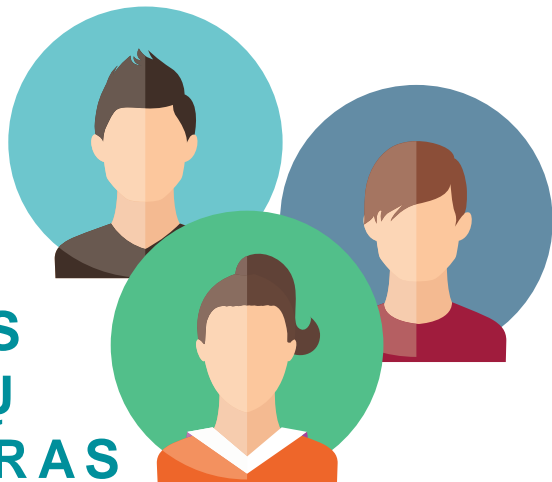
PAGAL AMŽIŲ

PAGAL SOCIALINĘ PADĖTĮ

TARNYBOS EKSPERTŲ KOMENTARAS

Remiantis apklausos rezultatais, galima teigti, kad visuomenė vis dar linkusi į moters vaidmenį šeimoje žvelgti gana tradiciškai – ji privalanti pasirūpinti vyro poreikiais, turi pareigą jam paklusti. Iškreiptas moters vaidmens suvokimas savo ruožtu didina smurto prieš moteris riziką.

Apklausos rezultatai iš dalies paaiškina, kodėl tiek daug moterų Lietuvoje patiria savo vyrų smurtą. Jei manoma, kad moteris privalo vyrą aptarnauti buityje ir seksualiai, vėliau, tokio elgesio nesulaukęs, vyras gali imtis įvairių veiksmų arba netgi smurto siekdamas priversti žmoną atlikti „savo pareigas“, būti paklusnia ir atitikti išankstinį lūkestį.

Rezultatai parodė, kad visuomenėje nėra aiškaus sutarimo, kaip vertinti berniukų elgesį su mergaitėmis, kuriame matomi ankstyvieji smurto ir priekabiavimo požymiai (pavyzdžiui, tampymas už kasų, sijono kėlimas ir pan.). Kai bandoma pateisinti tokį berniukų elgesį argumentais apie jų prigimtinių agresyvumą ir nepaklusnumą, neišnaudojamos švietimo ir auklėjimo galimybės, mokant pagarbaus bendravimo tarp lyčių.